

# ZPRAVODAJ

Klubu chovatelů holandských králíků



2009



Obsah	2
Úvod	3
Výroční členská schůze Sedlčany	4
Povltavská výstava Sedlčany 2008 – katalog	8
Alena Štěpánková: Sedlčany 2008	11
CVMK Březová 2008 – katalog	13
Memoriál Josefa Kuneše	15
Jana Kantová: Mládí holanďanů v Březové u Sokolova	15
CV Letňany 2008 – katalog	17
Jiří Schönfelder: K posuzování holandských králíků v Praze	20
Blatná 2008 – katalog	22
Jiří Schönfelder: Posuzování holandských králíků v Blatné	26
Výsledky klubové soutěže	29
Registrační zpráva	30
Životní jubilea	31
MUDr. Gabriel Rácz: Zajac alebo králik	32
Ralf Zschoche a Falk Kramer: Náš divoký holanďák	37
Henry Majaura: Půvabní holandští králíci – I. část	42
Henry Majaura: Půvabní holandští králíci – II. část	49
Tetování králíků v SRN	56
Sohren	58
Na návštěvě u Pepíka Pecky	60
Co nás letos ještě čeká?	62
Věřte – nevěřte	63
Seznam členů klubu	64
Pozvánka na V. setkání příznivců holandského králíka	67

## Vážený příteli,

Od vydání minulého čísla Zpravodaje uplynul rok, je tedy na místě připravit další. Pokaždé čekáme na příspěvky členů v bláhové naději, že když všichni na výroční schůzi horlivě přikyvujeme, jak je třeba psát do Zpravodaje a dáme si to i do usnesení, třeba se někdo ustrne, sedne ke stolu, vytáhne tužku a papír a pár řádků napíše. Nestalo se tak ani letos, přesto, že jsme vloni na tomto místě napsali: „Do budoucna bychom chtěli ve Zpravodaji představit chovy jednotlivých členů. Pro tentokrát jsme zavítali ke Standovi Kovářovi. Zde je pole neorané pro všechny členy klubu. Napsat o svém chovu či o chovu někoho, ke komu zavítám, by neměl být pro nikoho problém.“ Je to opravdu takový problém?

Naštěstí máme několik dobrých duší, kterým jménem výboru děkuji za jejich příspěvky. I v letošním Zpravodaji nalezneš jako vždy přehledy vystavených králíků na jednotlivých výstavách. Průběh Povltavské výstavy v Sedlčanech popsala s humorem sobě vlastním Alena Štěpánková, CVMK v Březové vyhodnotila Jana Kantová, Celostátní výstavy v Letňanech a IV. Setkání příznivců holandského králíka se ujal př. Jiří Schönfelder. Dále vyhodnocení klubové soutěže, stav registrace, životní jubilea ...

Ač se nejedná čistě o problematiku holandského králíka, otiskujeme pojednání našeho „zahraničního dopisovatele“ př. Gabriela Rácze. Mnozí naši chovatelé nemají doma králíkárnou, ale „zaječárnu“ a v té chovají, jak jinak, holandské „zajíce“. Samozřejmě, je to záležitost nářečí, ale Gabo se na to podíval vědecky. Článek jsme pro oživení znalostí krásné slovenštiny ponechali v původní jazykové verzi.

I další dva články jsou ze zahraničí. Jejich překlad zajistil Petr Sirotek. První článek z pera dvou význačných německých chovatelů holandských králíků Ralfa Zschocheho a Falka Kramera popisuje problematiku chovu divokého zbarvení. Druhý článek, jehož autorem je Henry Majaura, popisuje historii vzniku holandského králíka a jeho proměnu až do současné doby.

Ve dnech 11. – 13. září proběhla CVMK v Lysé nad Labem. Tentokrát to bylo „pod střechou“, králíci nebyli vystaveni rozmarům počasí. Expozice našeho klubu čítala 108 králíků ve 13 barevných rázech. Dvě akce pro náš klub důležité, proběhnou v listopadu. 20. – 22. 11. se uskuteční 26. Evropská výstava. Již poněkolkáté máme štěstí, že je to prakticky „za humny“, tentokrát ve slovenské Nitře, takže vlastně doma. Mnozí jistě vystaví a ostatní se alespoň pojedou podívat. Ke dni uzávěrky je z České republiky přihlášeno 72 holanďanů. O týden později, 28. 11. proběhne komornější akce, pro klub ale důležitější, a tou je V. Setkání příznivců holandského králíka spojené s přehlídkou zvířat, tedy s naší speciálkou se stolním bodováním. Tuto akci bude hostit Nové Město nad Metují. Věřím, že tuto akci obešle většina členů svými zvířaty. Kapacita výstavní haly není pro náš klub omezena.

Sleduj naše internetové stránky **[www.holandsky-kralik.wz.cz](http://www.holandsky-kralik.wz.cz)** Zde včas nalezneš informace o všech akcích.

Přeji Ti příjemné počtení a těším se na setkání.

Josef Pecka

# VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE KLUBU 28. 3. 2009 SEDLČANY

## Program výroční členské schůze:

1. Zahájení, přivítání hostů
2. Volba návrhové komise (př. Vladimír Horek, František Kořínek a Jaroslav Hazdra)
3. Kontrola plnění usnesení z minulé VČS
4. Zpráva za uplynulé období (př. Pecka)
5. Zpráva pokladníka (př. Dobrovolný)
6. Zpráva registrátora (př. Zuvač)
7. Zpráva poradce chovu (př. Sirotek)
8. Zpráva revizní komise (př. Ing. Šeba)
9. Klubový zpravodaj, příspěvky, hodnocení výstav
10. Projednání plánu činnosti včetně finančního rozpočtu na rok 2009
11. Přijetí nových členů
12. Vyhodnocení klubové soutěže a memoriálu Josefa Kuneše st.
13. Různé - V. Setkání příznivců holandských králíků (místo, termín, posuzovatelé)  
- EV Nitra
16. Diskuse
18. Usnesení z VČS
19. Závěr

## Zpráva o činnosti za období 2008 - 2009

### Stav členské základny

K datu loňské výroční členské schůze má klub 53 členů. Členství ukončují otec a syn Linhartovi z rodinných důvodů (stavba domu). Dále je ukončeno členství Karolíně Piškové pro neplnění členských povinností. Nově je do klubu přijat Lukáš Herzig. Klub měl tedy v minulém roce 51 členů. Na dnešní schůzi se do klubu hlásí dva noví členové.

### Práce výboru

Výbor se sešel během roku čtyřikrát

- VČS Sedlčany
- Povltavská výstava Sedlčany
- CVMK Březová
- IV. setkání chovatelů a příznivců Ho králíka Blatná
- mimo pravidelné schůzky jsou členové v telefonickém kontaktu a prostřednictvím e-mailu

### Prezentace holandských králíků

Mezinárodní školení posuzovatelů v Tatrách – členové klubu dodali králíky vzácně chovaných barevných rázů, které se v jiných zemích nechovají. Termín 12. - 13. 4. 2008 (černý, modrý, madagaskarový, žlutý, havanovitý, japanovitý, marburský, železitý, želvovinový, rys a divoce havanovitý)

## **Povltavská výstava spojená s přehlídkou mláďat holandských králíků**

**15. - 17. 8. 2008**

83 kusů, 15 barevných rázů, 9 členů klubu + 1 nečlen  
Ch 10/2008 Sedlčanské zajímavosti

## **CVMK v Březové u Sokolova 12. - 13. 9. 2008**

83 kusů, 10 barevných rázů, 12 vystavovatelů  
Kantová, Jodl a Šimek – garanti  
Erwin Leowski – posuzovatel

## **Celostátní výstava s mezinárodní účastí – Praha Letňany 21. - 23. 11. 2008**

95 kusů, 12 barevných rázů, 14 členů klubu, 1 nečlen a 1 zahraniční vystavovatel

## **IV. Setkání chovatelů a příznivců holandského králíka v Blatné 6. 12. 2008**

211 ks, 14 barevných rázů + 4 barvy novošlechtění, 23 členů klubu + 8 nečlenů  
Konala se závěrečná beseda s hodnocením Ho, malý zájem členů o besedu a přenocování

## **Propagace plemene**

- Internetové stránky klubu
- Zpravodaj
- Soutěž v Březové – vyhrál Ho př. Sirotko
- Prezentace klubu v Březové – byli jsme jediní
- Propagační stánek klubu v Letňanech – byly ještě kluby chovatelů angor a beranů

## **Články**

- Překlad článku Artura Werlinga o problematice posuzování Ho v časopisu Chovatelský magazín 7/2008
- Překlad článku Heidrun Eknigk o žluté barvě Ho v časopisu Ch 10/2008 – Kz 3/2008
- Letňany budou patřit i klubům – Ch 07/2008 rozhovor s VI. Bradnou

## **Návštěva celoněmecké speciálky v Sohrenu**

- Porovnání kvality našich chovů s německými
- Dovoz nových chovných zvířat
- Navázání nových kontaktů (+ byli jsme oficiálně přivítáni, Němci náš klub uznávají)

## **Tvorba zpravodaje**

- Žádost o příspěvky do dalšího ročníku

Josef Pecka

## Vyhodnocení výstavní činnosti

	Povltavská Sedlčany	CVMK Březová	NV Letňany	IV. setkání Blatná	celkem	%
černý	13 / 2	34 / 5	32 / 4	51 / 11	130	27,5
modrý		6 / 2	4 / 1	27 / 5	37	7,8
divoce zbarvený	11 / 3	1 / 1	12 / 3	10 / 3	34	7,2
madagaskarový	16 / 1	8 / 1	4 / 1	36 / 5	64	13,6
žlutý	8 / 2	12 / 2	6 / 2	17 / 4	43	9,1
havanovitý	2 / 2	1 / 1	2 / 1	12 / 4	17	3,6
japanovitý	8 / 1	8 / 2	14 / 3	15 / 4	45	9,5
marburský	4 / 1	8 / 1	4 / 1	9 / 2	25	5,3
činčilový			1 / 1	1 / 1	2	0,4
železitý	4 / 3		5 / 2	5 / 1	14	2,9
želvovinový	4 / 1	4 / 1		10 / 4	18	3,8
rys	2 / 2	1 / 1	4 / 1	2 / 1	9	2
perlový				3 / 2	3	0,6
divoce havanovitý	4 / 1		7 / 3	8 / 1	19	4
japanovitý modrý	4 / 1			2 / 1	6	1,3
havanovitý mad.	1 / 1			1 / 1	2	0,4
železitý havanovitý	1 / 1			1 / 1	2	0,4
divoce želvovinový				1 / 1	1	0,2
činčilový modrý	1 / 1				1	0,2
	83 / 10	83 / 12	95 / 16	211 / 31	472	

Tabulka udává počet vystavených kusů / počet vystavovatelů.

### Diskuse ve zkratce:

Př. Zuvač: Klubově registruje králíky 36 členů klubu

Př. Bradna: Hovoří o potřebě aktivní účasti všech členů na speciálce, někteří jen přijedou a nezapojí se. Zapisovat nebo nosit zvířata může každý. Kdo nechce, ať na speciálku nejezdí.

Př. Verner: Navazuje na slova př. Bradny. Všechna práce v klubu by nám měla být potěšením.

Př. Vízek: Zmiňuje problémy s přenocováním na speciálce – jede několik lidí z jednoho místa, všichni se musí domluvit, jsou vázáni na řidiče. Dále zmiňuje kvalitu vystavených zvířat, dle jeho názoru je rok od roku horší, chovatelé na výstavu zvířata nevybírají.

Př. Vyšín: Vysvětluje, proč nevystavuje na klubových akcích – zdravotní důvody a doprava. Navrhuje započítávat do klubové soutěže účast na místních výstavách.

- Př. Sirotek: Oponuje a vysvětluje, proč se mohou započítávat do soutěže pouze zvířata na výstavách určených klubem. Hovoří o kvalitě zvířat na Povltavské výstavě v Sedlčanech, kde jsou zvířata mladá. Teprve při třetím línání se objeví u králíků bílé skupinky. Povltavská výstava je odrazovým můstkem pro výstavy další, je tedy možností pro porovnání kvality zvířat v konkurenci ostatních chovatelů. Dále připomíná současnou krizi, náklady na chov, výši klecného ...
- Př. Verner: Zmiňuje stáří, které jednou dolehne na každého chovatele. Vyzývá, abychom pokračovali v tom, co děláme – co dělat přestaneme, to už neobnovíme. Připomíná Českou národní výstavu v Litoměřicích, která se uskuteční 23. – 24. října 2009.
- Př. Vízek: Navrhuje, aby zájemce o členství měl povinnost vystavit své chovy na klubové výstavě.
- Př. Dobrovolný Vysvětluje, proč nemůže být další speciálka v Budišově.
- Př. Šeba Navrhuje speciálku v Blatné.
- Př. Kulanda Vysvětluje problematiku celostátních výstav mladých králíků „pod střechou“. Obě výstaviště – Lysá i Přerov – chtějí mít výstavu každý rok, ne jen jednou za dva roky.

## **Usnesení z výroční členské schůze klubu**

### **VČS schvaluje:**

1. Zprávy jednotlivých funkcionářů klubu
2. Finanční rozpočet na rok 2009
3. Plán činnosti na rok 2009
4. Bere na vědomí zprávu revizní komise
5. Přijetí nových členů: Jan Šula, Karel Věntus
6. Uspořádání V. Setkání příznivců holandského králíka v Novém Městě nad Metují 28. listopadu 2009
7. Vydání klubového zpravodaje v tištěné podobě a elektronické na internetových stránkách
8. Změnu pravidel klubové soutěže. Za vystavené kolekce se započítávají max. 2 body bez ohledu na počet vystavených kolekcí.
9. Účast naší expozice při Povltavské výstavě v Sedlčanech
10. Zajistit účast na CVMK v Lysé nad Labem
11. Zajistit účast na EV v Nitře

### **VČS ukládá:**

1. Zajistit V. Setkání příznivců holandského králíka v Novém Městě nad Metují
2. Nadále spolupracovat s ÚOK
3. Zajistit vydání klubového zpravodaje
4. Vyhodnotit klubovou soutěž a memoriál Josefa Kuneše st.

### **VČS ukládá členům klubu :**

1. Zasílat podklady a příspěvky do klubového Zpravodaje do konce dubna
2. Propagovat holandského králíka na výstavách všech stupňů

# POVLTAVSKÁ VÝSTAVA SEDLČANY 2008

č. klece    pohlaví    tetování    ocenění    kolekce    vystavovatel

**Holandský černý - Ho č**

340	1,0	C 4-8	S 138	93,0	372,5	Sirotek Petr
341	1,0	C 4-8	S 139	93,5		Sirotek Petr
342	0,1	C 4-8	S 140	93,0		Sirotek Petr
343	0,1	C 4-8	S 141	93,0		Sirotek Petr
344	1,0	C 1-8	S 121	93,5	377,0 ČC	Sirotek Petr
345	0,1	C 1-8	S 124	94,5		Sirotek Petr
346	1,0	C 1-8	S 122	94,0		Sirotek Petr
347	1,0	C 1-8	S 123	95,0		Sirotek Petr
348	1,0	C 4-8	S 137	93,0		Sirotek Petr
349	1,0	C 4-8	S 134	92,5		Sirotek Petr
350	0,1	C 1-8	S 126	V		Sirotek Petr
351	0,1	C 1-8	S 125	94,0		Sirotek Petr
352	0,1	C 2-8	S 10	94,5		Rácz Gabriel

## Holandský divoce zbarvený - Ho div

353	1,0	C 4-8	S 17	93,5	371,0	Štěpánková Alena
354	1,0	C 4-8	S 18	92,5		Štěpánková Alena
355	1,0	C 4-8	S 19	92,5		Štěpánková Alena
356	1,0	C 4-8	S 20	92,5		Štěpánková Alena
357	1,0	C 4-8	S 9	Mdb		Štěpánková Alena
358	0,1	C 4-8	S 12	Mdb		Štěpánková Alena
359	1,0	C 4-8	S 13	Mdb		Štěpánková Alena
360	1,0	C 5-8	S 21	Mvb		Štěpánková Alena
361	1,0	C 5-8	S 22	Mdb		Štěpánková Alena
362	0,1	C 1-8	S 5	94,5		Rácz Gabriel
363	0,1	C 2-8	21-1	92,5		Bláha Pavel

## Holandský železitý - Ho žel

364	1,0	8.7.58	S 837	93,5		
365	1,0	C 1-8	S 4	94,5		Rácz Gabriel
366	1,0	C 2-8	21-1	92,5		Bláha Pavel
367	0,1	C 2-8	21-2	92,0		Bláha Pavel

## Holandský havanovitý - Ho hav

368	1,0	C 1-8	S 2	92,0		Kovářna Michal
369	0,1	C 1-8	S 1	94,0		Vácha Roman

## Holandský divoce havanovitý - Ho div hav

370	1,0	C 4-8	S 2	92,5	0,0	Kovářna Michal
371	0,1	C 4-8	S 3	93,0		Kovářna Michal
372	1,0	C 4-8	S 1	92,5		Kovářna Michal
373	1,0	C 3-7	S 2	93,5		Kovářna Michal



**Holandský madagaskarový - Ho mad**

374	0,1	C 3-8	S 21	92,5	369,5	Kovárna Michal
375	0,1	C 3-8	S 20	92,0		Kovárna Michal
376	1,0	C 4-8	S 26	92,5		Kovárna Michal
377	0,1	C 4-8	S 27	92,5		Kovárna Michal
378	1,0	C 3-8	S 16	V	0,0	Kovárna Michal
379	1,0	C 3-8	S 18	93,0		Kovárna Michal
380	1,0	C 3-8	S 17	92,5		Kovárna Michal
381	0,1	C 3-8	S 19	92,5		Kovárna Michal
382	0,1	C 4-8	S 25	92,0	367,5	Kovárna Michal
383	1,0	C 4-8	S 22	92,5		Kovárna Michal
384	0,1	C 4-8	S 24	91,0		Kovárna Michal
385	0,1	C 4-8	S 23	92,0		Kovárna Michal
386	0,1	C 1-8	S 15	94,0	374,5 ČC	Kovárna Michal
387	0,1	C 1-8	S 14	93,5		Kovárna Michal
388	0,1	C 1-8	S 12	93,0		Kovárna Michal
389	1,0	C 1-8	S 11	94,0		Kovárna Michal

**Holandský žlutý – Ho ž**

390	0,1	C 1-8	S 19	93,5	375,5 ČC	Pecka Josef
391	1,0	C 1-8	S 15	94,5		Pecka Josef
392	0,1	C 1-8	S 18	94,0		Pecka Josef
393	0,1	C 1-8	S 17	93,5		Pecka Josef
394	1,0	C 1-8	S 16	92,5		Pecka Josef
395	1,0	C 1-8	S 14	V		Pecka Josef
396	0,1	C 1-8	S 6	V		Němec Michal
397	0,1	C 1-8	S 7	93,5		Němec Michal

**Holandský marburský - Ho ma**

398	1,0	C 1-8	S 1	V	0,0	Vácha Roman
399	0,1	C 1-8	S 2	93,5		Vácha Roman
400	1,0	C 1-8	S 3	94,0		Vácha Roman
401	0,1	C 1-8	S 4	93,0		Vácha Roman

**Holandský rys - Ho rys**

402	0,1	C 1-8	S 1	91,5		Vácha Roman
403	1,0	C 4-8	S 12	Mdb		Kovárna Michal

**Holandský japanovitý - Ho jap**

404	0,1	C 1-8	S 15	92,0	371,5	Kabeláč Ondřej
405	0,1	C 1-8	S 16	93,5		Kabeláč Ondřej
406	0,1	C 1-8	S 17	93,0		Kabeláč Ondřej
407	0,1	C 1-8	S 18	93,0		Kabeláč Ondřej
408	1,0	C 1-8	S 13	90,0	0,0	Kabeláč Ondřej
409	0,1	C 1-8	S 14	91,5		Kabeláč Ondřej
410	1,0	C 1-8	S 19	93,0		Kabeláč Ondřej
411	0,1	C 1-8	S 20	Nkl		Kabeláč Ondřej

**Holandský želvovinový - Ho želv**

412	1,0	C 1-8	1 K	93,5	374,0 ČC	Bradna Vladimír
413	1,0	C 1-8	2 K	93,0		Bradna Vladimír
414	1,0	C 2-8	3 K	93,5		Bradna Vladimír
415	0,1	C 2-8	5 K	94,0		Bradna Vladimír

**Holandský japanovitý modrý - Ho jap m**

548	1,0	C 1-8	1 S	nn	Kabeláč Ondřej
549	0,1	C 1-8	2 S	nn	Kabeláč Ondřej
550	0,1	C 1-8	3 S	nn	Kabeláč Ondřej
551	0,1	C 1-8	4 S	nn	Kabeláč Ondřej

**Holandský železitě havanovitý - Ho žel hav**

552	1,0	C 1-8	S 3	Nkl	Kovárna Michal
-----	-----	-------	-----	-----	----------------

**Holandský havanovitě madagaskarový - Ho hav mad**

553	1,0	C 1-8	S 23	Nkl	Kovárna Michal
-----	-----	-------	------	-----	----------------

**Holandský modře činčilový - Ho m či**

554	1,0	C 1-8	S 15	Nkl	Rácz Gabriel
-----	-----	-------	------	-----	--------------



*Holandský modře činčilový, chov: MUDr. Gabriel Rácz*

## SEDLČANY 2008

Již osmým rokem se při Povltavské výstavě koná přehlídka mláďat holandských králíků. Na letošní výstavu, která se uskutečnila ve dnech 16. a 17. srpna, bylo přihlášeno celkem 74 holanďanů v 11 barevných rázech, což je oproti roku 2007 o 66 králíků méně. Možná, že se na tomto snížení podílela ta skutečnost, že se již výstava od letošního roku nezapočítává do klubové soutěže.

Je takovou nepsanou tradicí, že kdo chce a má chuť pomoci při posuzování, ať již zapisováním nebo nošením králíků, je vždy v Sedlčanech vítán. Proto již v červenci jednatel klubu Vláďa zjišťuje stav ochotných lidiček a zajišťuje noclehy pro ty z nás, kdo chtějí být takříkajíc u toho všeho dění. Druhým rokem jsme tak byli ubytováni na agrofarmě u Pešků v Dohnalově Lhotě. Jsou to necelé 3 km od Sedlčan a kdo by se chtěl ráno proběhnout na výstaviště, aby byl cool, má možnost. Já, Gabo ani Vláďa jsme toho však nevyužili. Použili jsme raději rychlá kola. Posuzování proběhlo v pátek za naprosto nepříznivých podmínek, neustále pršelo, a tak mě maně vystala na mysl hláška z filmu Na samotě u lesa: „A chčije a chčije.“ Ta přesně vystihuje počasí, jaké vládlo v pátek a následně i v sobotu. Holandské králíky posoudil př. Jahoda. Patří mu za to velký dík, neboť ani nepřízeň počasí mu neubrala na výsledku. Totéž se nedá říci o adeptovi na posuzovatele, který v zapisování vystřídal Vláďu a zřejmě zapomněl na nějakou dobu psát, což se projevilo později na některých oceňovacích lístcích, kde byly pouze zcela nečitelné klikyháky, tudíž naprosto k ničemu.

A nyní již k jednotlivým rázům dle dostupných a čitelných oceňovacích lístků.

**Černý** – vystaveno celkem 13 králíků od dvou vystavovatelů, z toho dvě kolekce z chovu domácího Petra Sirotky. První kolekce oceněna 372,5 b., na druhou kolekci s oceněním 377,0 bodů získal Petr čestnou cenu. Patřil sem i sameček 1-8, S-123, který obdržel 95 b. – výborný ve tvaru, typu a kresbě. U dalších osmi jedinců se vyskytla volnější kůže na prsou. Ojediněle se vyskytly bílé chloupky v lemu uší. V jednotlivcích obdržela samička 1-8, S-126, výluku za bílou skupinu na břicho.

**Divoce zbarvený** – celkový počet 11 králíků od tří vystavovatelů, z toho jedna kolekce s oceněním 371 b. Celkově byly nedostatkem tohoto rázu mírné hrboly kyčelních kostí, užší hrudi a v 6. pozici světlejší podsada. Čestnou cenu obdržel MUDr. Rácz na samičku 1-8, S-5, oceněnou 94,5 b.

**Železitý** – čtyři králíci od tří vystavovatelů, čestnou cenu zde získal MUDr. Rácz na samečka 1-8, S-5, který byl oceněn 94,5 b. Přednostmi králíka byl výborný typ a velmi dobrá kresba. Další jednotlivci vykazovali mírné hrboly a volnější kůže pod krkem.

**Havanovitý** – vystaveni dva králíci od dvou vystavovatelů, těžko hodnotit, v 6. pozici u obou světlejší podsada, z nedostatků ve tvaru volná kůže pod krkem. Vystavená samička Romana Váchy výborná v typu. Průměrné hodnocení 93 bodů.

**Divoce havanovitý** – vystavena 1 kolekce př. Michala Kovárny. I zde se vyskytly ve tvaru mírné hrboly a v 6. pozici světlá podsada.

**Madagaskarový** – vystaveno 16 králíků ve čtyřech kolekcích Michala Kovárny s následujícím oceněním: první kolekce 369,5 b., druhá kolekce – 0,0 b. výluka za manžetu na pravé pánevní končetině zasahující až k patě u samečka 3-8, S-16, třetí kolekce 367,5 b. a čtvrtá kolekce 374,5 b., za níž obdržel Michal čestnou cenu. I v tomto rázu se u 3/4 králíků vyskytly chyby v typu a tvaru – tenčí uši a mírné hrboly.

**Žlutý** – vystaveno osm králíků od dvou vystavovatelů. Za kolekci s oceněním 375,5 b. získal Pepík Pecka čestnou cenu. Králíci výborní ve tvaru, v typu delší uši. U samečka 1-8, S-14 výluka za chybějící pravé varle a u samičky 1-8, S-6 za deformaci (ostatní údaje nečitelné).

**Marburský** – vystavena jedna kolekce př. Váchy bez celkového hodnocení, u samečka S-1, 1-8 výluka za bílou skupinu v kresbě. Jinak ve tvaru velmi dobrý, v typu někteří vykazovali tenčí uši.

**Rys** – vystaveni dva králíci od dvou vystavovatelů . Z toho sameček oceněn 91,5 b. a samička mládě dobré, u obou králíků byly trestány ve tvaru hrboly a v 6. pozici méně výrazná mezibarva.

**Japanovitý** – vystaveno osm králíků ve dvou kolekcích př. Kabeláče. Na první kolekci získal 371,5 bodů, druhá kolekce 0,0 bodů, neboť samička S-20, 1-8 měla zduřelé pohlaví. U většiny králíků se vyskytly v typu tenčí uši a ve tvaru hrboly, ve dvou případech rozkleslé uši.

**Želvovinový** – vystavena jedna kolekce př. Bradny s celkovým oceněním 374,0 b. Králíci vynikali v typu a kresbě. Vláďa na ni obdržel čestnou cenu. Opět ve tvaru mírné hrboly a tenčí uši a v 6. pozici neucelená barva krycího chlupu.

V expozici Novošlechtění byly vystaveny tyto rázy:

**Modře japanovitý** – čtyři králíci př. Kabeláče, ve dvou případech hodnocení novinka nadějná, zbývající dva výluka.

**Železitě havanovitý** – jeden králík př. Kovárny.

**Havanovitě madagaskarový** – jeden králík př. Kovárny, neklasifikován, neuznaný barevný ráz.

**Modře činčilový** – 1 králík př. Rácze, taktéž neklasifikován, neuznaný barevný ráz, sameček (sourozenec oceněného železitého samečka) vynikal v typu, tvaru i kresbě.

Na závěr bych chtěla touto cestou poděkovat všem vystavovatelům za předvedení svých odchovů a příspěví k propagaci holanďanů, výboru ZO Sedlčany za uspořádání výstavy a za vydání velice pěkného, přehledného barevného katalogu i s oceněním, Vládovi Bradnovi, který se v závěru změnil z chovatele na zaníceného fotografa, což jistě ocení ti z nás, až si uvedené fotky budou moci prohlédnout na internetu a na konec Petru Sirotkovi a jeho manželce Vendulce za poskytnuté pohoštění. Díky a zase tady Pod duby za rok.

Alena Štěpánková



# CVMK BŘEZOVÁ U SOKOLOVA 2008

č. klece    pohlaví    tetování    ocenění    kolekce    vystavovatel  
**Holandský černý - Ho č**

1854	0,1	C 3-8	S 153	95,5		Kantová Jana
1855	0,1	C 3-8	S 152	93,0		Kantová Jana
1856	0,1	C 4-8	S 155	94,0		Kantová Jana
1857	0,1	C 4-8	S 160	95,5	0,0	Kantová Jana

1858	1,0	C 4-8	S 99	95,5		Kuneš Josef
1859	1,0	C 4-8	S 98	93,5		Kuneš Josef
1860	0,1	C 4-8	S 100	95,5		Kuneš Josef
1861	0,1	C 4-8	S 101	95,5	380,0	Kuneš Josef

1862	0,1	C 2-8	S 45	94,5		Kuneš Josef
1863	0,1	C 2-8	S 47	94,5		Kuneš Josef
1864	0,1	C 2-8	S 49	95,5		Kuneš Josef
1865	0,1	C 2-8	S 48	95,5	380,0 ČC	Kuneš Josef

1866	1,0	C 1-8	S 121	92,0		Sirotek Petr
1867	1,0	C 1-8	S 122	93,0		Sirotek Petr
1868	0,1	C 1-8	S 124	93,5		Sirotek Petr
1869	0,1	C 1-8	S 123	95,5	374,0	Sirotek Petr

1870	0,1	C 4-8	S 140	94,5		Sirotek Petr
1871	1,0	C 4-8	S 138	94,5		Sirotek Petr
1872	1,0	C 4-8	S 139	95,5		Sirotek Petr
1873	0,1	C 4-8	S 141	94,5	379,0	Sirotek Petr

1874	1,0	C 1-8	S 136	95,0		Sirotek Petr
1875	1,0	C 3-8	S 131	95,5		Sirotek Petr
1876	0,1	C 3-8	S 130	96,5	ČC	Sirotek Petr
1877	0,1	C 3-8	S 132	95,5	0,0	Sirotek Petr

1878	1,0	C 1-8	S 1	93,5		Verner Jaroslav
1879	1,0	C 1-8	S 2	95,0		Verner Jaroslav
1880	0,1	C 3-8	S 35	95,5		Verner Jaroslav
1881	0,1	C 3-8	S 36	95,0	379,0	Verner Jaroslav

1882	1,0	C 3-8	S 76	94,0		Jodl Jiří
1883	1,0	C 3-8	S 79	92,5		Jodl Jiří

1884	1,0	C 3-8	S 50	95,0		Kuneš Josef
1885	0,1	C 3-8	S 52	95,5		Kuneš Josef
1886	0,1	C 3-8	S 53	95,5		Kuneš Josef
1887	0,1	C 3-8	S 56	95,5	381,5	Kuneš Josef

**Holandský modrý - Ho m**

1888	1,0	C 4-8	S 34	95,0		Kuneš Josef
1889	1,0	C 4-8	S 38	94,5		Kuneš Josef
1890	0,1	C 4-8	S 11	95,5		Kuneš Josef
1891	0,1	C 4-8	S 14	95,5	380,5	Kuneš Josef

1892	1,0	C 3-8	S 21	95,0		Jodl Jiří
------	-----	-------	------	------	--	-----------



<b>1893</b>	0,1	C 3-8	S 22	93,0		Jodl Jiří
<b>Holandský divoce zbarvený - Ho div</b>						
<b>1894</b>	0,1	C 3-8	S 1	93,5		Kuneš Josef
<b>Holandský madagaskarový - Ho mad</b>						
<b>1895</b>	0,1	C 1-8	S 12	95,5		Kovárna Michal
<b>1896</b>	0,1	C 1-8	S 14	95,5		Kovárna Michal
<b>1897</b>	1,0	C 1-8	S 17	92,5		Kovárna Michal
<b>1898</b>	0,1	C 1-8	S 21	93,5	377,0	Kovárna Michal
<b>1899</b>	0,1	C 3-8	S 19	95,5		Kovárna Michal
<b>1900</b>	1,0	C 3-8	S 18	94,0		Kovárna Michal
<b>1901</b>	0,1	C 3-8	S 15	95,5		Kovárna Michal
<b>1902</b>	1,0	C 3-8	S 11	95,0	380,0 ČC	Kovárna Michal
<b>Holandský žlutý - Ho ž</b>						
<b>1903</b>	1,0	C 5-8	S 10	Nedod.		Němec Michal
<b>1904</b>	0,1	C 5-8	S 11	Nedod.		Němec Michal
<b>1905</b>	0,1	C 5-8	S 12	94,5		Němec Michal
<b>1906</b>	0,1	C 5-8	S 13	94,0		Němec Michal
<b>1907</b>	0,1	C 1-8	S 19	95,5		Pecka Josef
<b>1908</b>	0,1	C 1-8	S 18	94,0		Pecka Josef
<b>1909</b>	1,0	C 1-8	S 15	95,5		Pecka Josef
<b>1910</b>	0,1	C 1-8	S 17	95,5	380,5	Pecka Josef
<b>1911</b>	1,0	C 1-8	S 8	95,0		Němec Michal
<b>1912</b>	0,1	C 1-8	S 9	94,5		Němec Michal
<b>1913</b>	0,1	C 1-8	S 6	94,5		Němec Michal
<b>1914</b>	0,1	C 1-8	S 7	93,5		Němec Michal
<b>Holandský havanovitý – Ho hav</b>						
<b>1915</b>	0,1	C 1-8	S 1	93,5		Vácha Roman
<b>Holandský japanovitý - Ho jap</b>						
<b>1916</b>	0,1	C 1-8	S 15	95,5		Kabeláč Ondřej
<b>1917</b>	0,1	C 1-8	S 16	96,0		Kabeláč Ondřej
<b>1918</b>	0,1	C 1-8	S 17	95,5		Kabeláč Ondřej
<b>1919</b>	0,1	C 1-8	S 18	95,5	382,5 ČC	Kabeláč Ondřej
<b>1920</b>	0,1	C 1-8	S 2	95,5		Šeba Ludvík
<b>1921</b>	0,1	C 1-8	S 4	95,0		Šeba Ludvík
<b>1922</b>	0,1	C 2-8	S 7	95,5		Šeba Ludvík
<b>1923</b>	0,1	C 2-8	S 11	96,0	382,0 ČC	Šeba Ludvík
<b>Holandský marburský - Ho ma</b>						
<b>1924</b>	1,0	C 1-8	S 1	96,0	ČC	Vácha Roman
<b>1925</b>	0,1	C 1-8	S 2	95,5		Vácha Roman
<b>1926</b>	1,0	C 1-8	S 3	95,5		Vácha Roman

<b>1927</b>	0,1	C 1-8	S 4	Nd		Vácha Roman
<b>1928</b>	1,0	C 3-8	S 7	94,0		Vácha Roman
<b>1929</b>	1,0	C 3-8	S 10	95,5		Vácha Roman
<b>1930</b>	1,0	C 3-8	S 11	95,5		Vácha Roman
<b>1931</b>	1,0	C 3-8	S 12	95,5	380,5	Vácha Roman

#### Holandský želvovinový - Ho želv

<b>1932</b>	1,0	C 1-8	1 K	95,5		Bradna Vladimír
<b>1933</b>	1,0	C 1-8	2 K	95,5		Bradna Vladimír
<b>1934</b>	1,0	C 2-8	3 K	94,5		Bradna Vladimír
<b>1935</b>	0,1	C 2-8	5 K	93,5	379,0	Bradna Vladimír

#### Holandský rys - Ho rys

<b>1936</b>	0,1	C 3-8	S 2	93,0		Vácha Roman
-------------	-----	-------	-----	------	--	-------------

## Memoriál Josefa Kuneše st.

<b>1. místo</b>	<b>Kabeláč Ondřej</b>	<b>japanovitý</b>	<b>382,5 b.</b>
2. místo	Šeba Ludvík	japanovitý	382,0 b.
3. místo	Kuneš Josef	černý	381,5 b.

## MLÁĎATA HOLANĎANŮ V BŘEZOVÉ U SOKOLOVA



Ve dnech 12. - 13. září 2008 se do Březové u Sokolova sjeli ze všech koutů republiky příznivci králíků rozličných plemen. Na travnatém hřišti při tamější základní škole se uskutečnila XXXVIII. Celostátní výstava mladých králíků. V Karlovarském kraji v dlouhé historii pořádání celostátních výstav proběhla poprvé. Vzhledem k poměrně velké odlehlosti dějiště výstavy vystavovatelé nejen z Česka, ale také z příhraničních partnerských organizací v Sasku přihlásili na populární chovatelskou akci pouze 2726 králíků.

Expozici holandských králíků tvořilo 81 králíků v 10 barevných rázech. Oproti celostátním výstavám v minulých letech došlo k očekávanému poklesu počtu vystavených zvířat (2007 Hustopeče - 85 ks v 11 rázech, 2006 Přerov 89 ks v 13 rázech). Posuzování se s asistencí překladatele zhostil zahraniční posuzovatel pan Erwin Leowski.

Řada králíků v **černém** barevném rázu vynikala zavalitostí těla, objevila se však zvířata i s užší hrudní partií a volnou kůží na různých partiích těla. Vzhled několika nadějných králíků kazila přítomnost rzi v krycím chlupu a bílé chlupy přecházející až ve vločky na

lemez uší. Nutno zdůraznit, že u jednoho zvířete byly evidentní bílé skupiny v pigmentované části na zádech, aniž by byly řádně „oceněny“ na oceňovacím lístku.

Ti, kteří očekávali tradiční rozsáhlou přehlídku **modrých** holanďanů, byli značně zklamáni. Dva chovatelé, členové klubu, přivezli pouze 6 představitelů modrého barevného rázu.

**Divoce zbarvený** ráz zastupovala samička s nadějným typem, avšak ještě zcela nehotovým zbarvením boků z chovu J. Kuneše.

**Madagaskarový** ráz představovalo 8 jedinců od pouhého jednoho chovatele. Bohužel řada zvířat se potýkala s tvarovými nedostatky, především úzkými hrudními partiemi a vystouplými hrboly kyčelních kostí. Překvapením pro přítomné chovatele byla nepřipustná vada, pigmentovaná část pánevní končetiny výrazně zasahující do oblasti meziprstí, kterou pohotově zaznamenal a zdokumentoval (na rozdíl od posuzovatele) člen klubu.

V expozici **žlutého** barevného rázu se objevilo několik zvířat nepříliš líbivých s výrazným stínováním krycího chlupu a tmavými lemy uší. Nutno však vyzdvihnout výraznost ucha a hrudních končetin.

**Havanovitou** samici s velmi dobrým utvářením hlavy a uší, zavalitostí těla a silnými hrudními končetinami přivezl do Březové člen klubu. Je jen škoda, že kvalita srsti a zbarvení krycího chlupu byla značně poznamenána roční dobou a rzí.

Dvě kolekce **japanovitých** se postaraly o senzací výstavy. Přesto, že představitelé tohoto barevného rázu velmi často trpí výraznými tvarovými nedostatky a méně již vadami kreseb, dvě samice chovatelů z klubu od posuzovatele obdržely neuvěřitelných 96,0 bodů a titul Šampión ČR.

Líbiví **marburští** vynikali masitostí uší, výraznými hlavami a zavalitostí těla. U některých jedinců se objevil náznak prošlapů jinak dobře silných hrudních končetin. Samec z chovu př. Váchy získal 96,0 b a titul Šampión ČR.

Kolekce modrých madagaskarů z regeneračního křížení byla předvedena na standardní úrovni. Nízké stavy **želvovinových** se promítly do tvarových vad (vystouplé hrboly kyčelních kostí, slabší hrudní končetiny). Oproti minulým letům byla předvedena zvířata s ucelenějšími kamzičími znaky. Přesto se objevily v krycím chlupu náznaky rzi.

Celou expozici holandských králíků uzavíral **rys** se zbarvením podsady konečně se přibližující ke standardu.

Zcela absentovali zástupci **železitého, divoce havanovitého, činčilového a perlového** barevného rázu. Do expozice novošlechtění byla přihlášena kolekce japanovitých modrých přítele Kabeláče. Bohužel i o modré harlekýny byli návštěvníci ochuzeni.

Jako jediný na této akci Klub chovatelů holandských králíků prezentoval svou činnost množstvím fotografií, tiskovin, pozvánek na Setkání příznivců holandských králíků v Blatné a propagačními předměty.

Potvrdila se také záludnost počasí při výstavách pod širým nebem. Oblast byla zasažena vlnou veder a v nevhodně situovaných klecích uhynulo několik zvířat různých plemen. Naštěstí vystavovatelé holanďanů díky včasnému zakrytí expozice koberci, plachtami a větvemi ztráty neutrpěli. Pořadatelé si za svoji ochotu a angažovanost zaslouží velké poděkování.

Jana Kantová

# NV PRAHA - LETŇANY 2008

č. klece	pohlaví	tetování	ocenění	kolekce	vystavovatel
<b>Holandský černý - Ho č</b>					
3563	1,0	C 3-8	S 34	95,0	Kovář Stanislav
3564	0,1	C 5-8	S 173	93,5	Kovář Stanislav
3565	0,1	C 5-8	S 176	94,5	Kovář Stanislav
3566	0,1	C 5-8	S 177	94,0	377,0 Kovář Stanislav
3567	1,0	C 5-7	S 87	93,5	Kuneš Josef
3568	1,0	C 3-8	S 50	93,5	Kuneš Josef
3569	1,0	C 3-8	S 53	93,5	Kuneš Josef
3570	1,0	C 3-8	S 52	Nkl.	0,0 Kuneš Josef
3571	0,1	C 2-8	S 47	93,5	Kuneš Josef
3572	0,1	C 2-8	S 48	94,5	Kuneš Josef
3573	0,1	C 4-8	S 100	94,5	Kuneš Josef
3574	0,1	C 4-8	S 101	94,0	376,5 Kuneš Josef
3575	1,0	C 4-8	S 136	92,5	Sirotek Petr
3576	1,0	C 4-8	S 135	93,0	Sirotek Petr
3577	0,1	C 4-8	S 145	93,0	Sirotek Petr
3578	1,0	C 4-8	S 137	94,5	373,0 Sirotek Petr
3579	0,1	C 4-8	S 140	94,5	Sirotek Petr
3580	1,0	C 4-8	S 138	94,0	Sirotek Petr
3581	1,0	C 1-8	S 123	94,5	Sirotek Petr
3582	1,0	C 4-8	S 139	95,0	378,0 Sirotek Petr
3583	0,1	C 4-8	S 141	94,0	Sirotek Petr
3584	1,0	C 4-8	S 142	95,0	Sirotek Petr
3585	1,0	C 3-8	S 130	95,5	P Sirotek Petr
3586	1,0	C 1-8	S 122	96,5	381,0 Sirotek Petr
3587	1,0	C 2-8	81-20	94,5	Věntus Karel
3588	1,0	C 2-8	81-21	94,0	Věntus Karel
3589	1,0	C 3-8	81-27	94,0	Věntus Karel
3590	1,0	C 3-8	81-28	93,5	376,0 Věntus Karel
3591	1,0	C 5-7	S 88	95,0	Kuneš Josef
3592	1,0	C 5-8	S 61	94,0	Kuneš Josef
3593	0,1	C 5-8	S 63	94,0	Kuneš Josef
3594	0,1	C 5-8	S 64	93,5	Kuneš Josef
<b>Holandský modrý - Ho m</b>					
3594/A	1,0	C 4-8	S 34	95,0	Kuneš Josef
3594/B	0,1	C 4-8	S 38	93,5	Kuneš Josef
3594/C	1,0	C 4-8	S 11	94,0	Kuneš Josef
3594/D	0,1	C 4-8	S 14	93,5	376,0 Kuneš Josef

**Holandský divoce zbarvený - Ho div**

3595	1,0	2.7.3	E 1	93,5		Kuneš Josef
3596	0,1	C 3-8	S 1	93,5		Kuneš Josef
3597	0,1	C 3-8	S 2	92,5		Kuneš Josef
3598	0,1	C 3-8	S 3	93,5	373,0	Kuneš Josef
3599	1,0	C 1-4	S 17	94,0		Štěpánková Alena
3600	1,0	C 1-4	S 18	93,0		Štěpánková Alena
3601	1,0	C 1-4	S 19	94,0		Štěpánková Alena
3602	1,0	C 4-8	S 20	Výl.	0,0	Štěpánková Alena
3603	1,0	C 2-8	S 30	94,0		Horek Vladimír
3604	1,0	C 2-8	S 31	93,0		Horek Vladimír
3605				N.		Horek Vladimír
3606	1,0	C 5-8	S 21	94,0		Štěpánková Alena

**Holandský madagaskarový - Ho mad**

3607	1,0	C 3-8	S 18	94,0		Kovárna Michal
3608	0,1	C 3-8	S 20	93,5		Kovárna Michal
3609	1,0	C 3-8	S 17	95,0	ČC	Kovárna Michal
3610	0,1	C 3-8	S 21	92,5	375,0	Kovárna Michal

**Holandský žlutý - Ho ž**

3611	1,0	C 5-7	S 35	Výl.		Pecka Josef
3612	0,1	C 5-7	S 43	93,0		Pecka Josef
3613	0,1	C 1-8	S 17	94,0		Pecka Josef
3614	1,0	C 1-8	S 15	95,0	ČC	Pecka Josef
3614/A	1,0	C 5-8	S 8	94,0		Němec Michal
3614/B	0,1	C 5-8	S 9	93,0		Němec Michal

**Holandský havanovitý - Ho hav**

3615	1,0	C 4-8	S 7	94,0		Liska Vladimír
3616	0,1	C 4-8	S 10	93,5		Liska Vladimír

**Holandský japanovitý - Ho jap**

3617	1,0	C 4-8	S 38	93,5		Kabeláč Ondřej
3618	1,0	C 4-8	S 42	95,0	ČC	Kabeláč Ondřej
3619	0,1	C 4-8	S 39	94,5		Kabeláč Ondřej
3620	0,1	C 4-8	S 43	N.		Kabeláč Ondřej
3621	0,1	C 1-8	S 2	94,0		Šeba Ludvík
3622	0,1	C 2-8	S 4	93,5		Šeba Ludvík
3623	0,1	C 2-8	S 6	93,0		Šeba Ludvík
3624	0,1	C 2-8	S 7	94,0	374,5	Šeba Ludvík
3625	1,0	C 3-8	S 23	94,0		Vízek Oldřich
3626	0,1	C 4-8	S 26	93,5		Vízek Oldřich
3627	0,1	C 3-8	S 24	94,5		Vízek Oldřich
3628	0,1	C 4-8	S 30	93,0	375,0	Vízek Oldřich



3629	1,0	C 1-8	S 22	94,5		Kabeláč Ondřej
3630	0,1	C 1-8	S 19	94,5		Kabeláč Ondřej

#### **Holandský marburský - Ho ma**

3631	1,0	C 6-8	S 22	93,0	ČC	Vácha Roman
3632	0,1	C 6-8	S 17	93,5		Vácha Roman
3633	0,1	C 6-8	S 19	Výl.		Vácha Roman
3634	0,1	C 6-8	S 20	93,0	0,0	Vácha Roman

#### **Holandský činčilový - Ho či**

3635	1,0	C 4-7	S 11	90,5		Suchanová Tereza
------	-----	-------	------	------	--	------------------

#### **Holandský železitý - Ho žel**

3636	1,0	2.8.2	E 1	93,0		Kleiss R.
3637	1,0	2.8.5	E 1	91,5		Kleiss R.
3638	1,0	4.6.10	E 1	Nkl.		Kleiss R.
3639	0,1	2.8.3	E 1	92,0	0,0	Kleiss R.
3640	0,1	C 5-8	S 3	92,0		Štěpánková Alena

#### **Holandský rys - Ho rys**

3641	1,0	C 6-8	S 4	92,5		Vácha Roman
3642	1,0	C 6-8	S 6	92,0		Vácha Roman
3643	1,0	C 6-8	S 3	Výl.		Vácha Roman
3644	0,1	C 6-8	S 11	91,0	0,0	Vácha Roman

#### **Holandský divoce havanovitý - Ho div hav**

3645	1,0	C 3-8	S 2	92,0		Kovárna Michal
3646	1,0	C 4-8	S 1	92,5		Kovárna Michal
3647	0,1	C 4-8	S 3	93,5		Kovárna Michal
3648	1,0	C 3-7	S 2	93,5	ČC	Kovárna Michal
3649	1,0	C 4-8	S 7	93,0		Horek Vladimír
3650	0,1	C 4-8	S 5	90,5		Liska Vladimír
3651	0,1	C 4-8	S 6	91,5		Liska Vladimír

## K POSUZOVÁNÍ HOLANDSKÝCH KRÁLÍKŮ V PRAZE

Na celostátní výstavě konané ve dnech 21. - 23. listopadu v pěkném prostředí veletržního výstaviště v Praze - Letňanech bylo přihlášeno 89 holandských králíků, z nichž 72 zvířat jsem klasifikoval já v barvě černé, modré, divoce zbarvené, madagaskarové, žluté, havanovité a japanovité. Tedy celkem sedm barevných rázů. Dalších pět barevných rázů, a to marburský, činčilový, železitý, rys a divoce havanovitý, klasifikoval kolega Jiří Jahoda. Jako již tradičně 81 zvířat vystavili členové klubu z vlastních chovů, jen jeden sameček divokého zbarvení pocházel z Rakouska. Jednu kolekci železitých vystavil chovatel z Rakouska (93,0 - 91,5 - 92,0 b. a jeden neklasifikován **kýla**), a čtyři černé vystavil nečlen klubu. Posuzování to tentokrát nebylo jednoduché, neboť jsem měl v paměti jejich vysoké ohodnocení na CV mladých králíků v Březové, odkud si převážná část vystavených zvířat do Prahy přivezla hodně získaných bodů od německého posuzovatele pana Ervina Leowského, kde průměrná klasifikace dosáhla 94,80 b. První zkušenost jsem získal na české národní výstavě v Litoměřicích, kde jsem hodnotil čtyři králíky japanovité a zvířata v porovnání s Březovou dostala o sedm bodů méně. Přesto musím přiznat, že zvířata jsem nepoškodil, nakonec 94 b. samička získala v Litoměřicích čestnou cenu. Před vlastním posuzováním v Praze jsem dopředu věděl, že hned po CV za týden budu posuzovat na speciální výstavě při již IV. setkání příznivců holandského králíka v Blatné, kam je přihlášen dosud největší počet holandských králíků v celé historii klubu - 210 králíků v 18 barevných rázech od 30 vystavovatelů.

V Praze byl nejpočetněji zastoupen černý barevný ráz (32 zvířat), u kterého byla dosažena velmi dobrá průměrná klasifikace 94,14 b. Při předběžné prohlídce před posuzováním, kterou pravidelně provádím za účelem získání celkového pohledu na přidělená zvířata a k zachycení případných poznámek, se hned první králík dobře předváděl v kleci a následně se ukázalo, že je i velmi dobrým představitelem plemene. Šlo o samečka s velmi dobrou typičností a hustou srstí, dostal 95 b. a stal se jako další tři samice mustrem k dalšímu výkonu. Kolekce dostala 377 b. a patřila chovateli **S. Kovářovi**. Dále na přeskáčku následovalo po dvanácti zvířatech chovatelů **J. Kuneše** a **P. Sirotka**, sestavených v kolekcích sourozenců, malých rodin a chovných skupin. Mezi nejlepší a nejvýše oceněná zvířata patřila CHS s 381 b. **P. Sirotka**, která jmenovanému přinesla titul MČR, nejlepší samec z této kolekce dostal 96,5 b. a titul ŠČR. Titul mistra byl podložen udělením pohárů, který věnoval Ing. Jiří Papež, předseda Zemědělského výboru PSP ČR. V této expozici pouze jeden králík dostal známku **dobře 92,5 b.** Velmi zklamán jsem byl udělením výroku: **Neklasifikován - nepřípustná úprava, ostříhání srsti na laloku.** Samec byl v kleci číslo 3570. Mezi členy klubu výborně obstál jediný nečlen chovatel **Karel Věntus** z Opavy s kolekcí čtyř černých samců (376 b.) které nabídnul k prodeji po 440,- Kč.

Modrý barevný ráz byl zastoupen pouze jednou kolekcí. Velmi dobrý v typičnosti a kresbě byl samec teprve z měsíce dubna, který obdržel 95 b. a kolekce 376 b. Čestná cena udělena nebyla, **protože tou je odměňován chovatel a on si ji nezasloužil!** I v tomto případě musím uvést, že v kolekci byla samička, na které byl proveden méně znatelný pokus k odstranění srsti na laloku, **a to se nedělá.** Zde jsem trestal srážkou 0,5 b. v pozici 7. Péče a zdraví. Divoce zbarvených bylo vystaveno 11 ks od tří chovatelů s průměrnou klasifikací 93,5 b. Nejvyrovnanější zvířata předvedla chovatelka **A. Štěpánková**, až na jednoho vyloučeného samce s velkou bílou skupinou po straně břicha bez známky modré podsady. I zde jedna samička, stejně jako u králíků madagaskarových, dostala známku **dobře**. Opět celá kolekce prodejná dostala 375 b. Chovateli **M. Kovárnovi** vše vynahradil březnový samec, který dostal nejen 95 b. ale i čestnou cenu. Jeho předností byla kresba, barva a zejména barva podsady zasahující až ke kůži. Klasifikaci podpořil i kolega J. Jahoda. Obdobně jako následující výluku

u samce žlutého barevného rázu, kde chyběla manžeta a bílá barva nártu zasahovala až za koleno. Průměrná klasifikace žlutých dosáhla 93,8 b., čestnou cenu na samici s 95 b. dostal **J. Pecka**. Havanovitý holanďan se prezentoval jen jedním párem sourozenců s klasifikací 93,5 a 94 b. chovatele **V. Lisky**. Japanovitých králíků se představilo 13 ks s průměrnou klasifikací 93,96 b., která je o 1,5 b. nižší v porovnání s klasifikací v Březové. Čestnou cenu opět získal chovatel **O. Kabeláč** na samce s 95 b. Klasifikace kolekcí: př. **O. Vizek** - 375 b. a **Ing. L. Šeba** - 374,5 b. Tento poslední barevný ráz proti předcházejícím letům doznal z hlediska kresby a barvy výrazný pokrok. Zatím mezi nejčastější nedostatky patří: utváření zádi či znatelné kyčelní hrboly, ale i slabší uši a drobné rozdíly v srsti. Také je třeba připomenout, že na loňské CV mláďat v Hustopečích chyběli. Při zmínění této výstavy je třeba také uvést, že nejvýraznější zlepšení jsem zaznamenal nyní v typičnosti u králíků černého barevného rázu. Proto jen tak dále. Uspokojena byla i nabídka 35 králíků určených k prodeji. Příjemným překvapením ve prospěch klubu je i to, **že v malých plemenech šlo o druhou nejpočetnější expozici**. První příčka patřila malým stříbřitým králíkům (102).

Zároveň musím přiznat, že vlastní vinou jsem se dopustil při klasifikaci několika chyb z hlediska určení stáří a několik květnových zvířat jsem klasifikoval predikátem. Bohužel stalo se a hned v ranních hodinách před posuzováním v Blatné jsem se veřejně omluvil přítomným chovatelům, a to i přesto, že nedošlo k poškození jejich zvířat. Prostě řečeno, vše bylo uvedeno na správnou míru a opět jsem pochopil, že členové klubu holandských králíků jsou tou správnou partou. Nijak je nevyvedlo z míry ani poněkud méně bodů na své chovance v porovnání s Březovou. Spokojenost, jak se lidově říká, nastala jak s uvedením poznámek kladných, tak i záporných při srážce bodů, o které není na mém oceňovacím lístku nikdy nouze.

**V závěru nemohu jinak, než vystavovatele a členy klubu pochválit za velmi dobrou reprezentaci na této vrcholové výstavě s velmi pestrá a kvalitativně vyrovnanou expozicí těchto kresebně, ale i typově náročných zvířat. Prostě řečeno, tato expozice byla ozdobou jinak úspěšné CV na veletržním výstavišti v Letňanech. Návštěvníky byl velmi dobře přijat i menší propagační stánek klubu, kde bylo možné získat i další informace o chovu těchto králíků z úst jejich chovatelů, tedy těch nejpovolanějších.** Nechyběla fotodokumentace z činnosti či několik zdařilých plyšáků na slámě nebo lahvinka moravského červeného s etiketou černého holanďana a dokonce i živá mláďata několika barevných rázů ve voliére.

Chválit lze i pořadatele za konečně zdařile komponovanou výstavu s pěknou výzdobou, přidružené expozice, doprovodné akce a především zajištění prodeje široké škály potřeb k vlastní chovatelské činnosti. Doufejme, že v nastoupeném trendu se bude pokračovat i za cenu, že se CV uskuteční jednou za dva roky.

Jiří Schönfelder

## IV. SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ HOLANDSKÉHO KRÁLÍKA BLATNÁ 2008

č. klece	pohlaví	tetování		ocenění	kolekce	vystavovatel
Černý						
1	1,0	C 5-8	23-12	Výl.		Černý Adolf
2	1,0	C 4-8	S 95	91,5		Klíma Josef
3	1,0	C 4-8	S 93	92,0		Klíma Josef
4	0,1	C 2-8	S 45	93,0		Kuneš Josef
5	0,1	C 2-8	S 47	94,0		Kuneš Josef
6	0,1	C 2-8	S 48	92,5		Kuneš Josef
7	0,1	C 2-8	S 49	Nekl.	0,0	Kuneš Josef
8	1,0	C 4-8	S 143	92,0		Sirotek Petr
9	1,0	C 2-7	S 30	94,0		Sirotek Petr
10	0,1	C 4-8	S 145	Nekl.		Sirotek Petr
11	1,0	C 5-7	S 107	95,0	0,0	Sirotek Petr
12	1,0	C 5-8	S 88	94,0		Kuneš Josef
13	1,0	C 5-8	S 61	Nekl.		Kuneš Josef
14	0,1	C 5-8	S 63	93,5		Kuneš Josef
15	0,1	C 5-8	S 64	93,0	0,0	Kuneš Josef
16	1,0	C 4-8	S 138	93,5		Sirotek Petr
17	1,0	C 4-8	S 139	93,5		Sirotek Petr
18	0,1	C 4-8	S 140	93,0		Sirotek Petr
19	1,0	C 4-8	S 123	94,0	374,0	Sirotek Petr
20	1,0	C 4-8	S 98	Nekl.		Kuneš Josef
21	1,0	C 4-8	S 99	Nekl.		Kuneš Josef
22	0,1	C 4-8	S 100	Nekl.		Kuneš Josef
23	0,1	C 4-8	S 101	94,0	0,0	Kuneš Josef
24	1,0	C 2-8	S 104	93,0		Antes Petr
25	0,1	C 2-8	S 105	93,0		Antes Petr
26	0,1	C 4-8	S 163	91,0		Antes Petr
27	1,0	C 5-8	S 214	91,0	368,0	Antes Petr
28	0,1	C 5-8	S 216	91,5		Antes Petr
29	0,1	C 4-8	S 112	93,0		Trešl Pavel
30	0,1	C 4-8	S 111	94,5		Trešl Pavel
31	0,1	C 5-8	S 119	93,5		Trešl Pavel
32						Trešl Pavel
33	1,0	C 4-8	S 142	95,5		Sirotek Petr
34	0,1	C 4-8	S 141	93,5		Sirotek Petr
35	1,0	C 3-8	S 130	95,0		Sirotek Petr
36	1,0	C 1-8	S 122	96,0	380,0	Sirotek Petr
37	1,0	C 3-8	S 50	Výl.		Kuneš Josef
38	1,0	C 3-8	S 52	Nekl.		Kuneš Josef
39	1,0	C 3-8	S 53	93,0		Kuneš Josef
40	1,0	C 5-7	S 87	Výl.	0,0	Kuneš Josef
41	1,0	C 3-8	57-7	93,0		Hlaváček Josef
42	1,0	C 3-8	57-8	90,0		Hlaváček Josef
43	1,0	C 2-8	36-4	93,0		Krofta Tomáš
44	1,0	C 2-8	40-1	94,5		Kantová Jana
45	1,0	C 4-8	S 161	94,5		Kantová Jana
46	1,0	C 6-8	S 201	93,5		Verner Jaroslav
47	1,0	C 1-8	S 2	94,0		Verner Jaroslav
48	1,0	C 3-7	S 94	Výl.		Bradna Vladimír
49	1,0	C 2-8	S 44	92,5		Kuneš Josef
50	0,1	C 4-8	S 102	91,5		Kuneš Josef
Modrý						
51	1,0	C 6-8	S 44	92,5		Zuvač Vilém
52	0,1	C 6-8	S 45	92,5		Zuvač Vilém
53	0,1	C 6-8	S 48	93,0		Zuvač Vilém
54	0,1	C 6-8	S 49	93,0	371,0	Zuvač Vilém

55	1,0	C 4-8	S 34	95,0		Kuneš Josef
56	0,1	C 4-8	S 38	Výl.		Kuneš Josef
57	1,0	C 4-8	S 11	94,0		Kuneš Josef
58	0,1	C 4-8	S 14	92,0	0,0	Kuneš Josef
59	1,0	C 6-8	S 51	93,5		Zuvač Vilém
60	1,0	C 6-8	S 52	Výl.		Zuvač Vilém
61	0,1	C 6-8	S 53	93,0		Zuvač Vilém
62	0,1	C 6-8	S 54	92,0	0,0	Zuvač Vilém
63	1,0	C 6-8	S 33	93,5		Jodl Jiří
64	1,0	C 6-8	S 31	91,5		Jodl Jiří
65	1,0	C 6-8	S 32	92,0		Jodl Jiří
66	1,0	C 6-8	S 30	Výl.		Jodl Jiří
67	1,0	C 4-8	S 63	93,5		Dobrovolný Josef 1
68	1,0	C 4-8	S 64	93,0		Dobrovolný Josef 1
69	0,1	C 4-8	S 66	92,5	279,0	Dobrovolný Josef 1
70	0,1	C 6-8	S 50	90,0		Zuvač Vilém
71	0,1	C 6-8	S 47	Výl.		Zuvač Vilém
72	0,1	C 3-8	S 43	92,0		Zuvač Vilém
73	1,0	S 560	1.8.9	94,5		Kuneš Josef
74	1,0	C 4-7	S 14	Nekl.		Kuneš Josef
75	1,0	C 5-8	S 28	93,0		Jodl Jiří
76	0,1	C 5-8	S 29	Výl.		Jodl Jiří
77	1,0	C 2-8	S 75	93,5		Salač Jaroslav
<b>Divoce zbarvený</b>						
78	1,0	E 1	2.7.3	94,5		Kuneš Josef
79	0,1	C 3-8	S 1	93,0		Kuneš Josef
80	0,1	C 3-8	S 2	93,0		Kuneš Josef
81	0,1	C 3-8	S 3	93,5	374,0	Kuneš Josef
82	0,1	C 5-8	S 24	92,0		Trešl Pavel
83	0,1	C 5-8	S 25	93,0		Trešl Pavel
84	0,1	C 5-8	S 28	94,5		Trešl Pavel
85	0,1	C 5-8	S 29	93,0	372,5	Trešl Pavel
86	0,1	C 3-8	S 38	Výl.		Balíček Alois
87	0,1	C 3-8	S 38	90,5		Balíček Alois
<b>Madagaskarový</b>						
88	1,0	C 4-8	23-4	94,5		Černý Adolf
89	1,0	C 4-8	23-3	94,5		Černý Adolf
90	1,0	C 4-8	23-2	94,0		Černý Adolf
91	0,1	C 3-8	23-1	93,0	376,0	Černý Adolf
92	0,1	C 5-8	23-8	93,0		Černý Adolf
93	0,1	C 5-8	23-1	93,5	železitý	Černý Adolf
94	1,0	C 2-8	21-1	93,0	železitý	Bláha Pavel
95	1,0	C 6-8	S 38	94,0		Andrlík Vladimír
96	1,0	C 6-8	S 39	93,5		Andrlík Vladimír
97	1,0	C 6-8	S 40	92,0		Andrlík Vladimír
98	0,1	C 6-8	S 41	91,0	370,5	Andrlík Vladimír
99	0,1	C 5-8	S 48	92,0		Kovárna Michal
100	1,0	C 5-8	S 43	94,5		Kovárna Michal
101	0,1	C 4-8	S 24	91,5		Kovárna Michal
102	0,1	C 5-8	S 44	93,5	371,5	Kovárna Michal
103	1,0	C 7-7	S 38	Nekl.		Bradna Vladimír
104	1,0	C 3-8	S 4	93,5		Andrlík Vladimír
105	0,1	C 3-8	S 6	93,0		Andrlík Vladimír
106	1,0	C 4-8	S 7	92,0		Andrlík Vladimír
107	0,1	C 4-8	S 9	93,5	372,0	Andrlík Vladimír
108	1,0	C 4-8	S 22	94,0		Kovárna Michal
109	0,1	C 4-8	S 27	93,5		Kovárna Michal
110	1,0	C 4-8	S 26	92,0		Kovárna Michal
111	0,1	C 4-8	S 25	94,0	373,5	Kovárna Michal
112	1,0	C 5-7	23-7	94,0		Andrlík Vladimír
113	0,1	C 2-8	S 1	92,5		Andrlík Vladimír
114	0,1	C 4-8	S 8	91,5		Andrlík Vladimír
115	0,1	C 4-8	S 10	93,5	371,5	Andrlík Vladimír



116	0,1	C 3-8	S 20	93,0		Kovárna Michal
117	1,0	C 1-8	S 11	94,0		Kovárna Michal
118	0,1	C 1-8	S 12	Výl.		Kovárna Michal
119	0,1	C 3-8	S 19	94,0	0,0	Kovárna Michal
120	1,0	C 5-8	S 45	94,0		Kovárna Michal
121	0,1	C 5-8	S 47	94,0		Kovárna Michal
122	0,1	C 5-8	S 46	Výl.		Kovárna Michal
123	1,0	C 3-7	S 27	94,5	0,0	Kovárna Michal
<b>Žlutý</b>						
124	1,0	C 5-8	S 23	94,5		Balíček Alois
125	0,1	C 5-8	S 24	93,0		Balíček Alois
126	0,1	C 5-8	S 25	93,0	280,5	Balíček Alois
127	0,1	C 5-8	S 30	Výl.		Pecka Josef
128	1,0	C 5-8	S 35	Výl.		Pecka Josef
129	0,1	C 5-7	S 43	Výl.		Pecka Josef
130	0,1	C 1-8	S 18	92,0		Pecka Josef
131	0,1	C 2-7	S 14	92,0	0,0	Pecka Josef
132	1,0	C 3-8	S 1	94,0		Vízek Oldřich
133	1,0	C 4-8	S 4	93,0		Vízek Oldřich
134	0,1	C 7-5	P 4	93,0		Vízek Oldřich
135	0,1	C 3-8	S 2	94,0	374,0	Vízek Oldřich
136	1,0	C 1-8	27-21	91,0		Holub Luboš
137	1,0	C 5-8	S 28	92,5		Pecka Josef
138	1,0	C 5-8	S 27	91,0		Pecka Josef
139	0,1	C 1-8	S 17	93,0		Pecka Josef
140	1,0	C 1-8	S 15	94,0	370,5	Pecka Josef
<b>Havanovitý</b>						
141	1,0	C 1-8	18-6	92,0		Velechovský Josef
142	0,1	C 1-8	18-7	91,5		Velechovský Josef
143	1,0	C 1-8	18-5	92,5		Velechovský Josef
144	0,1	C 1-8	18-8	92,0	368,0	Velechovský Josef
145	1,0	C 5-8	S 4	92,0		Kunešová Martina
146	1,0	S 947	4.8.14	95,0		Kunešová Martina
147	1,0	C 1-8	59-4	Výl.		Nykl Stanislav
148	1,0	C 1-8	59-5	Výl.		Nykl Stanislav
149	1,0	C 1-8	59-6	93,0		Nykl Stanislav
150	1,0	C 1-8	59-8	94,5	0,0	Nykl Stanislav
151	0,1	C 7-8	S 14	94,0		Kovárna Michal
152	1,0	C 1-8	S 2	93,0		Kovárna Michal
<b>Japanovitý</b>						
153	1,0	C 4-8	S 31	94,0		Klíma Josef
154	0,1	C 1-8	S 22	94,0		Kabeláč Ondřej
155	1,0	C 3-8	S 23	94,0		Vízek Oldřich
156	0,1	C 4-8	S 26	93,5		Vízek Oldřich
157	0,1	C 4-8	S 27	93,5		Vízek Oldřich
158	0,1	C 4-8	S 30	94,5	375,5	Vízek Oldřich
159	0,1	C 1-8	S 15	93,0		Kabeláč Ondřej
160	0,1	C 1-8	S 16	94,5		Kabeláč Ondřej
161	0,1	C 1-8	S 17	93,0		Kabeláč Ondřej
162	0,1	C 1-8	S 18	92,5	373,0	Kabeláč Ondřej
163	1,0	C 2-8	S 4	91,5		Šeba Ludvík
164	0,1	C 2-8	S 7	93,0		Šeba Ludvík
165	1,0	C 5-8	S 34	Výl.		Šeba Ludvík
166	0,1	C 6-8	S 36	92,5	0,0	Šeba Ludvík
167	1,0	C 1-8	S 19	94,5		Kabeláč Ondřej
<b>Marburský</b>						
168	1,0	C 1-8	S 1	94,0		Vácha Roman
169	1,0	C 3-8	S 2	92,0		Vácha Roman
170	1,0	C 3-8	S 11	Nekl.		Vácha Roman
171	1,0	C 3-8	S 12	94,5	0,0	Vácha Roman
172	1,0	C 6-7	71-6	93,5		Dobrovolný Josef 1
173	0,1	C 8-8	S 29	Mdb.		Dobrovolný Josef 1
174	0,1	C 8-8	S 30	Mdb.		Dobrovolný Josef 1

175	0,1	C 8-8	S 31	Mvd.		Dobrovolný Josef 1
176	1,0	C 6-8	S 23	Mvd.		Dobrovolný Josef 1
<b>Činčilový</b>						
177	0,1	C 2-7	S 5	92,0		Fiřt Dušan
<b>Železitý</b>						
178	1,0	C 4-8	S 4	93,0		Trešl Pavel
179	1,0	C 4-8	S 5	93,0		Trešl Pavel
180	1,0	C 5-8	S 12	94,5		Trešl Pavel
181	0,1	C 5-8	S 13	93,0	373,5	Trešl Pavel
182						Trešl Pavel
<b>Želvovinový</b>						
183	1,0	C 1-8	1 K	94,0		Bradna Vladimír
184	1,0	C 1-8	2 K	92,5		Bradna Vladimír
185	1,0	C 2-8	3 K	94,0		Bradna Vladimír
186	0,1	C 2-8	5 K	91,0	372,5	Bradna Vladimír
187	1,0	C 3-8	S 4	92,5		Andrlík Vladimír
188	1,0	C 3-8	S 5	92,0		Andrlík Vladimír
189	1,0	C 2-8	S 6	93,5		Herzig Lukáš
190	1,0	C 2-8	S 7	91,5		Herzig Lukáš
191	1,0	C 4-8	S 8	93,0		Herzig Lukáš
192	1,0	C 4-8	75-1	93,0		Dobrovolný Josef 2
<b>Rys</b>						
193	1,0	C 6-8	S 4	91,0		Vácha Roman
194	1,0	C 6-8	S 6	Výl.		Vácha Roman
<b>Perlový</b>						
195	0,1	C 2-8	3 K	Výl.		Salač Jaroslav
196	0,1	C 2-8	4 K	93,5		Salač Jaroslav
197	0,1	C 3-8	S 1	93,5		Balíček Alois
<b>Divoce havanovitý</b>						
198	1,0	C 7-8	S 14	90,0		Kovárna Michal
199	1,0	C 7-8	S 12	93,0		Kovárna Michal
200	0,1	C 7-8	S 13	92,0		Kovárna Michal
201	1,0	C 7-8	S 11	93,0	368,0	Kovárna Michal
202	1,0	C 4-8	S 2	91,5		Kovárna Michal
203	0,1	C 4-8	S 3	93,0		Kovárna Michal
204	1,0	C 4-8	S 1	93,5		Kovárna Michal
205	1,0	C 3-7	S 2	94,5	372,5	Kovárna Michal
<b>Japanovitý modrý</b>						
206	1,0	C 4-8	10 S	Nchn.		Kabeláč Ondřej
207	0,1	C 4-8	8 S	Nchn.		Kabeláč Ondřej
<b>Madagaskarový havanovitý</b>						
208	1,0	C 1-8	S 13	Nekl.		Kovárna Michal
<b>Železitý havanovitý</b>						
209	1,0	C 1-8	S 3	92,0		Kovárna Michal
<b>Divoce želvovinový</b>						
210	0,1	5-8	11 K	Nekl.		Bradna Vladimír
<b>Černý</b>						
211	0,1	C 7-8	40-5	93,5		Kantová Jana

## Udělené čestné ceny

	chovatel	ocenění	klec číslo
Nejlepší kolekce	Sirotek	380,0	33 - 36
Nejlepší 1,0 výstavy	Sirotek	96,0	36
Nejlepší 0,1 výstavy	Vízek	94,5	158
Nejlepší 1,0 černý	Sirotek	96,0	36
Nejlepší 0,1 černý	Trešl	94,5	30
Nejlepší 1,0 barevný 1	Kuneš	95,0	55
Nejlepší 1,0 barevný 2	Kunešová	95,0	146
Nejlepší 1,0 barevný 3	Černý	94,5	89
Nejlepší 0,1 barevný 1	Trešl	94,5	84
Nejlepší 0,1 barevný 2	Kabeláč	94,5	160
Nejlepší 0,1 barevný 3	Vízek	94,0	135
Černý	Sirotek	374,0	16 - 19
Modrý	Kuneš	95,0	55
Divoce zbarvený	Kuneš	374,0	78 - 81
Madagaskarový	Černý	376,0	88 - 91
Žlutý	Vízek	374,0	132 - 135
Havanovitý	Nykl	94,5	150
Japanovitý	Vízek	375,5	155 - 158
Marburský	Vácha	94,5	171
Železitý	Trešl	373,5	178 - 181
Želvovinový	Bradna	94,0	183
Rys			
Divoce havanovitý	Kovárna	94,5	205

## POSUZOVÁNÍ HOLANDSKÝCH KRÁLÍKŮ V BLATNÉ

Do Blatné bylo podle katalogu přihlášeno 206 králíků všech čtrnácti uznaných barevných rázů holandských králíků i když zastoupení některých barev bylo spíše symbolické a 5 králíků dalších čtyř barevných rázů dosud neuznaných. Jen dvě klece zůstali neobsazené. Na klasifikaci zvířat se podíleli čtyři posuzovatelé, kteří posuzovali v tomto pořadí: Schönfelder, Fasora, Červinka, Kulanda. Nezačal jsem šťastně. Hned v čísle jedna byl typově pěkný černý sameček ve stáří 6 měsíců s okresním tetováním, u kterého v kleci byl znatelný lalůček, pro který byl králík vyloučen. I když já osobně být na výstavě sám, potrestal bych jej srážkou tří až čtyř bodů a jeho výsledná klasifikace by zněla „dobře“. Pátral jsem po jeho osudu a asi na pekáči neskončil. Údajně je někde na Slovensku. I po Blatné musím zdůraznit že velký pokrok zejména v typičnosti udělala zvířata P. Sirotka. Zmíněný chovatel získal tři ČČ na kolekci 380 b. a na nejlepšího samce výstavy jakož i samce v černé barvě s 96 b. Nejlepší samice černého zbarvení s 94,5 b.

patřila P. Trešlovi. Dobře se uvedla dvěma samci i J. Kantová a špatná nebyla ani její mladá samička v dodatku. Škoda, že zde chyběla zvířata př. Kováře. V modrém barevném rázu nakonec zvítězil samec chovatele J. Kuneše s 95 body, který je dostal v Praze i Březové. Stejně zvíře se umístilo i na I. místě v barevných rázech. Nejlepší samicí barevných rázů se stala divoce zbarvená samice s 94,5 b. chovatele P. Trešla. Stejný počet bodů dostal i dovezený samec z Rakouska, který byl horší v krycí barvě i podsadě. Jeho zařazení do malé rodiny přineslo J. Kunešovi další ČC na kolekci s 374 b. I tentokrát nejvyrovnanější králíky madagaskarové předvedl A. Černý, druhá příčka patřila M. Kovárnovi. Ve žlutém zbarvení zvítězil O. Vízek, jeho samice se umístila v barevných rázech na III. místě a kolekce s 374 b. dostala ČC. Smůla tentokrát provázela. Jinak velmi úspěšného chovatele žluťáků J. Pecku. Druhé místo barevných rázů v samcích získal sedmi měsíční havanovitý králík z Německa s 95 b., jehož majitelkou je M. Kunešová. Čestnou cenu stejného barevného rázu dostal samec s 94,5 b. S. Nykla. Jako nejlepší samice výstavy byla vyhodnocena sedmi měsíční japanovitá samice s 94,5 b. chovatele O. Vízka, který zároveň dostal i ČC na kolekci s 375,5 b. Šest japanovitých králíků vystavil O. Kabeláč z nichž bylo pět zvířat velmi dobrých a dokonce jeho deseti měsíční samice s 94,5 b. se stala druhou nejlepší v barevných rázech. Na typického marburského samce s 94,5 b. dostal ČC R. Vácha. Určitě zklamáním bylo zastoupení jen jedné dobré samice činčilového zbarvení. Při vzpomínce na jejich počet a kvalitu před dvěma roky právě v Blatné a nebo na mláďatech v Hustopečích. Čestnou cenu na železitou kolekci sourozenců (2+2) si odnesl P. Trešl i když dvě velmi dobrá zvířata tohoto barevného rázu byla umístěna mezi madagaskary. U deseti želvovinových zvířat bylo uděleno dvakrát 94 b. na zvířata pocházející ze šlechtitelského chovu V. Bradny. Jednomu z nich byla udělena ČC. Dalším zklamáním bylo zbarvení rysa. Jen dvě pětiměsíční zvířata, z nichž jedno bylo vyloučeno pro šedomodrou podsadu na hřbetě. Z hlediska zastoupení o mnoho lepší to nebylo ani u zbarvení perlového. Uděleno dvakrát 93,5 b., ČC bohužel neudělena. Divoce havanovitý ráz byl zastoupen dvěma kolekcemi z nichž jedna byla čtyřměsíční. Čestnou cenu získal otec z malé rodiny s 94,5 b. chovatele M. Kovárny, který je zatím vystavuje sám. Jak již jsem uvedl v přední části příspěvku vystaveno bylo i pět králíků novošlechtění čtyř dosud neuznaných barevných rázů. Bohužel dva barevné rázy tetovány klubově. Zrovna ty dva barevné rázy považuji za zbytečné štěpení sil. Určitě by mělo být pokračováno na šlechtění modrého japanovitého zbarvení za přispění dalších členů klubu.

Jinak co říci k vlastnímu posuzování, určitě pro mne to byla příjemně strávená sobota při posuzování v pěkném prostředí s dobrým světlem. Překvapením pro nás posuzovatele byl naprostý klid a to i přesto, že posuzování probíhalo za značného zájmu stále procházejících návštěvníků. Vysoce kladně musím hodnotit i přístup členů klubu ke zvířatům při jejich donášení či zapisování. V naprostém klidu a pohodě proběhl i výběr čestných cen či stanovení pořadí v jednotlivých soutěžích. Zcela na závěr bych rád připomněl důležitost drezúry. Jen u zvířat krotkých může posuzovatel správně posoudit nejen typ, ale i tvar těla. Proto zejména zvířata s kterými počítáme s účastí na výstavách bereme častěji do ruky a tím je přivykáme na manipulaci s nimi při výstavě. Více pozornosti by si zasloužilo trénování postoje. Jinak totiž vypadá králík, který se umí předvést a jinak zvíře připlácle.

Teprve na březnovém školení posuzovatelů jsem zjistil, že jsem byl jen já požádán o zpracování příspěvku do vašeho klubového zpravodaje. Nechtěl jsem to nechat jen na sobě a tak jsem požádal další tři kolegy o sdělení jejich stanoviska ke kvalitě. Zde je jejich vyjádření;

**Hmotnost:** u většiny zvířat velmi dobrá. **Tvar:** největším problémem jsou mírné prošlapy hrudních končetin a u většiny samic volnější kůže na prsou. Velmi výrazně se zlepšilo utváření zádě. U části králíků výrok „neklasifikován“ byl vysloven v důsledku nedovolené

úpravy o které je obšírnější zmínka v přední části příspěvku. **Typ:** konstituce těla je na velmi dobré úrovni. Jen v ojedinělých případech lze upozornit na poněkud méně výraznou hlavu, ale i delší hlavu u samců, v některých případech šlo i o tenčí uši. U převážné většiny králíků musíme chválit sílu hrudních končetin. **Srst:** velmi dobrá kvalita srsti hlavně barevného rázu japanovitého, žlutého a železitého. Nejnižší kvalita srsti byla u králíků holandských černých a havanovitých. **Kresba:** časté problémy s šikmým prstenem. Hlubší lícní kresba se projevila u barevného rázu žlutého a želvovinového. U některých zvířat šikmé manžety. **Barva:** barevně vynikaly všechny barevné rázy. Slabší barva se projevila u barevného rázu Rys a Pe díky barvě podsady na hřbetě. Udělené výluky u žlutého zbarvení jsou díky silně zašedlé barvě.

Úplně na závěr zde máte tabulku výsledků z Blatné a přání pevného zdraví, štěstí a hodně pěkných holandských králíků.

### Výsledky posuzování holandských králíků v Blatné dne 29. listopadu 2009

posuzovatel	posouzeno ks	průměrná klas.	klasifikace nd	neklasifikován	poznámka
J. Schönfelder	53	93,15 b.	4	2	1 Mdb
P. Fasora	52	92,44 b.	5	6	1 Mdb+новоšlechtění
T. Červinka	53	93,30 b.	4	2	1 Mvd+новоšlechtění
S. Kulanda	51	93,31 b.	7	2	1 Mvd
<b>celkem</b>	<b>209</b>	<b>93,07 b.</b>	<b>20</b>	<b>12</b>	<b>2xMvd, 2x Mdb</b>
barevný ráz	posouzeno ks	průměrná klas.	klasifikace nd	neklasifikován	poznámka
černý	50	93,23 b.	4	7	1 nedodán
modrý	27	92,83 b.	5	1	
div. zbarvený	10	93,00 b.	1		
madagaskarový	34	93,27 b.	2	1	
žlutý	17	92,85 b.	3		
havanovitý	12	92,95 b.	2		
japanovitý	15	93,42 b.	1		
marburský	9	93,50 b.		1	2xMvd, 2x Mdb
činčilový	1	92,00 b.			
železitý	6	93,33 b.			1 nedodán
želvovinový	10	92,70 b.			
perlový	3	93,50 b.	1		
rys	2	91,00 b.	1		
div.havanovitý	8	92,56 b.			

Jiří Schönfelder



## VÝSLEDKY KLUBOVÉ SOUTĚŽE - 2008

		celkem
1.	<b>Sirotek Petr</b>	<b>127,5</b>
2.	<b>Kuneš Josef</b>	<b>126,5</b>
3.	<b>Kovárna Michal</b>	<b>107,0</b>
4.	<b>Vácha Roman</b>	<b>72,5</b>
5.	<b>Kabeláč Ondřej</b>	<b>69,0</b>
6.	Pecka Josef	51,0
7.	Vízek Oldřich	47,5
8.	Šeba Ludvík	46,5
9.	Němec Michal	34,0
10.	Bradna Vladimír	32,5
11.	Kantová Jana	31,5
12.	Trešl Pavel	31,0
13.	Andrlík Vladimír	30,5
14.	Verner Jaroslav	27,5
15.	Jodl Jiří	25,5
16.	Zuvač Vilém	23,5
17.	Kovář Stanislav	18,0
18.	Štěpánková Alena	18,0
19.	Věntus Karel	17,0
20.	Balíček Alois	15,5
21.	Dobrovolný Josef	13,5
22.	Horek Vladimír	10,0
23.	Antes Petr	9,5
23.	Liska Vladimír	9,5
24.	Nykl Stanislav	8,5
25.	Herzig Lukáš	8,0
26.	Klíma Josef	7,5
27.	Salač Jaroslav	7,0
28.	Fiřt Dušan	2,0

**Do klubové soutěže se nezapojili:** Biskupič Boris, Boháček Josef, Broža Bohuslav, Buřt Zdeněk, Halas Zdeněk, Hazdra Jaroslav, Herzán Milan, Janoušek Zdeněk, Kaiser Tomáš, Kořínek František, Kuchařík Otakar, Maršík Luboš, Ort Karel, Rácz Gabriel, Říhák Pavel, Sadílek Jan, Schuster Antonín, Štoček Jiří, Tikal Pavel, Trnka Bohuslav, Valeš Bohuslav, Vohanka Martin, Vyšín Miloslav.

## REGISTRAČNÍ ZPRÁVA PRO ROK 2008

V roce 2008 bylo v našem speciálním klubu zaregistrováno 653 králíků, což je oproti minulému roku (631 ks) nárůst o 22 králíků. Holandských černých bylo jako již tradičně zastoupeno nejvíce, 239 kusů od 19ti chovatelů. Následovali modří s 88 kusy od 10ti chovatelů, madagaskarových a japanovitých bylo shodně 54 kusů od 5ti chovatelů, 41 divoce zbarvených od sedmi chovatelů, 30 žlutých od 5ti chovatelů, 32 marburských od tří chovatelů, 27 činčilových od čtyř chovatelů, 14 želvovinových od tří chovatelů, 14 havanovitých od 6ti chovatelů, 14 divoce havanovitých od tří chovatelů, 13 železitých od čtyř chovatelů, 12 rysů od dvou chovatelů a tři perloví od jednoho chovatele. Přes regenerační chov zaregistroval přítel Salač 8 kusů perlových a přítel Bradna 10 kusů želvovinových.

V roce 2008 registrovalo celkem 36 chovatelů. Mezi nejaktivnější co do počtu registrovaných králíků se zařadili: př. Kuneš 70 kusů, př. Kovář 52 kusů, př. Vácha 45 kusů, př. Kovárna 37 kusů, př. Sirotek 33 kusů a př. Jodl 30 kusů.

### Stav registrace podle barevných rázů a stupně chovu

Barevný ráz	Stupeň chovu	Registrace 2007	Registrace 2008	Rozdíl
černý	S	225	239	+ 14
modrý	S	101	88	– 13
divoký	S	30	41	+ 11
madagaskarový	S	49	54	+ 5
žlutý	S	45	30	– 15
havanovitý	S	47	14	– 33
japanovitý	S	33	54	+ 21
marburský	S	18	32	+ 14
činčilový	S	29	27	– 2
železitý	S	12	13	+ 1
želvovinový	S + P	5+11	14+10	+ 8
rys	S	11	12	+ 1
perlový	S+P	2	3+8	+ 9
div. havanovitý	S	13	14	+ 1
CELKEM		631	653	+ 22

Registrátor klubu \*Vilda Zuvač\*

## **ŽIVOTNÍ JUBILEA ČLENŮ KLUBU V ROCE 2009**

<b>Vyšín Miloslav</b>	<b>65 let</b>	16. února
<b>Horek Vladimír</b>	<b>60 let</b>	22. března
<b>Bradna Vladimír</b>	<b>50 let</b>	30. ledna
<b>Rácz Gabriel</b>	<b>50 let</b>	26. června
<b>Balíček Alois</b>	<b>45 let</b>	27. ledna
<b>Herzán Milan</b>	<b>45 let</b>	22. července
<b>Jodl Jiří</b>	<b>35 let</b>	8. března
<b>Trešl Pavel</b>	<b>30 let</b>	15. listopadu

**Všem jubilantům blahopřejeme!!!**



## ZAJAC ALEBO KRÁLÍK?

Na celoštátnej výstave mláďat králikov v meste Hustopeče oslovil neďaleko mňa stojacieho návštevníka, staršieho pána, redaktor miestnych novín: „Čo sa Vám najviac páči na tejto výstave?“ Po krátkom váhaní odpoveď znela: „No, tí zajace!“ Na inej, miestnej výstave som zachytil rozhovor, keď sa jeden chválil pred druhým, aké krásne hlavy majú jeho novozélandské zajace. Podobne sa ma nedávno spýtal mladý muž: „Vy chováte tie holandské zajace?“ Bola to posledná kvapka do pohára, keď som sa rozhodol o napísanie tohto článku, aj keď som si vedomý, že pre mnohých sú nasledovné veci dávno známe, napriek tomu si myslím, že trochu zopakovania z anatómie, fyziológie a zo systematiky živých organizmov nikomu nemôže uškodiť.

Obr. 1 Zajac poľný

### Králik nie je hlodavec

Než by sme začali podrobne rozoberať jednotlivé rozdiely medzi zajacom a králikom, vychádzajúc z platného taxonomického<sup>(1)</sup> zadelenia, treba podtrhnúť, že zajac ani králik nie sú hlodavcami. Je síce pravdou, že aj druhy radu zajacotvarých majú dlhé hryzáky, ktoré postupne dorastajú tak ako hlodavcom, napriek tomu z fylogenetického<sup>(2)</sup> hľadiska nemožno ich do tejto skupiny zaradiť.

Podstatným rozdielom je, že králik a zajac majú v hornej čelusti za prvým párom zubov ešte ďalší pár, podstatne menší, ukrytý za prednými. Práve preto rad *zajacotvarých* nazývame aj *dvojitozubcami*. Ich zuby na prednej aj zadnej ploche pokrýva sklovina, kým u hlodavcov sklovinu nájdeme iba na prednej ploche hlodákov. Významné rozdiely sú ešte aj v pomere hrudníkových končatín a hlavne v ich funkcii, nakoľko *hlodavci* alebo *myšotvaré* (*Rodentia*) veľmi obratne dokážu uchopiť potravu a manipulovať s nimi, kým *dvojitozubce* hrudníkové končatiny nevedia týmto spôsobom používať. Dôležitým rozlišovacím znakom je poloha miešku samcov druhov obidvoch radov, nakoľko kým dvojitozubce majú miešok so semenníkmi uložené pred penisom, u hlodavcov je to práve naopak. U hlodavcov je vyvinutá kosť penisu (*baculum*, *os penis*), ale zajacotvaré ho nemajú. Rozdiely sú aj v utváraní chvostu, v stavbe žuvacích svalov aj v ich funkcii, ale aj



v zložení krvného séra. Na základe hore uvedených dôležitých rozdielov už v roku 1912 Gidley navrhol, aby králikov a zajacov vyradili z podradu *hlodavcov*, a vytvorili nový, samostatný rad *dvojitozubcov* alebo *zajacovcov*, *zajacotvarých* (*Lagomorpha*). /tabuľka č.1/ Neskoršie vedecké práce, na základe skúmania dát na molekulovej úrovni dokazujú, že dvojitozubce sa oddelili od hlodavcov už pred 64,5, podľa iných prác viac ako 100, miliónmi rokov.

Obr. 2 Králik divý

**Králik a zajac**, pri pokračovaní v ich konkrétnom taxonomickom zaradení, patria do čeľade *zajacovitých* (*Leporidae*), ktorí sa objavili v neskorom eocéne v Ázii, podľa geochronologického<sup>(3)</sup> vývoja Zeme pred 55 – 38 miliónmi rokov. Čelad' zahrnuje 11 rodov, v tom celkovo 57 rôznych druhov. Tu sa dostávame na miesto, kde sa

rozchádzajú evolučné cesty zajaca a králik. Tvoria totiž z vyššie spomenutých 11 rodov dva samostatné rody. *Zajac poľný* je zaradený do veľkého rodu *Lepus*, ktorý je tvorený spolu 31 rôznymi druhmi, kým z ostatných rodov (všetky s rodovým menom králik) *králik divý* je samotným predstaviteľom rodu *Oryctolagus*. Králikov začali chytať a rozmnožovať v zajatí už počas vzniku prvých ľudských kultúr v Ázii, neskôr v prvom storočí pred n.l., na Pyrenejskom polostrove, kde tieto zvieratá žili natoľko rozšírene, že o Španielsku hovorili ako o vlasti, zemi králikov – „Hispania cuniculosa“. Neskôr ich začali chovať aj v kláštoroch na juhu Francúzska, odkiaľ sa postupne rozšírili do celej Európy. Súčasne vznikali aj prvé farebné a kreslené králiky. V našich králikárňach chovaný *králik domáci* (*Oryctolagus cuniculus f. domesticus*) je teda poddruhom, zdomácnenou formou európskeho králika divého (*Oryctolagus cuniculus*).

tabuľka č. 1: **Systematické zaradenie**

❖ Ríša:	<b>Živočíchy</b> ( <i>Animalia</i> ) ↓	
❖ Kmeň:	<b>Chordáty</b> ( <i>Chordata</i> ) ↓	
➤ Podkmeň:	<b>Stavovce</b> ( <i>Vertebrata</i> ) ↓	
❖ Trieda:	<b>Cicavce</b> ( <i>Mammalia</i> ) ↓	
❖ Rad:	<b>Dvojitozubce</b> ( <i>Lagomorpha</i> ) synonymá: zajacovce, zajacotvaré ↓	<b>Hlodavce</b> ( <i>Rodentia</i> ) synonymum: myšotvaré
❖ Čelad':	<b>Zajacovité</b> ( <i>Leporidae</i> ) ↓	
❖ Rod:	<b>Králik</b> ( <i>Oryctolagus</i> ) ↓	<b>Zajac</b> ( <i>Lepus</i> ) ↓
❖ Druh:	<b>Králik divý</b> ( <i>Oryctolagus cuniculus</i> ) ↓	<b>Zajac poľný</b> ( <i>Lepus europaeus</i> )
➤ Poddruh:	<b>Králik domáci</b> <i>(Oryctolagus cuniculus f. domestica)</i>	

Na základe prvého, neodborného pohľadu by sa dalo povedať, že králik divý aj zajac poľný sa takmer od seba ani neodlišujú. Veď obaja majú hnedočervenú farbu srsti s vločkovitým zoskupením čiernych končekov chlupov na chrbte a sú biele na spodine tela. Ide o typické zafarbenie chlpu celého radu divoko žijúcich zvierat tzv. farba aguti. Obaja majú dlhé panvové končatiny, umožňujúce rýchly štart do behu. Ich dlhé ušnice sú prispôsobené na zachytenie každého zvuku z okolia, dokážu s nimi hýbať nezávisle na sebe a načúvať z dvoch rôznych smerov naraz. Na bokoch hlavy umiestnené oči im umožňujú pozorovať okolie v maximálne širokom zornom poli, t.j. až 360°, takže včas dokážu uniknúť aj pred odzadu prichádzajúcim nepriateľom. Takto vyvinuté zmyslové orgány sú typické pre tzv. unikajúcu zver.



Pri podrobnejšom skúmaní zistíme, že medzi králikom a zajacom predsa existujú zásadné rozdiely. Zajac poľný je očividne väčší ako králik divý. Jeho dĺžka tela je priemerne 55 cm oproti 40 cm dlhého králika, taktiež môže vážiť dvojnásobok králikovej hmotnosti. Zajace sú intenzívnejšej zlatožltej – hnedočervenej farby, kým králiky sú šedivejšie. Panvové končatiny zajaca sú relatívne dlhšie, preto dokáže rýchlejšie bežať ako králik. Zajace majú aj relatívne dlhšie ušnice oproti králikom a ich špičky sú zafarbené do čierne. Chvost majú oba druhy z vrchu čierne a zo spodiny biele, zaujímavým rozdielom je však, že kým zajac pri vzrušení ukazuje hornú plochu chvosta, králik naopak spodnú bielu stranu, ako symbol poplachu pre ostatných členov skupiny. Zásadným rozdielom je aj spôsob života oboch druhov, pretože kým králiky sa ukazujú zväčša v skupinách, najčastejšie na oslňených svahoch, kde budujú svoje podzemné chodby, brlohy a tvoria menšie či väčšie kolónie, zajac je typický samotár a v skupinkách samíc sa objavuje iba v období párenia. Divé králiky sú ale často veľmi agresívne, hlavne samce, bojujúce medzi sebou o samice.





Obr 3  
Králiky divé sa ukazujú najčastejšie v skupinách

Snáď najpresvedčivejšie rozdiely sa ukazujú v súvislosti s vnútro maternicovým vývojom a vyspelosťou novonarodených mláďat. Z tohto hľadiska v celej živočíšnej sfére poznáme tzv. *prekociálne* a naopak *altriciálne* druhy. Prekociálne sú charakteristické tým, že majú relatívne dlhší vývoj pred narodením, z čoho vyplýva, že sú viac vyvinuté, vyspelejšie a mobilné od momentu svojho narodenia. Sú typické aj tým, že krátko po narodení opúšťajú hniezdo. Do tejto skupiny patria napr. morčatá, kurčatá, ale aj zajac poľný, ktorý nerodí svoje mláďatá ako ostatné zajacovité (*Leporidae*) pod zemou v dierach, skôr do plytkých prehĺbenín zväčša z udupanej trávy, alebo priamo na zem. Mladé zajace, adaptované na neprítomnosť prirodzenej ochrany, sa rodia úplne osrstené, s otvorenými očami, schopné v prípade nebezpečenstva uniknúť pred prípadným predátorom. Králik divý napriek úzkej príbuznosti so zajacom je vysoko altriciálnym druhom, nakoľko dĺžka kotnosti je podstatne kratšia ako u zajaca, jeho menej vyspelé mláďatá sa rodia v bezpečí, pod zemou v brlohoch dobre vystlaných suchou trávou a srstou samice, nahé a slepé. Na starostlivosť rodiča sú odkázané relatívne dlhší čas.



Obr. 4  
Steenkonijn, priamy potomok králika divého

tabuľka č. 2: **Anatomické a zoologické rozdiely medzi králikom a zajacom**

	Králik divý (domáci)	Zajac poľný
Počet chromozómov <sup>(4)</sup>	44	48
Priemerná telesná hmotnosť	1,5 – 2,5kg	5 – 6kg
Telesné pomery	ušnice < hlava	ušnice > hlava
Medzitemenná kosť (os interparietale)	áno	nie
Životný priestor	podzemné chodby, brlohy	voľne na poli
Sociálne správanie	žije v kolóniách	samotár
Ichnogram <sup>(5)</sup>		
Dĺžka kotnosti	30 – 32 dní	40 – 42 dní
Početnosť vrhov	6 – 8	2 – 5
Počet vrhov/rok	6 – 7	2 – 3
Novorodené mláďatá	neosrstené, slepé	osrstené, otvorené oči
Opúšťanie hniezda	tretí týždeň po narodení	2-3 dni po narodení, v prípade potreby už prvý deň
Možnosť kríženia s králikom domácim	áno	nie

Prípadné historky o tom, že po krížení zajaca a králika domáceho odchovali zdravé mláďatá, sú iba bájkami, nakoľko na základe podstatných genetických odlišností **zajac poľný s králikom divým ani králikom domácim sa krížiť nedá**. Pravdepodobne príčinou týchto omylných tvrdení je buď chybná identifikácia, neskúsenosť pri rozlišovaní zajaca poľného od králika divého, alebo opäť nepresné používanie názvoslovia. Samozrejme králik divý s králikom domácim dáva úspešné odchovy, čo potvrdzuje aj história králikárstva, počas ktorej králik divý bol použitý pri šľachtení viacerých nových plemien.

**A čo králik zajačí?** Niektorí sa môžu domnievať, že uvedené plemeno pochádza po krížení králika so zajacom. To ale podľa vyššie uvedených samozrejme neprichádza do úvahy. Ako aj zo samotného názvu vyplýva, je to králik podobajúci sa na zajaca. Najväčšou pravdepodobnosťou pochádza od belgických obrov, vyhynutých patogónskych králikov a starého belgického plemena Steenkonijn (*Stone Rabbit*), ktorý je priamym potomkom práve divého králika. Keď v druhej polovici 18. storočia Belgičania exportovali mnoho králikov do Anglicka na jatočné účely, šikovní chovatelia na londýnskych trhoch si vybrali zvieratá so zaujímavým exteriérom na šľachtenie. Tak vznikol aj králik zajačí, ktorého jeho predný šľachtiteľ Winter William Lumb úspešne vystavil prvý raz už v roku 1874. **Pomenovanie králika zajačieho nevyjadruje teda jeho pôvod, ale výsledok usilovnej šľachtiteľskej práce.**



Európsky králik divý je jediným druhom králikov, ktorý bol zdomácnený. V dôsledku domestikácie došlo ku zníženiu relatívnej hmotnosti kostí, mozgu, očí, pečene a sleziny, a naopak ku zvýšeniu živej hmotnosti domácich králikov. Relatívna hmotnosť žliaz s vnútorným vylučovaním sa nezmenila. Kým králiky divé počas 24 hodín majú jednu dlhšiu periódu úplného pokoja a druhú takmer neprerušenú periódu plnej aktivity, králik domáci počas celého dňa vystrieda viacero kratších periód pokoja a aktivity. Aktivita úzko súvisí s režimom príjmu potravy, kde tiež sa vyvinuli počas stáročia určité rozdiely. Divé králiky prijímajú potravu výhradne cez noc, s maximom za súmraku a na úsvite, domáce králiky väčšinou od rána do večera s menšími prestávkami. Tu treba pripomenúť, že hore uvedené nemá 100%-nú platnosť, nakoľko v týchto vlastnostiach u domácich králikov pretrvávajú významné individuálne rozdiely. Zachovala sa vysoká plodnosť, s výnimkou zdobnených plemien, dosiahla sa väčšia variabilita farieb a kresby, takisto štruktúry a dĺžky srsti. Vďaka pravidelnej manipulácii so zvieratami sa postupne znížila aj prirodzená plachosť králikov, ktorých dnes už možno chovať aj ako domácich miláčikov.

Rozdiely medzi zajacom a králikom ľudia poznali už od pradávna, čo dokazujú aj údaje z mytológie, podľa ktorých zajac bol zvieratom rímskej bohyně lovu Diany, zároveň v ľudových predstavách bol považovaný za predzvesť smrti. Králik naopak ako symbol nevinnosti, súčasne ale aj sexuálnej túžby – pravdepodobne na základe mimoriadnej rozmnožovacej schopnosti – bol často spojovaný s bohyňou záhrad a lásky, Venušou.

Odpoveďou na úvodnú otázku: „Zajac alebo králik?“ pre nás chovateľov musí byť teda jednoznačne **KRÁLIK!** Veď používanie správneho názvoslovie nie je iba formalitou, ale uľahčuje, konkretizuje našu komunikáciu a v neposlednej rade je aj zrkadlom odbornej vyspelosti chovateľa.

MUDr. Gabriel Rác

### **Vysvetlivky:**

- (1) „taxonómia“ - teoretická aj praktická klasifikácia (rozdeľovanie) živých organizmov do hierarchicky usporiadaných kategórií.
- (2) „fylogénéza“ – kmeňový vývoj organizmov v zmysle vývojovej teórie
- (3) „geochronológia“ – geologické obdobia, hierarchicky členené, v časovom slede zoradené dejiny Zeme
- (4) „Chromozómy“ - sú nositeľmi genetickej informácie zakódovanej do molekuly DNA
- (5) „Ichnogram“ - odtlačok stopy nohy

### **Použitá literatúra:**

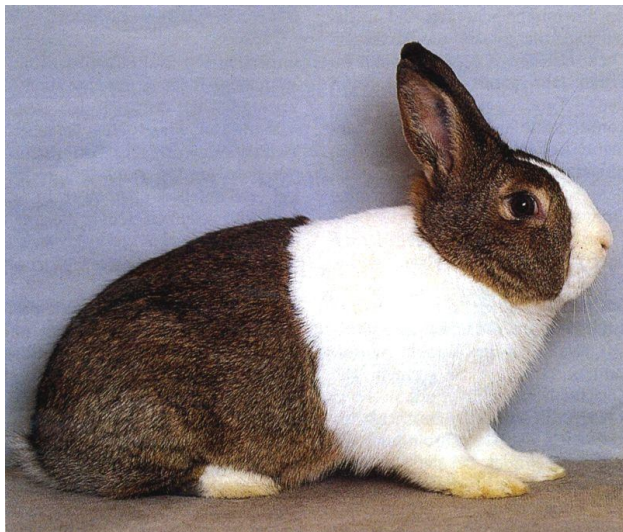
1. Malík, V.: Králik od A do Z. KONTAKT PLUS, 1999
2. Verhoef-Verhallen, E.: Encyklopedie králiků a hlodavců. Rebo Productions, 1999
3. Vetési, F.: Házinyúlegészésztan. Mezőgazdasági Kiadó, 1990
4. Whitman, B.D.: Domestic rabbits & their histories: breeds of the world. Leathers Publishing, 2004

Ilustračné foto č.: 1, 2, 3, 4 – internet

## Oblíbené plemeno s kresbou v rozmanitých barevných odstínech

### NÁŠ DIVOKÝ HOLANĎÁK

Tento příspěvek je věnován skupině z rodiny holandských králíků, která je již léta druhou nejsilnější frakcí co do pestrosti barevných rázů. Kromě věcného hodnocení dnešního stavu v chovu je tady nutno seznámit veřejnost s různorodostí odstínů divokého zbarvení a také poukázat na různá pozorování a praktické zkušenosti z chovu.



1,0 holandský divoký, 24. Spolková výstava králíků Essen 1999, 97,5 bodů.  
Vítěz Falk Kramer, Teichwolframsdorf. Foto: Wolters



Dvě mladé samičky z roku 2000 se zřetelnými barevnými rozdíly, pocházející z chovu Falka Kramera, Teichwolframsdorf, vzorně předvedené Kramerem juniorem. Foto: Kramer

### Rozmanitost při výstavách

Na spolkových nebo klubových speciálních výstavách vynikali divocí holandští králíci často díky výrazným hlavám a markantním partiím trupu. Často je tato výraznost ještě podtržena díky rovnoměrnému osrstění, intenzivní krycí barvě a také zřetelně jasnému kontrastu vzhledem k barvě základní.

Když se pustíme do čtení odborných článků posledního desetiletí, potkáme se s vynikajícími chovnými skupinami Martina Alta (1991 v Norimberku, železitý), P. Sachse (1993 v Essenu, divoký) nebo Herrmana Hetticha (1995 – ve Stuttgartu, zaječité divoký), kteří zhruba zastupují dlouhý seznam úspěšných šlechtitelů.

Ke konci devadesátých let se stupňuje vzniklá diskuse o šlechtění čisté linie chovu divokého rázu a spolu s duchem některých starých chovů z různých chovných základů se momentálně nachází šlechtění divokých holanďáků v přelomové fázi.

Místo „starých vysloužilců“ zkouší hodně mladých, angažovaných chovatelů s novými idejemi dát barevnosti nové impulzy. Léta intenzivně usiluje pan Uwe Seltsam ze Sulzfeldu, LV Baden, o šlechtění železitých, kteří jsou ovšem podmíněni genem pro železité ( $B_e$ ) a kvůli tomu se jen malý počet králíků dostane až k výstavnímu zbarvení. Tento chovatel prezentoval také působivé chovné skupiny tohoto barevného rázu na 24. Spolkové výstavě králíků v Essenu 1999. Také pan Pedro Scharffenberger z Niederotterbachu, LV Rheinland-Pfalz, již ukázal světu vyváženého vzorového samce, co se tohoto barevného rázu týče.

Tmavě divocí holandští králíci často splynou na výstavách v malé skupině železitých zvířat. Málokdy jsou vystavováni samostatně a samostatně posuzováni. V obecně pojaté „divoké složce“ to byla často zvířata Petra Wörtmanna nebo Siegfrieda Kunzeho, obou

z LV Bayern (Bavorsko), a Reinera Ullricha, LV Rheinland (Porýní), která byla nápadná odborné veřejnosti na různých nadregionálních výstavách.

Celkem vzato můžeme říct, že zpravidla při příležitosti spolkových výstav králíků bylo vystaveno dohromady 20 až 25 chovných skupin divoké barvy nebo jako při příležitosti dvou posledních spolkových výstav, kde byla vystavena odděleně železitá zvířata. V každém případě jsou nyní zaznamenány snahy o to, aby se projevy různých divokých tónů na výstavách v určitém rozsahu oddělovaly.

Na speciálních výstavách klubu chovatelů holandských králíků bývá nyní kolem 100 – 120 divoce zbarvených zvířat. Divocí se přitom řadí obvykle na 3. místo, vedoucí místo s jasným odstupem samozřejmě zabírá stále černý holandský králík, a tzv. „Královská disciplína“, obsazena rychle se rozvíjejícím japanovitým rázem. Nejvýše ohodnocená zvířata a chovné skupiny v nedávné minulosti ovšem pocházejí z řad divokých zástupců.

## Mnohotvárné typy

Půjdeme-li pozorně kolem klecí, může kritický pozorovatel vidět silně rozštěpenou typovou různorodost. Některá vystavená zvířata jsou na základě svoji nadměrnosti často na horní hranici hmotnostního limitu. U mimořádně velkých zvířat se silnou stavbou kostí narazíme na otázku, zda je možné v případě hmotnosti 3,25 kg ještě něco přinést? Ovšem že ano. Chybějí tady čas od času pěkná masitá záda s odpovídajícím hezkým zaoblením zadní partie.

Občas se vyskytnou uspokojivé chovy s výraznými tělesnými partiemi, které podporují zvláště hezkou kresbu hlavy a zesilují svým vlivem uši, které vhodně doplňují celkovou stavbu těla.

## Srst u tohoto barevného rázu má různé variace

Struktura srsti je u většiny zvířat dobrá. Standardní počet bodů tady dosahuje více – méně 14 bodů. Zvláště důležitá je ovšem kvalita srsti po čas výstavní sezony.

Železitá zvířata často inklinují k poněkud delší srsti s měkčí a hustší podsadou. Tato zvířata ovšem začínají dále línat. Kromě toho se tato zvířata musí více šlechtitelsky opečovávat, jinak se časem objeví nerovnoměrnost v krycí barvě.

Tmavě divocí holanďáci jsou v tomto ohledu mnohem méně nároční. Mají zpravidla kratší srst, a proto rychleji línají. Díky intenzivně zářivému zbarvení pesíků jsou tato zvířata, co se týče krycího zbarvení, ve výstavní kondici i přes neukončené línání, a tím se mohou vystavovat mnohem delší časové období. Někdy jsou ovšem k vidění také tmavě divocí holanďáci s tenkou a slabší srstí.

Co se týče barevného rázu zaječité divokého, je zde zastoupena široká škála variací srsti. Měla by být dána přednost jedincům s kratší a hustou strukturou srsti. Tento znak je možné náležitě šlechtitelsky upevňovat. Co se týče vystavovaných divoce zbarvených zvířat, často špatně dopadnou ta s dlouhou srstí horší struktury a zvláště slabou vrstvou podsady.

## Kresba hlavy a trupu

Když si prohlédneme řady divokých zástupců, zaujmou nás výrazné hlavy s hezkou, většinou okrouhlou kresbou, ale také kresbou tvaru vejce. Zvířata, u kterých má lysinka poněkud širší nástup, mají v hodnocení prestiž. Problém tzv. „otevřené“ šíje (*u nás „neuzavřeného zátylku“*) se zdá být do budoucna odstraněn. V případě zaječité divokého zbarvení je v zájmu splnění kritérií barevné kresby zapotřebí hlídat také barevně intenzivnější šíjní klín, i když není zrovna pokaždé tak úplně v souladu s definicí divokého zbarvení.



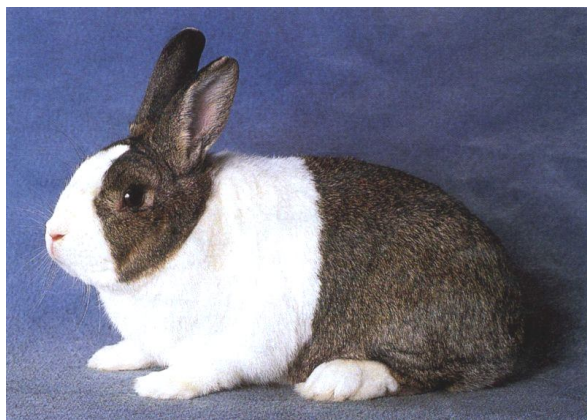


*Barevný trychtýř tohoto zaječité divokého králíka nám odhaluje pěknou podsadu, tak jako i relativně širokou vrstvu mezibarvy.  
Foto: Kramer*

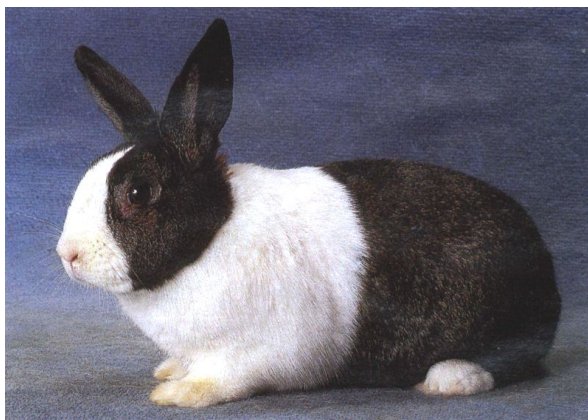
Větší pozornost by se v budoucnu měla soustředit především na kresbu trupu, jelikož právě tady se kupí chyby. Precizní a pravidelné, ve středu trupu umístěné prstence jsou v poslední době málo k vidění. Čím dál tím víc jsou ovšem přítomny nepravidelnosti na prstenci. Kontrola hnízd tmavě divokých a železitých vrhů se zaměřuje na typický znak – tím je uzavřený, hezky průběžný prstenec na bříše. Již zde se ihned odhalí pochybení, která nám můžou zbytečně kazit radost z výstavní budoucnosti našich zvířat. Co se týče zbarvení zaječité divokých nebo divoce zbarvených, zde se chovatel může těšit o něco déle, protože jej nemine kontrola fouknutím do krycí barvy na bříše u 3 – 4 týdenních mláďat, kdy se často objeví namodrale

zbarvená podsada, a to pak je teprve co se učit.

Další současně se vyskytující chybou jsou vážné defekty manžet. Často jsou to příliš krátké manžety, které drasticky redukuje počet výstavních kusů. Zčásti se chyby týkají také prstů nebo prstových polštářků.



*1,0 holandský králík, divoký, LV – výstava samců v Saar Merzig 1996, 96,5 bodů.  
E (Wolfgang Speicher, Ens Dorf)*



*1,0 holandský králík, železitý, 23. Spolková výstava králíků Norimberk 1997, 96,5 bodů.  
II (Ralf Zschoche, Lommatzsch).  
Foto: B & S Fotostudio*

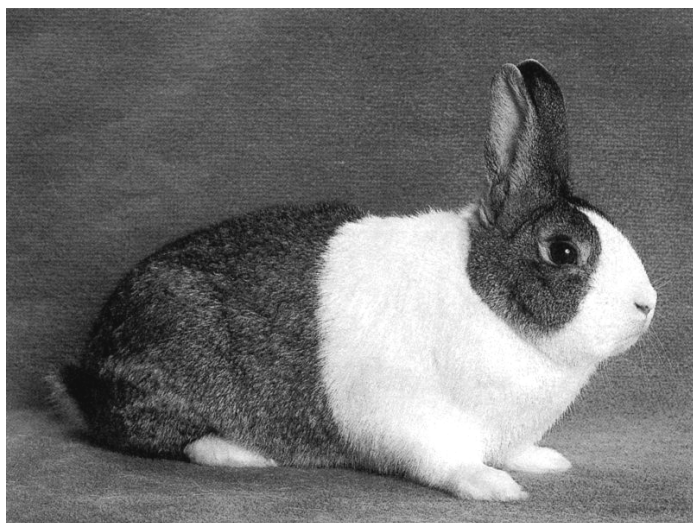
## **Barevné rázy jsou příčinou různých diskusí**

Nejprve si musíme říci, že předmětem hodnocení může být pouze hotová a kompletně vybarvená srst s lesklým povrchem. Pravidelné ošetřování a vhodné krmení zvířete jsou zárukou lesklosti a stejnorodosti srsti.

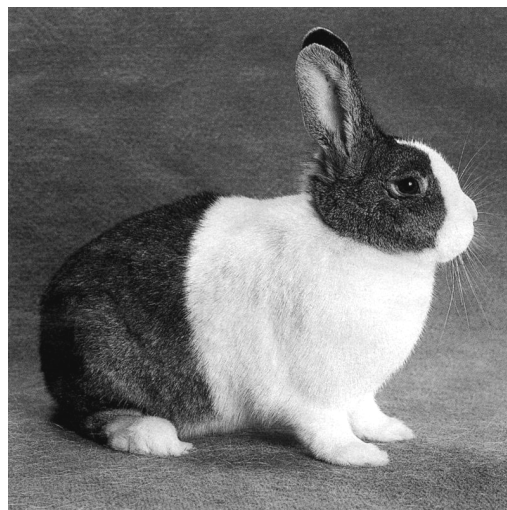
Ovšem dnešním nejzajímavějším a zároveň nejsložitějším tématem je otázka barvy. Sledujeme-li zvířata mířící na výstavu, můžeme pozorovat celou řadu smíšených divoce

zbarvených odstínů, které se jen stěží mohou ztotožňovat s jedním ze čtyř předepsaných divokých rázů (*pozn. železitý, tmavě divoký, zaječitě divoký a divoký*).

Zvlášť problematickou se jeví rozdílnost zbarvení v chovných skupinách železitých, protože jsou zde zaznamenávány díky rozdílně silnému faktoru železitosti již v rámci jednoho vrhu nestejné barevné odstíny. Často teprve v pokročilém věku zvířete se po několikátém línání objevují tyto rozdílné barevné odstíny s více či méně šedě zakončenými pesíky. Tato barevná paleta pak přináleží spíše ke zvířatům tmavě divokým, která se objevují ve vrhu pravidelněji. Co ovšem tyto dvě linie spojuje, je absence divokého zbarvení na píru, přičemž v případě pravých tmavě divokých zvířat je podle záznamů rozeznatelná ještě mezibarva na zádech. Toto platí o to více, že čím jsou zvířata světlejší, tím se lépe ukáže sílící stínování šedě zakončených pesíků.



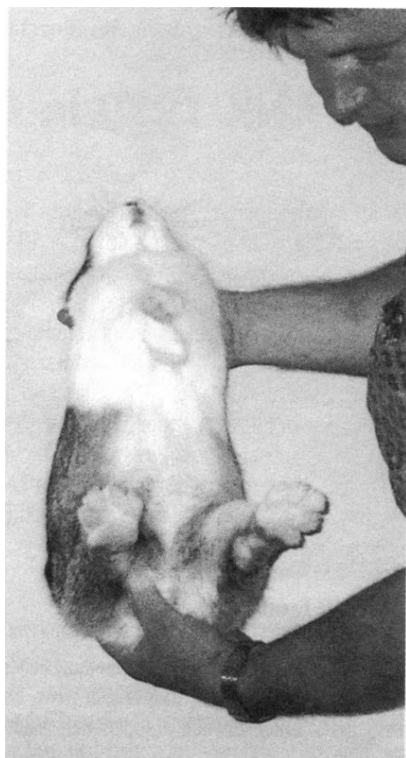
1,0 holandský králík, divoký, 17. Spolková výstava samců v Saarbrückenu 1999. 97,5 b. Vítěz. (Günther Schmidt, Hattingen)



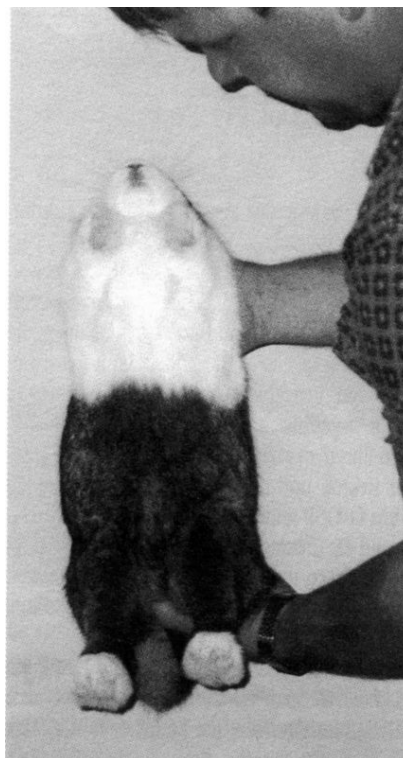
0,1 holandský králík, divoký, 22. Spolková výstava králíků, Stuttgart 1995, 96 bodů. Vítěz. (Hermann Hettich, Reute).  
Foto: B & S Fotostudio

Nepříznivě jsou proto hodnoceni holandští králíci s výrazně světlými boky, kteří musí, co do barevného hodnocení počítat s vyřazením. Zvlášť těžké to mají také zvířata železitá, která jsou velice intenzivně a přitom klasicky zbarvená, jelikož mají příliš tmavé, skoro černé okrsky v oblasti hlavy a hřbetní linie, a tímto pádem jen stěží mohou splnit podmínku stejnoměrné barevnosti.

V případě zaječitě divokých a divokých existuje více známých stupňů barevných tónů krycí barvy. Nepochybně je smysluplným řešením sledovat čistě definované a jednotné zbarvení jako chovný cíl. Je tedy žádoucí dávat pozor na intenzivně zbarvené, černě zakončené přečnívající pesíky, které naopak divokou zjemňují. Hezká zaječitě divoká zvířata mají stejnoměrné rozvržení barev na celých zádech, přičemž stehna mírně světlají. Divocí holandští králíci také vykazují tento znak. Oba barevné tóny přitom vykazují jasná housenkování vrchní strany píru.



*Tento zaječitě divoký holandský králík vykazuje bílou, resp. světlou barvu břicha,*



*... zatímco prstenec tohoto železitého králíka je na spodní straně břicha uzavřen*

Jestliže se někdo dá na chov zaječitě divokých, musí počítat s významným poklesem podílu divokého projevu. U zaječitě divokých zvířat je nejžádanějším znakem kvality jasně ohraničená, načervenalá mezibarva. Důležité je též sledovat namodralou barvu podsady, zasahující až na spodek chlupů. Dostatek barevného pigmentu se zrcadlí často v barvě očí.

Bohužel musím konstatovat, že v mnoha chovech se polevilo na barevné intenzitě. V optimálním případě bychom při celkovém pohledu na jednotlivé barevné okrsky měli nabýt dojmu výrazného kontrastu ve srovnání se základní barvou, tento dojem je navíc zesílen jedinečnou kresbou typickou pro holandské králíky. Tento fakt často přivede pozorovatele k závěru, že divocí patří mezi nejplnohodnotnější holandské králíky.



*Barevná paleta je pestrá: Obrázek ukazuje tři mladá zvířata (železitě, zaječitě divoké a tmavě divoké) z chovu Falka Kramera, Teichwolframsdorf. Foto: Kramer*

Zásadou je, již v průběhu prvotních příprav nastávající sezony výstav, v rámci pravidelné péče, věnovat zvířatům odpovídající čas, hlavně co se srsti týče. Konečně, je nepsaným zákonem každého angažovaného chovatele holandských králíků, aby si vytvořil svoji vlastní strategii, pokud

se chce úspěšně zapojit do týmu šlechtitelů a dále se těšit kráse těchto zvířat.

Ralf Zschoche a Falk Kramer



## PŮVABNÍ HOLANDŠTÍ KRÁLÍCI – NĚMECKÝ CHOV – část I.

Zní to spíše jako pohádka ... již odpradáвна existují králíci „brabantští“, jakož široce rozšíření a chování domácích králíci, kteří naproti „vlámským“, neboli „belgickým“ obrům vyžadují minimální péči. Brabantským postačil tmavý kout ve stáji a vůbec dovedli přežít v nepříznivých podmínkách, a to vše mělo jeden výrazný efekt, a sice ztrátu zbarvení z tmavého v bílé. Potomstvo i za oněch nedobrych podmínek chovu zůstává trvale početné.“<sup>1)</sup>

Ve svých počátcích byl organizovaný chov králíků co do koncepce ovlivněn podobně jako v chovech velkých zvířat, především tradiční regionální představou vzhledu. Barvy hrály jenom podřadnou roli, a tak v první linii pozornosti chovatelů působila jako rozhodující hlediska tělesná a hospodářsky orientovaná.



*Brabantský králík*

Běžně chovaná venkovská plemena a malé rasy, zřejmě také německá a polská, stříbrňáci nebo také právě holandáci museli ustoupit právě kvůli své nízké užitkovosti (chyběla jim zkrátka tenkrát tak žádaná tělesná velikost) jiným plemenům – masovějším nebo vlnu produkujícím. Jejich ojedinělá ranost, vysokopočeté vrhy, robustnost a nenáročnost, stejně

jako neobvyklá kvalita srsti, přesvědčila praotce našich šlechtitelů o možnosti uznat také tato malá plemena. Právě barevné a tělesné zvláštnosti těchto ras byly pak rozhodujícími body pro jejich další existenci.

Největší triumf zažili právě holandští králíci, „vyšlechtění“ z prapůvodních divokých brabantských králíků. Angličanům se tehdy povedlo dovézt nějaké králíky z Holandska a následně z původních zvířat bez jakékoliv nebo nevýrazné kresby, vytvořit plemeno králíků s působivými barevnými znaky. „Tehdejší trh byl původními plemeny králíků přeplněn a právě Angličané byli ti, kteří skoupili vše dodané zboží. Tento obchod jim pak dal příležitost k vyšlechtění nového plemena z původního brabantského, a sice tak pěkné „holandské králíky!“<sup>1)</sup>

Brabantští byli ovšem masným plemenem střední velikosti. Teprve v Anglii byl jeho chov pojat sportovně a tak vznikl nový mezník, forma, označená jako „Brabantský trpaslík“. Tento nový typ s malým rámcem těla označujeme dnes za předchůdce králíka holandského. Vyžadována byla selekce na jasné kontrastní znaky kresby, což vyústilo do konečné podoby dnešních holandáků.

Do Německa přišli holandští králíci začátkem 80. let 19. století. Ze začátku na ně bylo pohlíženo jako na zvláštní barevnou škálu králíka německého, se kterým si rozdělil skvělé vlastnosti, jako jsou ranost, odolnost a chovné výsledky. Tyto původní vlastnosti jim ovšem zůstaly dodnes. Jako samostatné plemeno se tento králík stal rychle součástí vůbec prvního schváleného standardu v dějinách chovu králíků. V roce 1891 byli holandští králíci poprvé vystaveni na německé výstavě. Něco později bylo založeno mnoho klubů, ovšem z jejich řad se zasloužil o rozšíření a zviditelnění tohoto plemena



především (podle autora Joppicha) tzv. „Spolek německých chovatelů holandských králíků“.

Holandský králík, modrý, podle kresby za života pana W. Schrödera

Hlavní znaky plemene, tedy typické znaky kresby, byly zakotveny samozřejmě již v prvních standardech na předním místě. K obratu došlo ze strany západoněmeckého spolku, a to již ve 20. století, ustanoveny byly tyto předpoklady:



1. Kresba - celkově	60 bodů
- Kresba hlavy	30 bodů
- Kresba trupu	20 bodů
- Manžety	10 bodů
2. Srst	10 bodů
3. Tvar těla	10 bodů
4. Uši	10 bodů
5. Celkový vzhled	10 bodů

Oceňovací stupnice Spolku německých chovatelů králíků dle autora Paula Mahnlícha <sup>3)</sup> vypadala takto:

1. Kresba hlavy	30 bodů
2. Kresba trupu	20 bodů
3. Manžety	10 bodů
4. Srst	10 bodů
5. Velikost a tvar	10 bodů
6. Uši	10 bodů
7. Kondice	10 bodů

## **Velikost, hmotnost, tvar těla, stavba a typ**

„Kmenoví rodiče ani dnes nemohou popřít geny holandského králíka ve svém zjevu. „Brabantský trpaslík“ odpovídá velikostí dnešním rozměrům, jak ukazuje dnes také rozměr a forma holandského králíka – je kratší, podsaditý, kulatější a malý, uši zhruba podoby divokého králíka“. Tak to zůstalo do dneška; a to je opravdu privilegium, se kterým se sotva potká jiné plemeno: když se v chovatelské praxi setkáváte se shodným obrazem již přes více než století.

Dnešní standard vyžaduje: normální hmotnost od 2,5 kg a max. hmotnost 3,25 kg. Hmotnost pod 2 kg nevyhovuje výstavní kondici. Nicméně díky ranosti plemene dosáhne holanďák své normální hmotnosti již v 6. - 7. měsíci. Pokud tomu tak není, je ke zvážení chovatele zamyslet se nad svou linií a sjednat urychleně nápravu.

Tělo holanďáka má být krátké, podsadité, páteřní linie probíhá souměrně a vzadu je pěkně zaoblená. Běhy jsou přiměřeně k tělu silné a středně dlouhé. To propůjčuje těmto zvířatům jejich typickou světlou výšku (postoj, výška nad zemí). Pánevní končetiny jsou

orientovány k tělu paralelně. Hlava je krátká, se širokým čelem a čenichem a na trupu je posazena bez znatelnějšího krku. Ušní boltce jsou silně potaženy a svojí délkou odpovídají podsaditému plemenu, což znamená, že měří cca 9 až 10 cm. Ramlice jsou co do stavby těla jemnější a chybí jim lalok. Evropský standard 2003 se od německého z r. 2004 liší malou odchylkou, a sice „lehce zavalitým tělem“.

Zatímco se představy o typu holandského králíka po celou dobu dějin chovu udržely v podstatě beze změn, přeci jen zaznamenáváme v rámci požadavků na stavbu těla v průběhu desetiletí nápadné změny, týkající se zejména běhů. „Typ těla holandských králíků je stejně jako u králíků německých: krátký a zavalitý, záda jsou hezky zaoblená, hrudník silně vystupující. Lalok není přítomen. Hlava, která je u samců kulatá, je u ramlíc podlouhlá, na ní jasné, vystupující oči. Uši jsou krátké, zpříma postavené a držené k sobě. Je zde také jemná kostra a obzvláště hrudní končetiny jsou tenké a drobné.“ Takto nějak to vypadalo kolem roku 1900 v prvopočátcích chovu králíků. V průběhu let se upustilo od toho, co se ohledně končetin požadovalo v „Říšských normách“ z roku 1926, a také se dodržovalo až na výjimku, která se uplatnila v roce 1961 v jednotném standardu, a ta se zmiňuje o „jemně stavěných“ hrudních končetinách.

Po poslední změně standardu v r. 2004 jsou ovšem požadovány pouze silné končetiny, což ovšem převážně většině dnešních německých holandáků ještě není vlastní. Zde se nabízí do budoucna široké pole působnosti. To se ovšem týká také pánevních končetin, které byly desetiletí až trestuhodně zanedbávány. Mnohé chovné linie mají dneska potíže s tzv. „kravským postojem“ pánevních končetin, což je k rozeznání již z dálky – značně odstávající stehna. Ovšem, jak to bývá u všech jiných plemen, i tady se to často a rádo přehlédne.

Další tělesné znaky, jako třeba ty na trupu, hlavě a uších, jsou co do požadavků zatím mnohdy těžko dosažitelné. V rámci barevných odstínů jsou malé rozdíly, které by též neměly být opomenuty.



1,0 holandský králík, černý, 22. spolková výstava samců, Kassel 2009. 97,5 bodů - vítěz (Peter Wörtmann, Hassfurt)

U všech barevných rázů lze vypočítat sklony tohoto plemene ke zbytnění chrupavek, resp. nadměrné ztuhlosti v oblasti nasazení ušních boltců. Je to vážná chyba, která je zvlášť u tohoto plemene, jehož úspěšný chov je jako jeden z mála založen na bázi dobře fungující chovné linie, jen těžce omluvitelná. Podobně často se vyskytuje náběh na vybočený postoj

pánevních končetin. Příbuzenské linie obsahují nyní už jenom nepatrné variační rozpětí vloh, které jinak vzniká křížením nahodilým. Tím je jasné, že s genetickým upevňováním tak potřebných znaků kresby se mimo jiné upevní také nežádoucí jevy v genotypu téhož kmene. A tady samozřejmě pomůže již jenom oživení chovu v tomto směru bezvadnou linií. Podobně je dědičně založen také vývin laloku. Obecně mají holandáci stále sklony překračovat normu velikosti laloku malých plemen, ačkoliv byl tento jev nežádoucí již před 120 lety. Selektce na nepřítomnost laloku je jediným osvědčeným způsobem, jak jeho výskyt úspěšně ovlivňovat.

## Srst

Holandáci mají srst dobře a rovnoměrně osazenou středně dlouhými chlupy, nežádoucí je, pokud jsou příliš dlouhé. Podsada je hustá, uši dobře porostlé (osrstěné). Tolik normy, které se ve svých požadavcích opírají v hlavní míře o tradice posledních desetiletí.

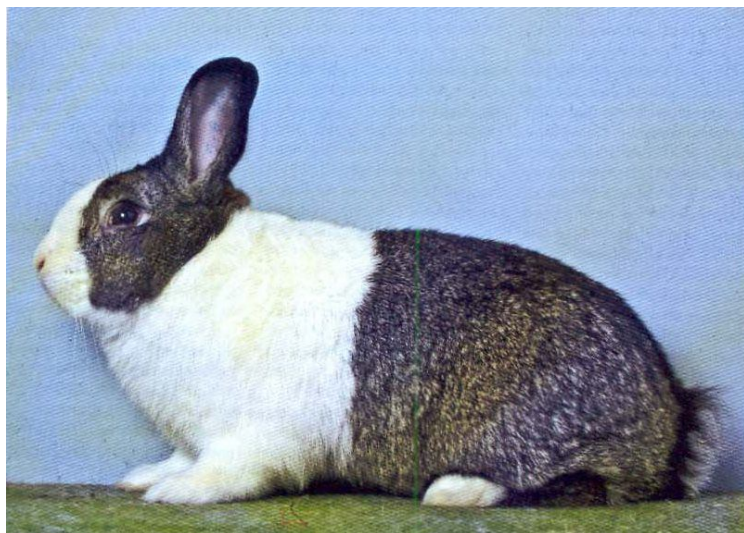
Pesíky nesmí svojí délkou přecházet přes krycí chlup, který je elastického charakteru, nikoliv hrubý nebo drsný, a barvě srsti dodává její lesk. Zde je na místě zamítnout požadavek na měkký krycí chlup. To proto, že právě jeho elasticita, nikoliv měkkost, je vedle hustoty podsady základem pro hlavní hodnotu srsti – a tou je přilnavost.

Mnozí holandáci mají srst na dotek příjemně hebkou. Nelze přehlédnout, že některé linie mají sklony k tvorbě delší srsti, což je pak zvlášť výrazné na hraniční linii kresby, když např. delší pesíky tmavé barvy zasahují do bílé – základní barvy, co se pak v kresbě vyvine jako nejasné ohraničení kresby. Některým chovným liniím zase schází žádaná hustota srsti.

## Hlavní znaky plemene

„Dobře vybarvený holandák s hezkou kresbou nám poskytuje výjimečný pohled.“ <sup>1)</sup> Barevný znak je ve své základní definici v podstatě „chybou, neboli mutací základní barvy“, a výsledním efektem jsou bílé skvrny. Základní barvou se rozumí to, co je králíkům prapůvodně dáno. „Bílá kresba je u těchto králíků charakteristickým znakem, objevuje se opětovně u každého jednotlivého kusu. Barevné rozdíly se tedy vztahují pouze na barvu základní, čili tmavou, která je přítomna u barevných typů všech savců vůbec.“ <sup>3)</sup> Takže platí, že to, co stanovili praotcové chovatelství králíků, je vlastně správné. Také Königs <sup>4)</sup> toto stanovil již v r. 1930 celkem jasně a srozumitelně, a blíže popsal: „Rozhodující faktor je dodán ... barevnými znaky ... Na hlavě se má základní barva vyskytovat na uších a lících ... Na šíji se uzavírá tato kresba obloukem a spojuje tím obě líce ... bílá dále zabírá zhruba přední polovinu těla... zadní polovina těla je pak identická s barvou uší a lící. Tam, kde se tyto dvě barvy potkají, vzniká kresba „hraniční“ ... Na zadních bžích jsou... bílé špičky délky zhruba 3 – 5 cm.“

Byl to právě pan Joppich <sup>2)</sup>, který mi dokonale zamíchal s mým dosavadním systémem, jak jsem ho z mé dostupné německé literatury dosud měl. Tvrdí: „Základní barva je u všech čistě bílá.“ Přesně toto bylo zabudováno do jeho díla o standardech, konkrétně v části o plemenech <sup>6)</sup>, což se ovšem moc neliší od formulace z r. 1942. Tímto způsobem byla zakotvena chybná interpretace obecného mínění bohužel také do aktuálních spisů ohledně chovu.



1,0 holandský králík, tmavě divoký,  
22. spolková výstava samců, Kassel 2009.  
97,5 bodů - vítěz (André Ruthmann,  
Bielefeld)

A k čemu tato diskuse? Jde jednoduše o to, co je dlouhá a co krátká hraniční kresba. A co dlouhé nebo krátké manžety? V prapůvodním smyslu se krátkou okružní kresbou rozumí ta, při které zasahuje barva až po přední běhy, zatímco dlouhá kresba znamená,



že u těchto králíků „kalhoty vzadu každou chvilku sklouznou dolů“. V praxi ovšem, co se oceňování týče, to bývá právě posouzeno úplně obráceně, (já sám si teď nejsem zrovna jist, jestli jsem to vždy viděl a posoudil správně).

Komise reagovala na problém chytře a hraniční kresbu zadefinovala jako linii přechodu z barvy kresby do barvy základní. Tím pádem se nyní mluví v tomto směru jako o „více dopředu nebo dozadu posunuté hraniční kresbě / kresbě zadních běhů“. A tím jsou dnes odstraněny veškeré nejasnosti. Chybné vysvětlení standardu tedy již nepřichází v úvahu.

Hlavním znakem holandských králíků je jejich kresba. Ta se člení na kresbu hlavy a kresbu trupu. Trefný popis kresby hlavy poskytl tenkrát pan Mahlich: „Z dokonalého tvaru kresby hlavy se odvíjí hlavní hodnota. To samé platí pro špičatost klínu, který začíná špičkou na čele, pak se směrem dolů stejnoměrně rozšiřuje, táhne se hezky kolem očí až se nakonec v oblasti šíje znova bez jakýchkoliv zoubků a nerovnoměrností hezky uzavírá... Líce a uši mají tmavou základní barvu. Jako chyba se vnímá šikmá, matná lysinka, zoubky na lící straně nebo na šíji a také úzký přechod lysinky mezi ušima.“<sup>3)</sup>

Ohledně lysinky cituje pan Königs<sup>4)</sup> toho času tehdejší chovatele: „Kdybychom táhli smyšlenou linii šířkou hlavy a v místě nasazení ušních boltců tuto linii rozdělili na 2 stejné části, dělicí bod je pak zároveň výchozím bodem lysinky.“ (*Toto těžkopádné vyjádření dnes nahradíme větou: „Mezi kořeny uší je vrchol obráceného "V", které představuje lysinku.“*) Joppich přitom dával přednost zakulacené lící kresbě. Tato malichernost ovšem dnes nehraje žádnou roli, jelikož čisté (nezoubkované) a ne příliš hluboce ohraničené kresby lící jsou rovnocenné, jedno jestli jsou kresby tvaru vejce, oválné nebo kruhové, pokud jsou oboustranně hezky stejnoměrné. Nežádoucí jsou lysinky zasahující hluboko mezi uši, neostře ohraničené lysinky, zoubky v oblasti šíje nebo na lících a také nestejně vykreslená líce (jedna jiná než druhá). Velice často se vyskytuje hluboce do krajiny čenichu zasahující lící kresba. Chovatelé někdy ve snaze nabídnout návštěvníkům k pohledu kompletní chovnou skupinu, do ní klidně zatáhnou tu a tam zvíře s vyslovenou chybou, proto se vyskytují snahy o nouzovou nápravu nebo spíš zakrytí vady jakýmkoliv způsobem... Přesto by se mělo upouštět od stříhání hmatových vousů. Podobná zacházení protirečí všem pravidlům chovatelských spolků a také dobrým mravům. Zvířeti toto jednání způsobuje utrpení, jelikož se připravuje o hmatový orgán, čímž se také porušuje zákon o týrání zvířat. A mimo jiné – posuzovatel to pozná také.

Hraniční kresbou se rozumí linie oddělující tmavou barvu základu od bílé barvy kresby. Tato hranice se má nacházet někde uprostřed těla a obepnout trup pruhem za pomoci hezké přímé linie. Šikmá, zoubkovaná nebo dopředu a dozadu posunutá hraniční linie je nehezká a tudíž nežádoucí. O diskvalifikaci si koleduje zoubkovaná hraniční linie, pokud zoubky zasahující do bílé a tmavé barvy jsou hlubší než 3 cm, stejně jako úplně šikmá hraniční linie. Pokud barevná plocha zasahuje až na přední běhy nebo naopak pokud začíná teprve u stehna, pak tato kresba znehodnocuje úplně vše.

Kresba zadního běhu má taktéž kruhově obepínat střed chodidla (někde mezi hlezenním kloubem a prsty), přičemž velká váha se musí klást na oboustranně identicky dlouhé manžety. A zde vznikají největší problémy, protože jsou manžety se zoubkováním často přehlédnuty, zasahují jen prsty zadních běhů, anebo bílá barva dosáhne až na hlezenní kloub nebo i dál. Oboustranně dokonalé manžety jsou vzácné a měly by být při oceňování patřičně oceněny.

## Barva a její šlechtění

Co se barvy týče, rozeznáváme černo - bílé, modro - bílé, žlutě - bílé (světlá a tmavě žlutá) a divoko - bílé holandské králíky.“<sup>1)</sup> Tak to popisuje Starke v roce 1903 (tmavě - žlutí byli tenkrát „madagaskarovo“ - bílí holandští králíci). Také Mahlich<sup>3)</sup> znal ještě

v r. 1909 pouze barvy černou, modrou, divokou a žlutou, a pak jejich různé stínování. V Říšské normě z roku 1926 byly povoleny pouze barvy: černá, modrá (světle až tmavě modrá), divoká (zaječí divoká až po železitou), žlutá a madagaskarová. V roce 1930 se již vyskytly barvy jako černá, modrá, zaječí divoká, železitá, madagaskarová, žlutá, havanovitá, činčilová a japanovitá. Veverí (marburské) zbarvení holandských králíků bylo ukázáno teprve na výstavách v Nizozemí a Anglii. <sup>4)</sup>

Ve standardu z r. 1961 byly již uznané černo - , modro - a divoko - bílé kombinace holandských králíků ve všech tónech odstínů, jako jsou madagaskarová, žlutá, hnědá, havanská, japonská a veverí v kombinaci s bílou. S novými vzorníky socialistických zemí z r. 1981 pak přišlo ještě činčilovo - bílé zbarvení. V mezinárodním měřítku se mimo jiné chovaly již záhy zajímavé barevné rázy, jako modrošedě -, izabelo -, stříbrně -, hnědě -, a posledně také modrohnědě - a žlutošedě - bílí holanďáci.

V normě z roku 2004 jsou uvedeny všechny barevné rázy zakotvené v Německu do r. 1981. Evropský standard 2003 se jeví ještě liberálnějším. Zde jsou povoleni holanďští králíci ve všech čistých králičích barvách (široká paleta barev), včetně japapanovité v černém, modrém a hnědém (havanovitém) provedení. Japanovitý v modrém provedení je zde (v Německu) chován jako novinka.

„Nejlepších výsledků se dosáhne v případě chovu různě barevných králíků. Neměli by se připařovat dva králíci s černými a bílými znaky, protože potomstvo bude pak v černi vykazovat větší nebo menší množství bílých chlupů.“ <sup>1)</sup> Toto tvrzení pana Starkeho sdílí také pan Mahlich: „V chovu stejně barevných zvířat se v genetice především vyčlení chybové jevy.“ V další generaci pak z připařování černé s černou nebo modré s modrou může být příčinou nahnědlých, nazrzlých a matných barev. Modrá s modrou je příčinou bílých prostoupení a divoká s divokou, ale také žlutá se žlutou vede k výskytu bílých bříšek.

Rozuzlením této zápletky byly pak Königsovy závěry, ve kterých klade důraz na tipy, jak vhodně oživit barvy: „... musí se říci, že ohledně lesku a čistoty barvy je tu ještě mnoho drobností. Hlavně nemá význam pracovat jenom s jednou jedinou barvou! ... to by znamenalo krok zpátky, ne napřed... Ten, kdo pracuje pouze s barvou černou, bude mít brzo místo hluboce lesklé černé pouze matnou barvu bez „glancu“, resp. u zbytku zvířat dosáhne černě načervenalý lesk... to zbude z černé barvy, pokud není doplněna modrou a právě za tímto účelem vhodně křížena. Proto by se měla připařovat modř s černí a obráceně. Vzniklí černí potomci se pak musí sestavovat spolu s černou, a to proto, aby zas nebyl velký podíl „modré“ krve. ... Ovšem také vzniklé modré potomstvo vykazuje moc hezkou, hlubokou modř. Analogicky lze vylepšovat barvy tímto způsobem v obecném měřítku. ... Středně modrý odstín je také moc hezký. Ponaučení: modrou barvou se míří k modři nebo madagaskarové barvě. ... Zde kožešina vykazuje především železitý lesk. ... Ponaučení: železitou krev nutno nechat čistou, aneb „prokapat“ černou nebo zaječí divokou. Po několika generacích dostane modrá „krev“ také s úspěchem toho, co je ve skutku důležité pro jednotnost barevných tónů. ...“ <sup>4)</sup> – A tak dále a tak dále... Jsem si vědom, že tyto rady ohledně „příměsí krve“ jednoho kmene s odlišně barevným zvířetem z úplně jiného kmene přivedou na pokraj šílenství nejednoho chovatele, který se s úsilím beztak již hodně snaží o správné zbarvení a znaky.

Sám Hermann Ziemer, který s panem Mahlichem působil jako spoluautor, nabádal k chovu čistých barevných odstínů. Na osvěžení krve radil používat nepříbuzná zvířata stejné barvy z barevně čistých kmenů. Především na základě znalostí profesora Nachtsheima se ustanovila jediná správná cesta – způsob, jak se šlechtí barvy králíků.

V této souvislosti si rád vzpomenu na své dětství, kdy mým prvním králičím plemenem byla černá holandská králice. S ní jsme pak jezdili k samci k chovateli v sousedství. Tam jsem pak ve stáji měl možnost vidět holanďáky všech barevných variant. Vedle černo -

bílých mi připadala zvláště zajímavá žlutě - a hnědě - bílá zvířata a všechny vrhy byly náležitě pestré. Tímto způsobem – zajímavými zážitky – se uchovávají důležité rady ohledně vylepšování barev v hlavách šlechtitelů po desetiletí.



Holandský králík, havanovitý, Spolková výstava samců v Kasselu 2009. 97 bodů - vítěz (Bernd Schuhmann, Königsberg)

Čistý chov barev dneska znamená – opravdu čistý chov bez příměsi jinobarevných zvířat. V opačném případě se brzy ukáží všechny možné barvy, vyštěpené z recesivních dědičných podkladů předků. Takto má chovatel k problému s náročným výběrem výstavních zvířat s dobrou kresbou ještě problém s barevnou

mnohotvárností ve své linii, čímž se stíží podmínky sestavování chovných skupin s výsledným výstavním efektem.

Samozřejmě musí být barvy čisté, bez příměsi jinobarevných, zejména pak bílých chlupů. Červenání (rezavění) srsti je nepřipustné, je ovšem pravidelným problémem před a po čas línání. Další zvláštnosti co do šlechtění barev jsou závislé na příslušných barevných rázech.

Tolik k prvnímu dílu posuzování holandských králíků. Barevné rázy, genetika a chov holandských králíků budou pečlivě rozebrány ve druhém díle.

Henry Majaura

- <sup>1)</sup> Starke, Paul: Die praktische Kaninchenzucht. Dr. F. Poppe Leipzig, Verlagsbuchhandlung, 3. Auflage Leipzig (nach) 1903, S 122 ff.
- <sup>2)</sup> Joppich, Friedrich: Das Holländerkaninchen. In: Dr. Filer, José: Unsere Kaninchen, Großes Handbuch der Deutschen Kaninchenzucht, Verlag Fritéz Pfennigsdorff, Berlin 1942, S. 176 ff.
- <sup>3)</sup> Mahlich, Paul: Unsere Kaninchen, Ein ausführliches Handbuch für alle Züchter und Liebhaber von Kaninchen. Fritéz Pfennigsdorff, Verlag für Sport und Naturliebhaberei, 3. Auflage Berlin 1909, S. 30 ff.
- <sup>4)</sup> Starkes Praktische Kaninchenzucht. Bearbeitet von Tierzuchtdirektor Kurt Königs. Verlag von Dr. F. Poppe, 11. Auflage Leipzig 1930, S. 119 ff.
- <sup>5)</sup> Standard 2004 des ZDRK.
- <sup>6)</sup> Joppich, Friedrich: Das Kaninchen. VEB Deutscher Bauernverlag. 3. Auflage Berlin 1967, S. 165 ff.

# PŮVABNÍ HOLANDŠTÍ KRÁLÍCI – ČÁST II

## Barevné rázy a jejich chov

Holandští králíci se vyskytují v několika různých barevných variantách, v Evropě jsou pro ně stanoveny jednotlivé „čisté“ barevné rázy. Ve standardu ZDRK z roku 2004 se popisuje tradiční vymezení jednotlivých níže popsaných barevných rázů holandských králíků. Novinkou je již pár let japonské zbarvení v modré variantě.

## Barevné rázy

Holandáci v **divokém** nebo **zaječité divokém rázu** přináležejí k prapůvodně chovaným barevným typům, oba jsou podle prof. Nachtsheima geneticky stejné. Nedoporučuje se ovšem kvůli výstavním účelům je vzájemně křížit a potomstvo pak prezentovat jako jednu z oněch barevných variet, jelikož konečné posouzení pak může být pro vystavovatele méně příznivé při určení přesného barevného rázu.

Samozřejmě, že to nikdy nebylo jednoduché přesně rozeznat tyto dvě varianty. Dle starých popisů, jako třeba podle pana Joppicha <sup>1)</sup>, můžeme teoreticky vycházet z toho, že zvířata v zaječité divokosti mají širokou mezibarvu. Tato zvířata jsou nositeli recesivní vloh pro širokou mezibarvu (w/w). Široká mezibarva dokonce „vytlačí“ podsadu, a to tak, že tato na břicho může dokonce chybět. Ve skutečnosti jsou u nás holandáci v zaječité divokosti chováni velmi vzácně, natož pak vystavováni, zatímco divocí převažují. Jsou v podstatě prapůvodem králíčích barev a vyskytují se v různých stupních od světlé po tmavou a od plavé až po načervenalou barvu. Zabarvení, s kterým se nejčastěji setkáváme, je střední intenzity.

Divocí holandáci jsou v průměru vzácní a mají v záloze ještě mnoho chovatelských otázek a překvapení. Třeba častější výskyt hranatých zadních partií; také odstávající stehna nejsou vzácností. Hustota a struktura srsti se mohou líbit a také jsou zde často k vidění nádherné kresby. Krycí barva po stranách se nesmí vyjasňovat, horní strana pírků je žíhaná. Zaječité divocí mohou mít trochu zesvětlené boky a lehce krémový nádech na břišní straně. Tento odstín musí být ovšem pak dle předpisů na prstenci lemován bílou kresbou. Barva očí je výhradně hnědá.

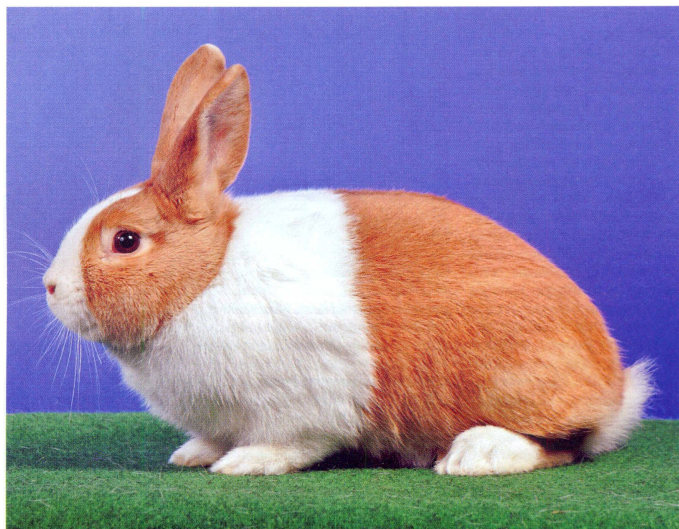
Rovněž **tmavě divocí** a **železití holandáci** jsou tak staří jako plemeno samo, a také hodně zřídka se vyskytujícími barevnými rázy. Mají solidní a agilní genový základ, a na velkých výstavách je k vidění vždy hned několik chovných skupin. Tady upřednostňují výlučně ty železité. Kresba v kombinaci s tmavě divokou bývá lépe hodnocena na výstavách kvůli čistě opticky pozitivnímu vjemu. Z genetického hlediska je to ovšem špatně. Tmavě divocí jsou totiž homozygotní a mají alespoň tenkou vrstvu mezibarvy, zatímco železití jsou heterozygotní (vyštěpení) jedinci a nemají již žádnou mezibarvu, pouze lehce zesvětlený okrasek pod konečky krycích chlupů, který přesahuje konečky chloupků podsady a sugeruje nám náznak mezibarvy.

Šlechtění na barvu je opravdu nelehká záležitost, jelikož kromě problémů s dosažením standardní kresby se přidružují ještě problémy se štěpením genů barvy. Chovatel by měl průběžně využívat k osvěžení divokých také černé, aby zvýšil podíl ocelové šedi a zvýšil tak své možnosti volby.

Samotní **žlutí holandáci** jsou stavebním kamenem celého králíčího plemenářství a jsou jedni ze čtyř nejstarších barevných rázů. Zpočátku jim bylo hodně zazlíváno opětovné objevení se bílé krycí barvy na břicho, což bylo trestáno, a tím byl jejich chov těžší, nicméně zajímavější. Čistokrevná plemenitba týkající se barvy, měla tehdy tímto pádem větší přínosy v chovu divokých nebo železitých. A co jsme tenkrát netušili: Bílé znaky divokého zbarvení nešlo potlačit žádnými šlechtitelskými (chovatelskými)



opatřeními. Ještě v roce 1930 pan Königs <sup>2)</sup> nazval tato zvířata „vzácnějšími než (tehdy hodně zřídka) madagaskaroví“. Toto se ve své podstatě dodnes nezměnilo. Žlutí patří vysloveně k raritám, které nás posunují dál, a to již po 140 let trvajících králičích plemenářství.



JASNĚ řečeno: Zcela určitě se i u žlutých plemen najdou dobré příklady výborné kvality.

*1,0 Holandský žlutý, 15. Speciální výstava Klubu chovatelů holandských králíků - Kandel 2006, 97 bodů. Vítěz. (Willi Habermann, Grosslangheim)*

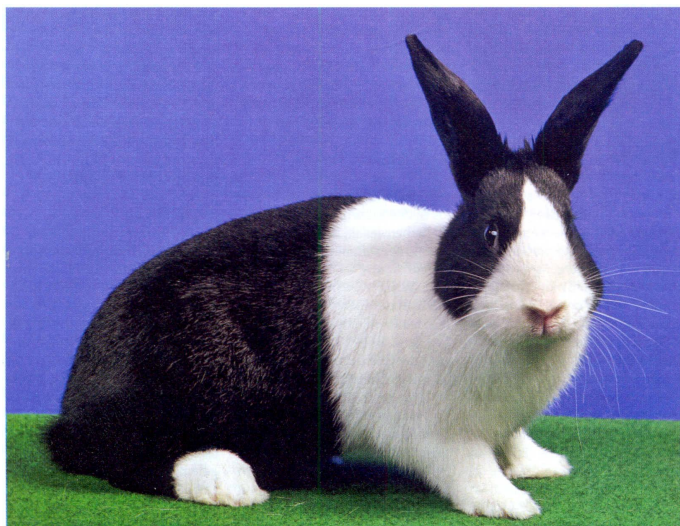
Odkázal bych se tímto na vítěze 15. speciální výstavy Klubu chovatelů holandských králíků, který byl vyobrazen ve výtisku 10/2007 <sup>3)</sup>. Na takovýchto zvířatech se staví budouc-

nost chovu. Bohužel, žlutí jsou zrovna ti, kterým zatím nebyl – nemohl být vyměřen obecně platící standard. Zejména jsou tady zřetelné rezervy co se týče stavby těla, tvaru a typu. Další pochybení jsou ohledně kompaktnosti trupu, kulatosti zadních partií a struktury uší. Srst sotva kdy dosahuje žádané hustoty a přilnavosti.

Ve šlechtění barev chovatelé v tomto případě prozatím ujeli také pořádný kus cesty. Orientace na sytou červenožlutou barvu, která zasahuje až na krémově zbarvené břicho, dělá tomuto barevnému rázu dobře a zvyšuje jeho atraktivitu. Ještě by bylo dobré zvládnout ty světlé boky. Samozřejmě, nežádoucí je zde již barva červená, to si musíme také přiznat. Obdivuhodnou se stává jasná barva uší, která v čistotě předstihuje dokonce stříbřité žluté. Na stejnoměrnosti krycí barvy se ovšem ještě musí zapracovat.

**Činčiloví holandáci** se poprvé objevili koncem 20. let minulého století, nezaznamenali ale žádného velkého významu. V 70. letech byli tito králíci pod vedením Heini Lorenze v Durynsku znova uvedeni do pozornosti a v r. 1981 zařazeni do standardu. Od té doby jsou tito králíci oblíbeni milovníky plemene, a zároveň dál zůstávají vzácným rázem. Ale také zde existuje malý počet zarputilých chovatelů, kteří se jimi zabývají. Výjimečnými jsou tu zvláštní typické znaky, jako překrásné zaoblené tělo, kulatá hlava a hezky vzpřímené silné uši, což jsou znaky dávající vzorový příklad také jiným barevným rázům. Krycí barva je popelavě šedá se živým stínováním. Světlé boky nejsou žádoucí. Horní část pířky je černá s hezkým bílým žíháním. Oči jsou tmavohnědé. Stejně jako v případě ostatních vzácnějších činčilově zbarvených plemen, i tady se vyskytují problémy s mezibarvou a podsadou. Mezibarva bývá málo jasná a podsada se naopak rozjasňuje u kořenů chlupů. Zde je posuzovatel nucen dělat kompromis mezi tím, co by si přál vidět, a tím, co je vůbec toho času možné vidět.

**Černí holandáci** byli od začátku nejoblíbenější barevnou variantou. Pro laika vlastně představuje „Hollandák“ přesně tuto a žádnou jinou variantu. Co se týče šlechtění barvy, to se již podrobně rozebíralo v prvním díle článku. Čistokrevná plemenitba na barvu zde hraje důležitou roli hlavně z hlediska kvality čistě černé barvy králíků. Důraz je ve velké míře kladen na dobrý lesk barvy bez prostoupení bílými chloupky, které se vyskytují zvláště na okrajích uší, ale také v oblasti šíje. Též je důležitá tmavohnědá barva očí. Často nacházíme zvířata s barvou očí bílé kávy, což je ale prvním příznakem pigmentové poruchy. Nemá to však nic společného s klínky na oku, i když tyto jsou samozřejmě u světlého oka méně nápadné. Tady musí být chovatel velice pozorný.



0,1 Holandák, černý, 15. speciální výstava Klubu chovatelů holandských králíků - Kandel 2006, 97 bodů. (Horst Nixdorf, Leipzig)

Černí holandáci jsou na nejvyšší chovatelské úrovni. Okouzlit nás mohou zejména díky jejich tělesnému rámci (typu), a to díky jejich hezky podsaditému a stejnoměrně širokému tělu. Ovšem také zde se tu a tam ukáží tělesné defekty, které se v mnoha liniích objevily a upevnily díky přísné jednostranné selekci na kresbu. Mám

tím na mysli zvlášť sklony k vybočenému postoji pánevních končetin. Tomuto problému je ovšem věnováno málo pozornosti.

K vůbec prvním barevným rázům se zařadili také **modří holandáci**. Již mnohem dříve byli tito chováni na vysoké úrovni. Tehdy se ovšem chov zaměřoval víceméně na černé a divoké, z čehož se vyčlenili tehdejší světle modří (divoce modří) holandáci se světlou břišní krycí barvou. Tito se pak stali modrošedými, což je barva, která až do obratu ve 20. století nebyla zatím zvlášť definována.

Pokud chov modré koresponduje dobře s kmenem černé barvy, pak nejsou proti příležitostnému použití černé žádné námitky, pokud bylo nasazení černé patřičně schváleno. Pro chov dál ovšem smí být použito z důvodu genetické čistoty výhradně jedinců modrých.

Požadavky na chov modrých se v podstatě shodují s požadavky holandáků černých. Tato barevná varianta je totiž také na velice dobré úrovni. Bylo by ovšem potřeba se zde více soustředit na tělesnou stavbu, typ a tvar. Občas se totiž vyskytne jedinec jemný, u ramlic příliš jemná hlava a slabé uši. Lze pozorovat sklon k úzkému tělesnému rámci. Co se ale zbarvení týče, to je již léta na velmi dobré úrovni. Některá zvířata se sice občas odkloní od žádaného středního odstínu modří, ale nějaké kolísání jsou již desetiletí povolena. Oči musí být modrošedé, nesmí mít sklon k barvě hnědé!

Pastvou pro oko jsou **japanovití holandáci**, a to ve své typické nynější harmonii typu (tělesného rámce), kresbě a jasném vybarvení. Tak tomu je snad již od počátku existence plemene. Přesto měli japonští králíci svého času dost rozšířené nežádoucí bílé znaky.

Pan Königs informoval ve svém díle <sup>2)</sup> o čtyřech krásných japanovitých mláďatech, které r. 1904 objevil v chovu pana Johanna Heinzta z Grevenbroichu. Pocházela z vrhu ramlice černé holandáčky, která byla nakryta králíkem japonským. „Ramličky pak křížil znova s černým holandákem, do pokusného kmene pak zavedl také trochu madagaskarové krve a tak nakonec získal několik ramliček a krásného trojbarevného chovného samce. Po šesti letech jsem se byl znova poptat na tento barevný ráz, a dověděl se, že pan Heintz zvířata prodal.“ Podle něho tento barevný ráz již z Německa nadobro vymizel.

Ve své rodné zemi – Holandsku (Nizozemí) získala tato zvířata více pozornosti. Holandský odborný časopis „Avicultura“ (č. 28 z července 1923) předvedl jako titulní obrázek krásného japanovitého holandáka. Také zvíře vyobrazené v textu článku vykazovalo již tenkrát ty nejpreciznější znaky tělesného typu, ale také kresby a vybarvení. Tak se dlouho doufalo, že japanovití holandáci najednou povstanou jako Fénix z popela.

V posledních desetiletích nepřetržitě stoupá jejich oblíbenost a nyní jsou po holandských černých druhou nejoblíbenější barevnou variantou.

Japanovití holanďáci překvapí pokaždé s vysloveně dokonalými plemennými znaky tělesného typu (rámce, stavby), mají dobré tělesné rozměry; samci zaujmou svojí typickou výraznou hlavou. Tu a tam se také najde kritika ohledně tělesné stavby, především zadní partie těla. Co do kvality srsti se nacházejí na úrovni zdravého průměru. Těžištěm při posuzování v chovu těchto králíků je barva, která (též u japonských králíků) má být rozdělená do jasně ohraničených okrsků. Je zde ovšem tolerováno to, co také u králíků japonských. Mramorovaná kresba uší je stejně přípustná jako ne úplně symetricky rozložené znaky kresby hlavy. Stejně tak přípustné je rozložení hlavových znaků kresby v návaznosti na mramorované barevné okrsky na lících.

Mnohdy se tvrdí, že barva japonských králíků vyzní nejlépe právě ve spojení s faktorem holandských králíků (dále jen Holand-faktorem), a to se ukáže zejména v hezkých a jasných barevných okrscích. Na první pohled by se s tím dalo souhlasit, ovšem kladu důraz na to, aby se všechny pozitivní vjemy nejdříve dobře uvážily. Stává se totiž často, že některé, již zcela zaběhlé statistiky jsou rozbořeny při bližším a nezávislém pohledu a posouzení. Já osobně se pokaždé velice dobře rozpomenou na barevně vybledlá nebo absolutně jednobarevná zvířata, která mi často prošla rukama jako posuzovateli.

**Madagaskaroví holanďáci** byli zprvu přiřazeni k holanďákům „žlutým“, kteří se v mezích času vyskytovali jak s bílým, tak i s tmavým břichem, označené prostě jako „tmavá forma“, bez dalšího bližšího popisu. Zpočátku nebyli vůbec oblíbeni. „Snad se nám nelíbí tmavá žlutá s načernalým nádechem na lícních obrubách, nebo uši, břicho a pířko, na kterých není nutno přesné ohraničení kresby? Nebo nám třeba jejich barva připadá jako smíšená nebo chybová? Bylo by opravdu škoda nepřijmout tento pěkný barevný ráz.“<sup>2)</sup> Nakonec se ovšem situace sama od sebe tak nějak uklidnila a tito králíci zaujali pevnou, byť skromnou pozici v chovu králíků.

Říká se, že mají nejhezčí kresbu těla. Ve skutečnosti je to asi tak, že mají nadprůměrný podíl vynikajících kreseb. Co do typu, setkáváme se pravidelně s lehce zúženými rámci těla. V kvalitě srsti odpovídají průměru. Je tu potřeba dbát na požadovanou hustotu srsti.

Ve šlechtění na barvu je důležité dodržovat čistotu plemenitby. Právě u durynských holanďáků hrozí, že se kvůli kombinaci s recesivní vlohou alel C a D vyčlení oranžová (ta s hnědavým nádechem, pocházející z dřívějšího páření s havanovitými) nebo barva typu Isabela (s namodralým nádechem, pocházející z dřívějšího páření s modrými). Pro laické oko vypadají ale všechny tyto odchylky jako správné madagaskaroví holanďáci... zvlášť ty Isabelové tu a tam obohatí „kolekci“. Působí ale barevně nevýrazně a jejich barva má zároveň nevýrazné kontrasty. Naproti tomu se ale vyskytují občas madagaskaroví, kteří vykazují slabé a nevýrazné znaky kresby. Posuzovatel pak nemá v očích laické veřejnosti pochopení, když musí takové zvíře kvůli chybné barvě vyloučit. Je těžké dělat kompromisy mezi těmito a ostatními, jen „o něco nevýraznějšími madagaskarovými holanďáky“. Přesto existuje nějaká pomůcka v pozici 6: v případě výskytu pochybností. Pomůže barva očí: ta má být u madagaskarových tmavohnědá, často je ale jako u černých – mléčná. Isabeloví králíci mají ovšem oči modrošedé.

**Havanovití holanďáci** jsou „okouzlující, co do harmonie barev - bílé a kaštanově hnědé.“<sup>2)</sup> Objevili se mnohem později než ostatní dosud popsané barevné rázy, a o to později si tedy vybojovali své patřičné pozice. Dnes mají zajištěný svůj okruh chovatelů, který si udržují mimo jiné díky své nevšednosti a opravdu kontrastnímu zbarvení.

Stejně jako u japanovitých je tady co obdivovat, jak dobrá je barevná vyrovnanost v rámci barevného rázu. I když se vyskytují nedostatky co do stavby těla, o to více nás



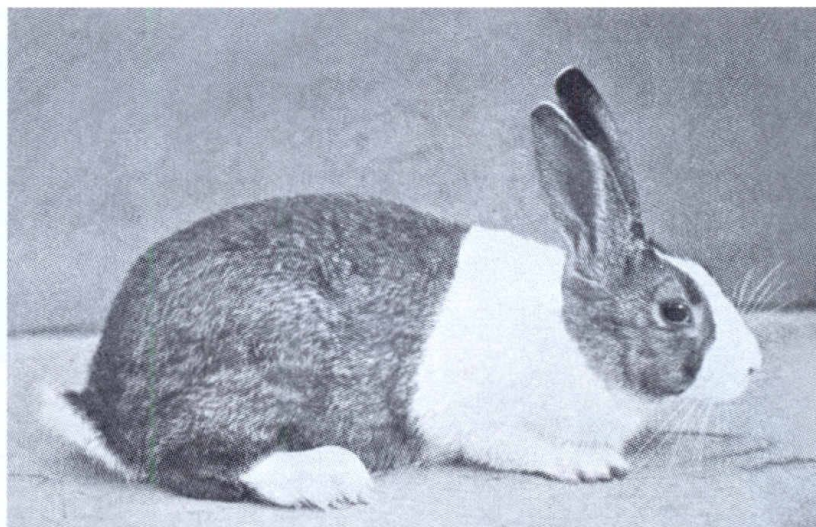
zde nadchnou tělesné proporce. Samci mají skvělé hlavy a opravdu silné běhy. Na struktuře uší jsou ještě ovšem možnosti, jak záležitost vylepšit. Srst často překvapí svojí příjemnou přilnavou strukturou.

Při šlechtění barvy se soustředíme přesně jako u černé a modré – na čistotu barvy bez bílých chloupků a dle možnosti také beze sklonu k rezavému nádechu. Jestliže se ukáže před nebo během línání určitý rezavý nádech, dotčená oblast by se měla zase během krátkého času barevně vyrovnat díky novým krycím chlupům. Kromě toho je třeba si hlídat dobrý lesk krycích chlupů, což konec konců opticky zlepšuje kontrast barvy.

Teprve ve 20. letech minulého století se objevili **holandáci veveří (marburští)**, a sice v Anglii a Nizozemí. V Německu se ale zatím úplně úspěšně neprosadili. Byli sice přijati do standardu v roce 1957, přesto se o jejich rozšíření v Německu s jistotou ví pouze v posledních 30 letech.

Tento barevný ráz je pouze pro milovníky plemen a má sobě vlastní půvab. Budeme-li pátrat v jejich genetickém původu, zjistíme, že mohou pocházet ze zvířat černých, modrých a havanovitých, disponují tak bohatým potenciálem k tomu, aby se prezentovali jak v tělesné stavbě a typu, tak i v kvalitě srsti a kresby co nejlépe. A když už jsou náhodou k vidění, opravdu se tak prezentují!

Šlechtění barvy by snad mělo být jednoduché vzhledem k tomu, že tato zvířata disponují velkým množstvím recesivních genů (skrytých vloh), a tím, že jsou skryté, nehrají v podstatě žádnou roli, důležitý je stabilní počet genů dominantních, a ty se prezentují navenek. Ve skutečnosti disponují velice pozoruhodnou krycí barvou. Překrásným způsobem se projevuje něžný nádech havanovité barvy, a to tvoří dohromady nezvyklou a hezkou barevnou souhru.



*1,0 Holandák, divoký (z knihy Mahnlich, Paul: Unsere Kaninchen. 3. vydání 1909), s velice dobrými znaky kresby ale na naše nynější poměry jsou tu příliš dlouhé uši*

**Zaječité ohnivé holandáci** jsou uznáni a zapsáni ve standardu z r. 2004 pod číslem 159 dodatek č. II. Toho si zajisté mnozí z cho-

vatelů zatím ještě nevšimli. Zde se otevře zajisté nová brána na trh, jelikož kontrast barvy Deilenara a bílých znaků je jednoduše nádherný už jenom při představě. Rozšíření těchto zvířat ovšem půjde rozhodně na účet holandáků divokých.

## Něco málo z genetiky holandských králíků

Život sám o sobě je pořád plný sporů, a tato problematika je jich právě také dost plná. Samotný můj námět mohl vyplnit celý jeden příspěvek, ale já to vezmu ve zkratce a odkáži se na tomto místě na obšírný příspěvek pana Dr. Gerharda Hochstrassera <sup>4)</sup> o posuzování holandských králíků.

Mezinárodně, ale také podle pana Prof. Nachtsheima, jsou Holland – faktory, neboli faktory holandských králíků definovány jako soubor recesivně (podřízeně) působících genů, které ve svém vzájemném účinku mohou zesílit a projevit se dokonce navenek – fenotypově. Rovněž Dr. Niehaus potvrdil tento fakt: „S přihlédnutím k hypotézám několika uznalých vědců, kteří se na tomto problému shodli v převaze bodů ... a také na základě vlastních zkušeností je Dr. Niehaus zastáncem názoru, že na formování vzoru kresby se mimo Holland – faktorů ještě podílí početné modifikační geny.“<sup>5)</sup> Podle obecně potvrzených poznatků působí Holland – faktory polygenně. Uvnitř jednotlivých lokusů (genových lokalizací) by podle Mendelových zákonů měla vznikat jednoduše dominantně – recesivní dědičnost.



*„Bílouší“ z chovu Eriky Gegenfurtner, Sankt Englmar, vykazují podivuhodné upevnění plemenných znaků v jejím chovu.*

Tato jednoduchá definice se ovšem nevztahuje na zkušenosti, které vznikly při příležitosti pokusů s křížením: „Holland – faktory mohou, ačkoliv v recesivní – nedominantní (skryté) formě – v geneticky rozštěpené formě vystupovat navenek. Podle křížení (dle autorovy vlastní zkušenosti)

mezi bílými vídeňskými a angorskými spolu s několika plně pigmentovými plemeny se již u mláďat první generace projevilo výrazné tvoření znaků holandských králíků. Protože je nepravděpodobné, že by všechna zvířata, křížena s bílými vídeňskými, byla obdařena Holland – faktorem, je jasné, že Holland – faktory se objevují navenek jako vyštěpené vlohy, pokud jsou přítomny ve větším množství.“<sup>5)</sup> Tento výrok Dr. Niehause se ostatně shoduje také s mými vlastními zkušenostmi ohledně křížení jednobarevného zakrslého berana s bílým zakrslým beranem.

Abych správně vysvětlil domněnku pana Dr. Niehause, pak se bude u Holland – faktorů jednat přinejmenším o jeden neúplný dominantní gen, který známe u anglických strakáčů, kteří jsou (když vezmeme v úvahu jejich společné území, kde se původně vyskytovali) rovněž velice variabilní. V případě čisté recesivity Holland – faktorů by se musely jisté vlastnosti kresby nechat homozygotně upevnit nasazeným vhodným chovným kmenem, což by pak bylo patrné navenek na potomstvu, kde se pak bude opakovaně vyskytovat stále stejná forma.

Nyní jsou to např. bíle zbarvené "spodní" části hrudních končetin, lysinky a krční pruhy, které se vyskytují v jednotlivých kmenech opravdu velice konstantně. Náročnější je situace na kresbě trupu, kde je tato záležitost vysloveně variabilní. Ale také barevné výběžky, zasahující do kresby šíje na přední partii těla již poukazují na velikou nestabilitu kresby. Tento fenomén objasnil Niehaus právě existencí modifikačních genů, které mají spolurozhodující vliv na kvalitu kresby a kterých konkrétní účinek není úplně znám.

Jedna věc se zdá jasnou: Jednoduchou – dominantní a recesivní vazbou genů holandských králíků se jen stěží nebo vůbec jejich dědičnost vysvětlí. Toto poznání stojí v rozporu se zkušenostmi, které se nasbíraly po čas 120 let chovatelských zkušeností. Vlastnosti a znaky, které se u holanďáků opětovně vyskytují a zanikají, dávají za pravdu



tezi, že se doopravdy jedná o několik Holland – faktorů v otázce dědičnosti. Naštěstí desetiletí selekce konečně upevnila nám známé a žádané ideální znaky.

Teze o několika Holland – faktorech bude zachována také z hlediska zajímavého a ojedinělého výskytu tzv. „Bílých uší“. Zde se jedná o králíky s typickou kresbou holandských králíků, zejména na přední partii těla, ovšem v kombinaci s plášťovou strakatostí. Tito poslední jmenovaní byli popsáni paní Anjou Rose jako „Münsterländští strakáči“<sup>6)</sup> a zároveň byli zobrazeni jako doopravdy něco novodobého, protože spolu s plášťovou strakatostí a bílou lysinkou jdou ruka v ruce zářivě bílé uši. Zde působí zjevně jeden, selekcí dosud utlačovaný gen holandských králíků, který se stará o bezbarevnost ušních boltců. Ale ani tyto vlohy nejsou – typicky u holandských králíků – konstantní ve svém dědičném projevu, nýbrž se objevují ve smíšené formě – a to od jednobarevných přes bíle – skvrnité – až po čistě bílé ušní boltce.

Celkem vzato se představuje genetika znaků holandských králíků jako kombinace polygenní (skrže několika genů působících) a intermediární (smíšené) dědičnosti.

Zachována zůstává v linii vloha pro extrémní odchylky toho a onoho znaku tím kterým směrem a vyštěpí se, jakmile zvolíme vhodného partnera k připařování. Čím déle se v jedné a té samé linii chová holandák se znaky podle standardu, tím nepatrnější budou sklony k variabilitě – různorodosti v těchto znacích. Nově přikoupený chovný materiál samozřejmě opět vnese do zajetých kolejí a typických znaků určitý rozptyl, protože vzniknou nové kombinace vloh v chovu, které se zase budou muset uvést do správných kolejí – ohraničit – a to zase dlouholetou selekcí.

## Závěr a vyhlídky

Holandáci se svou líbeznou kresbou a nespočetnými barevnými rázy jsou trvalým vítaným obohacením výstav. Zachovali si staletí svoje prapůvodní vlastnosti malého, selského králíčího plemena. Z těchto vlastností jsou pozoruhodné zejména jejich vysoká plodnost a jejich vysoká výkonnost. Můžeme se pouze domnívat, že existuje souvislost mezi těmito vlastnostmi a jejich nádhernou kresbou. Já sám jsem měl možnost se



podívat chovným výsledkům, které jsem získal křížením zakrslých beranů s Holland – faktorem, co se formy týče. Tím pádem byly plody větší nežli ty v ostatních vrzích, a také mléčná produkce byla neuvěřitelně vysoká, což se dalo dokumentovat na plynulém růstu králíkat. Tímto faktem je dána způsobilost samic holandáků, a to teď, jakož i v dávných dobách, použít je jako „kojné“.

*Zajímavá hříčka přírody – jedná se o poruchu místních neurálních funkcí: „Bílé uši“ z chovu Eriky Gegenfurtner, Sankt Englmar*

Jejich chov okouzluje znalce dál, i přes všechny možné genetické nepříjemnosti. Ukrývá se v tom i nějaké to napětí, když chovatel kontroluje vrh a pak s potěšením zjistí, že se provedené páření povedlo. Jedno nebo dokonce více výstavních zvířat jsou pak odměnou za vynaloženou námahu a trpělivost. Toto plemeno se doporučuje také začátečníkům, kteří mají pro chov vhodné místo a při prvních krocích je doprovází zkušený chovatel. Tímto se zachovají holandáci také pro budoucnost – pro potěšení a jako pevná součást bohatého spektra plemen králíků.

Henry Majaura

- 1) Joppich, Friedrich: Das Kaninchen. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, 3. vydání Berlin 1967, S.165 ff.
- 2) Starke, Paul: Praktický chov králiků. Přepracováno ředitelem chovatelství zvířat Kurtem Königsem. Vydání Dr. F. Poppa, 11.vydání - Lipsko 1930, S.119 ff.
- 3) Werling, Artur: 15. Holländer – Club – Vergleichsschau 2006 in Kandel. Kaninchenzeitung 10/2007, S. 50 ff.
- 4) Hochstrasser, Gerhardt: Die Ursachen der Holländerscheckung – Neuralleistendefekt unterliegt Varianzen. Kaninchenzeitung 12/2004, S.4 ff.
- 5) Niehaus, Heinrich: Unsere Kaninchenrassen. Band II Rassebeschreibungen Oertel + Spörer, Reutlingen 1987, S. 146 f.
- 6) [www.kaninchenfarben.de](http://www.kaninchenfarben.de)
- 7) [www.kaninchenwissen.de](http://www.kaninchenwissen.de)

A map of Germany divided into 16 federal states, each labeled with a letter and its name. The states are: Schleswig-Holstein (U), Mecklenburg und Vorpommern (M), Hamburg (HH), Bremen (I), Bremen (HB), Bremen (HH), Bremen (F), Bremen (G), Bremen (D), Bremen (R), Bremen (W), Bremen (K), Bremen (T), Bremen (S), Bremen (RN), Bremen (H), Bremen (P), Bremen (SR), Bremen (Z), Bremen (C), Bremen (B), Bremen (DE).

A close-up photograph of a rabbit's head, focusing on its ear and eye. The rabbit has white fur on its face and neck, and black fur on its head and around its eye. A small, dark, rectangular tattoo is visible on the inner side of its ear, containing the number '10'. The background is blurred, showing green foliage and a building.

# Vladimír Bradna





Země **Bádensko-Württembersko**

**Bádensko**

**C**

**Württembergsko-Hohenzollernsko**

**Z**



Svobodný stát **Bavorsko**

**B**



Země **Berlín**

**D**



Země **Braniborsko**

**D**



**Svobodné hanzovní město Brémy**

**HB**



Svobodné a hanzovní město **Hamburk**

**HH**



Země **Hesensko**

**Hessensko-Nasavsko**

**H**

**Kurhessen**

**K**



Země **Meklenbursko-Přední Pomořansko**

**M**



Země **Dolní Sasko**

**Hannoversko**

**F**

**Wesser-Ems (západní část Dolního Saska)**

**I**



Země **Severní Porýní-Vestfálsko**

**Porýní**

**R**

**Westfálsko-Lippe**

**W**



Země **Porýní-Falc**

**Porýní-Falc**

**P**

**Porýní-Nasavsko**

**RN**



Země **Sársko**

**SR**



Svobodný stát **Sasko**

**S**



Země **Sasko-Anhaltsko**

**G**



Země **Šlesvicko-Holštýnsko**

**U**



Svobodný stát **Durynsko**

**T**

## SOHREN 2008

Celoněmecká srovnávací výstava holandských králíků (speciálka) se koná jednou za dva roky, vždy v sudém roce, pokaždé v jiné spolkové zemi. V lichých letech pak můžeme vidět holandáky na celoněmecké výstavě. Mimo to pořádají samozřejmě své speciálky jednotlivé zemské kluby.

Loňská celoněmecká speciálka holandských králíků se konala 25. a 26. října v městečku Sohren ve spolkové zemi Porýní – Falc. Nikdy jsem na takové výstavě nebyl, vloni už se nedalo odolat. Domluvil jsem se s Pepíkem Kunešem, který vzal auto a naložil i Ádu



Černého, který dorazil do Strakonice vláčkem z Budějovic. Já a Lukáš Herzig jsme tvořili druhou polovinu výpravy, která přicestovala do Plzně. Tam jsme se setkali v jednu hodinu ráno a pokračovali jsme Pepíkovým vozem k cíli naší cesty, vzdálenému přes půl tisícovky kilometrů. Na místo jsme dorazili ještě za tmy, krátce po šesté ranní. Na parkovišti před výstavní halou už stálo auto se spáči Petrem Sirotkem, Standou Kulandou a Ondrou Kabeláčem. Do haly jsme byli vpuštěni až v 8 hodin. Hala krásně vyzdobená, s vystavenými 654 králíky, ale téměř bez návštěvníků. Ti se začali sjíždět až po deváté, v 11 hodin se konalo slavnostní zahájení. Přítomné přivítal předseda pořádající organizace pan

Manfred Grass a tajemník celoněmeckého klubu pan Artur Werling. Bylo příjemné, že v uvítacím proslovu přivítali i naši nepočetnou „delegaci“.

Nebudu popisovat kvality jednotlivých zvířat, omezím se na galerii vítězů.

**Pořadí klubů:** 1. Sasko 2. Bádensko 3. Bavorsko

<b>Mistr klubu (kolekce):</b>	Dr. Michael Heiner	železitý
	Falk Kramer	divoce zbarvený
	Walter Mayer	černý
	Hans-Jürgen Seyfang	modrý
	Rudolf Chwalczyk	madagaskarový
	Willi Habermann	žlutý
	Bernd Schuhmann	havanovitý
	Artur Werling	japanovitý
	Uwe Niemann	marburský
	Hermann Hettich	činčilový

<b>Šampión klubu:</b>	Werner Rinck	1,0 divoce zbarvený
	Chris Heidrich	1,0 černý
	Walter Mayer	0,1 černý
	Siegfried Sauter	0,1 modrý
	Hans-Jürgen Seyfang	1,0 modrý
	Hubert Müller	1,0 madagaskarový
	Willi Habermann	1,0 žlutý
	Bernd Schuhmann	0,1 havanovitý
	Volker Kallenbach	0,1 japanovitý
	Artur Werling	1,0 japanovitý
<b>Nejlepší zvíře:</b>	Dr. Michael Heiner	č. 47 železitý
	Uwe Niemann	č. 605 marburský
	Hermann Hettich	č. 612 činčilový
<b>Grand Prix:</b>	Dr. Michael Heiner	č. 47 železitý
	Chris Heydrich	č. 181 černý

Celkově byla vystavena velmi slušná zvířata. Jednotlivé kolekce byly vyrovnané, u špičkových chovatelů byl charakteristický typ, který nesla všechna zvířata v kolekci. Nemohu se však ubránit dojmu, že při posuzování posuzovatelé vědí, čím zvíře mají na stole a komu o půl bodu přilepšit. Vždyť v Německu nemají systém klubového tetování, ale v pravém uchu je zkratka zemského svazu a číslo organizace. Je to stejné, jako bychom na speciálce vystavovali holanďany s okresním tetováním. Domnívám se, že u nás je anonymita vystavovatele lépe, byť ne dokonale zajištěna. Podotýkám, že prezentuji svůj dojem.



Celkový zážitek z výstavy úžasný. Všem, kteří na takové akci nebyli, bych ji přál zažít nebo ještě lépe, přál bych si, abychom se kvalitou i počtem zvířat vyšvihli na tuto úroveň na našich speciálkách.

Závěrem děkuji Pepíkovi Kunešovi za to, že nás bez nehody dopravil tam i zpět.

Vladimír Bradna



## NA NÁVŠTĚVĚ U PEPÍKA PECKY



Povltavská výstava v Sedlčanech má už několik let své pevné místo v mém chovatelském kalendáři. Tentokrát jsme si chtěli vše náležitě užít, a proto jsem vyrazil i s manželkou na celý víkend, tedy od pátku do neděle. V Praze jsme nabrali Alenu Štěpánkovou. Do Sedlčan jsme dorazili kolem půl desáté, honem zaklecovali havěť a šli zapisovat, kam jinam, než k holandákům. Večer jsme se ubytovali jako obvykle na farmě u Pešků v Dohnalově Lhotě. Sobotní dopoledne jsme věnovali výstavě a povídání

s několika přáteli z klubu, kteří na výstavu dorazili, odpoledne vyrážíme obdivovat krásy středního Povltaví a na návštěvu chovatelů.

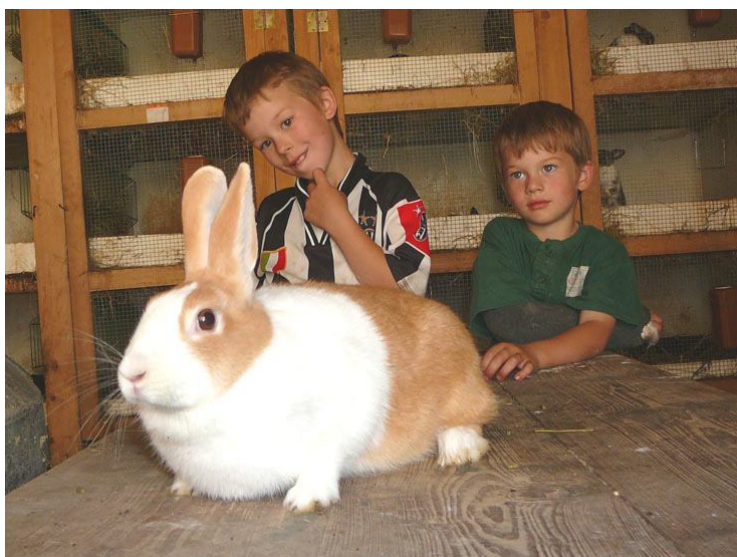
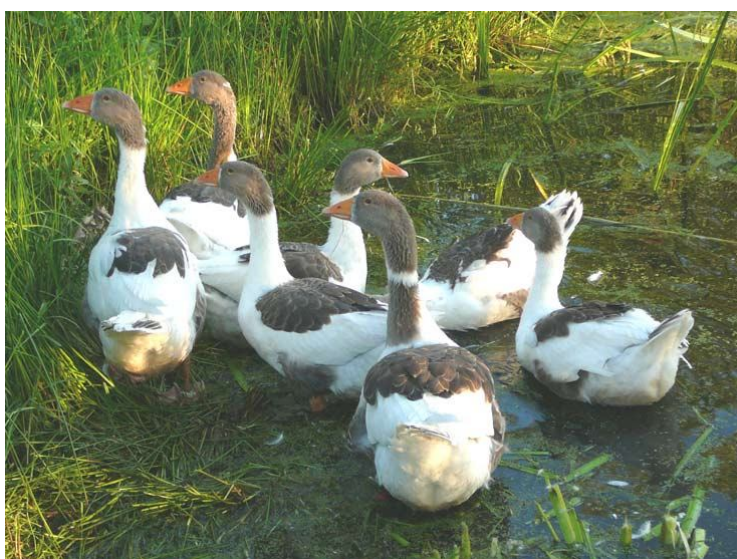
Onoho sobotního odpoledne jsme navštívili Jirku Žížalu v Kosově Hoře, pak jsme se zastavili ve Vysokém Chlumci na prohlídku skanzenu staveb středního Povltaví. Prohlídka se protáhla, ale před námi byla ještě návštěva Pepíka Pecky.

Pepík bydlí vzdušnou čarou asi 15 km jihozápadně od Sedlčan, po silnici je to však o dobrých 10 km více. Městský člověk má pocit, že je to až na konci světa, vždyť o kousek dál je už jen osada s poetickým názvem Onen Svět. Z okresní silnice



odbočujeme po úzké cestě kamsi do pole, po třech stovkách metrů míjíme dvě poštovní schránky a pokračujeme po polní cestě ještě pár set metrů. Cestou potkáváme Pepíka, asistujícího bratrovi s uložením žací lišty kombajnu. Pokračujeme s Pepíkem a jeho neposednými syny k samotě, kterou naleznete na podrobné mapě pod názvem Peckov. Je po šesté hodině večerní, stíny se protahují, honem se jdeme podívat na Pepíkův chov. Králíci jsou ustájeni pod střechou stodoly v suprových králíkárnách, které





mají celkem 54 kotců. V každém kotci je vloženo jakési plastové „šuple“, tedy zásuvka, která se dá dobře vyčistit, případně vydezinfikovat. O seno ani o slámu tady nouze rozhodně není. Přestože jsou Pepíkovou doménou žlutí holanďáci, chlubí se nejprve zakrslými meklenburskými strakáči, teprve potom žlutými a japanovitými holanďáky. Pod střechou stodoly je holubník s rakovnickými kotrláky a brněnskými voláči, hned vedle zděný kurník pro zdobné vlašky modré a modrozlaté a zdobné české slepice. Aby toho nebylo málo, pořídil si Pepík na jaře ještě něco málo pomořanských hus. Byl by hřích ten rybníček pod jeho domem nechat jen tak prázdný. Pepíkovi kluci, sedmiletý Jožka a pětiletý Vítek nás všude doprovází. Nejdříve se kluci stydí, ale brzy jim otrne.

Pomalů se stmívá, chystáme se k odjezdu. Pepík a jeho milá žena Jana nás zvou na večeři. Nepřijeli jsme vyjít, ale urazit hostitele také nemůžeme. Jdeme do podkrovního domu, který Pepík zdědil po rodičích. Zasedáme ke společné večeři. Alena i moje žena se rozmýšlejí, zda vybrat nabízené kuřecí nebo skopové. Rozhodujeme se všichni pro skopové. Vynikající, ještě nám Pepíkova žena dluží slíbený recept. K večeři se přišla podívat i Pepíkova nejmladší ratolest, rozespálá tříletá Janinka. V kuchyni, nad našimi hlavami na vodorovných trámecích je nepřeberné množství čestných cen. Kolem půl deváté, skoro za tmy se loučíme a vracíme se na základnu, tedy do Dohnalovy Lhoty na Peškovic farmu.

Až pojedete k Pepíkovi, nechte si pořádně vysvětlit cestu. Nezapomeňte, že bydlí skoro až na konci světa. Kousek dál už je jen Onen Svět.

Vladimír Bradna



## CO NÁS LETOS JEŠTĚ ČEKÁ?

Letošní klubový zpravodaj vychází s velkým zpožděním, za které se členům klubu velmi omlouvám. Máme za sebou již **letní přehlídku holandských**, která je pravidelně součástí **Povltavské výstavy v Sedlčanech**.

Na **Celostátní výstavě mladých králíků v Lysé nad Labem** jsme se prezentovali 108 králíky ve 13 barevných rázech. Mohlo to být ještě více. Kam se vytratili chovatelé černých? Vždyť zde vystavovali pouze dva!!!

Letošní vrcholnou chovatelskou akcí bude **26. Evropská výstava zvířat v Nitře**, která se bude konat ve dnech **20. – 22. listopadu**. Podle posledních zpráv je tato výstava z naší republiky slušně obeslána. Bylo by ostudou, kdyby tomu tak nebylo, vždyť je to vlastně u nás, ještě nedávno jsme žili se Slováký ve společném státě. Náš klub se prezentuje 72 králíky a je tak početně čtvrtým nejsilněji zastoupeným klubem z ČR. (Bramborová medaile – škoda). Jistě si najdete čas i způsob, jak se na tuto výstavu dostat.

Již o týden později se sejeme ve východních Čechách, v **Novém Městě nad Metují**. Zde se uskuteční již tradiční **V. Setkání příznivců holandského králíka**, v tomto městě ale bude mít premiéru. Pro neznalé připomínám, že se jedná o speciální výstavu. Posouzení probíhá **v sobotu 28. listopadu od 9 hodin** metodou stolního bodování. Je samozřejmostí, že se všichni členové zapojí do dění na výstavě, tedy pomohou při zapisování a nošení zvířat. Novoměstští mají velmi hezký



chovatelský areál, kapacitou klecí nejsme omezeni. Nezapomeňte, že tato akce je i místem k setkávání, popovídání. Slušný klubař přijede v klidu již v pátek a vydrží do nedělního dopoledne. Na páteční i sobotní večer je připraveno přátelské posezení. Ubytování je zajištěno v nedaleké ubytovně. Přijet na výstavu bez králíků je prohřešek nejtěžšího kalibru. Dodržte prosím termíny přihlášek, **noclehy do 31. 10.** a vystavená **zvířata do 10. 11.** Vyhradte si tento víkend a do Nového Města nad Metují určitě přijďte.

Vladimír Bradna



# VĚŘTE NEVĚŘTE



Na přednášce, která se konala na závěr loňské speciální výstavy v Blatné, stejně jako na letošní výroční členské schůzi v Sedlčanech, informoval poradce chovu P.S. o importu holandských králíků ze Švýcarska, kteří se vyznačují tím, že při postavení na stůl okamžitě zaujmají výstavní postoj, odlišný od běžně požadovaného, specifický právě pro Švýcarsko a požadovaný místním vzorníkem ..... Toho bylo údajně docíleno dlouhou selekcí a pilnou šlechtitelskou prací švýcarských kolegů.



Nám se však podařilo zjistit něco zcela jiného. Výše zmiňovaný poradce chovu připravuje na výstavu králíky tvrdou drezúrou. Králíci jsou nuceni zaujímat výstavní postoj podle sádrového modelu. Pokud mají snahu toto zvládnout, jsou odměněni pamlskem – několika granulemi výběrové řady krmiv firmy Ovator.

(bra)

## SEZNAM ČLENŮ KLUBU PRO ROK 2009

Poř. čís.	Jméno	Adresa	Číslo telefonu	Datum naroz.	Chované rázy
1.	Andrlík Vladimír	Kamenec 2 572 01 Polička	z. 461745124-5 m. 732123941 <a href="mailto:zod.lubnaagro@tiscali.cz">zod.lubnaagro@tiscali.cz</a>	20. 4. 1952	madagaskarový,
2.	Antes Petr	Jiráskova 853 517 54 Vamberk	d. 494544209 m. 736288748	11. 2. 1956	černý
3.	Balíček Alois	Štáhlavy 262 332 03	m. 607919220	27. 1. 1964	čínčilový, divoký, žlutý
4.	Biskupič Boris	Dědibaby 1, 277 44 Vojkovice	m. 724203732	24. 12. 1967	černý
5.	Boháček Josef	Chacholice 25 53851 Chrast	d. 469318191 m. 739179569	7. 9. 1967	havanovitý
6.	Ing. Bradna Vladimír	Pod Zámečkem 1732 500 12 Hradec Král. 12	m. 777182232 <a href="mailto:bradna@hnn.cz">bradna@hnn.cz</a>	30. 1. 1959	želvovinový, madagaskarový
7.	Ing. Broža Bohuslav	Křižanov 219 594 51	d. 566543005 m. 603558359	16. 12. 1945	černý, madagaskarový
8.	Buřt Zdeněk	Košnice nad Ohří 196 439 21	d. 415963302	2. 6. 1946	černý
9.	Dobrovolný Josef	Dr. Suzy 3 674 01 Třebíč	m. 737816475 <a href="mailto:Jos.Dobrovolny@seznam.cz">Jos.Dobrovolny@seznam.cz</a>	30. 10. 1940	modrý, marburský
10.	Fiřt Dušan	Nad Lomnicí 1105 388 01 Blatná	m. 607887877	8. 4. 1982	čínčilový, modrý
11.	Halas Zdeněk	Pecerady 89 257 41 Týnec n. Sázav.	m. 736462730	20. 4. 1951	černý
12.	Hazdra Jaroslav	Nad Stráněmi 294 01 Bakov n. Jiz.	d. 326781210 m. 737971981	22. 12. 1961	černý
13.	Herzán Milan	Čejkovice 506 696 15	m. 720423730	22. 7. 1964	čínčilový, perlový
14.	Herzig Lukáš	Bohuslavice nad Metují 244, 549 06	m. 777061031 <a href="mailto:LukasHerzig@email.cz">LukasHerzig@email.cz</a>		želvovinový, modrý, madagaskarový
15.	Horek Vladimír	nám.E. Beneše 127 399 01 Milevsko	m. 723469476	22. 3. 1949	divoký, havanovitý, divoce havanovitý, železitý
16.	Janoušek Zdeněk	Podhradí 163 276 01 Mělník	d. 315622888	17. 6. 1937	modrý
17.	Jodl Jiří	Lidická 759 362 21 Nejdek	d. 353926293 m. 724102473	8. 3. 1974	černý, modrý
18.	Kabeláč Ondřej	Písecké předm. 1345, 399 01 Milevsko	m. 608533960	19. 3. 1986	japanovitý, modře japanovitý
19.	Kaiser Tomáš	Slovanská Lhota 4 263 01 Dobříš			divoce havanovitý
20.	Kantová Jana	Na Vinici 1325 349 01 Stříbro	m. 732340700 <a href="mailto:jana.kantova@seznam.cz">jana.kantova@seznam.cz</a>	1. 6. 1988	černý
21.	Klíma Josef	Řečice 18 38801 Blatná		10. 10. 1926	černý, japanovitý
22.	Kořínek František	Náměstí 75 28934 Rožďalovice	d. 325593504	31. 5. 1943	černý, japanovitý



23.	Kovárna Michal	Křečovice 94 257 56	m. 603831288 <a href="mailto:michal.kovarna@tiscali.cz">michal.kovarna@tiscali.cz</a>	14. 6. 1972	madagaskarový, havanovitý, divoce havanovitý
24.	Kovář Stanislav	Vyskytná nad Jihlavou 54, 588 41	m. 605563021 <a href="mailto:stankovar@email.cz">stankovar@email.cz</a>	5. 5. 1946	černý
25.	Kuchařík Otakar	Horní náměstí 266/20 669 02 Znojmo	m. 603257682 <a href="mailto:otakarkucharik@seznam.cz">otakarkucharik@seznam.cz</a>	25. 3. 1947	černý
26.	Kuneš Josef	Nebřehovice 23 386 01 Strakonice	m. 602483555 <a href="mailto:KUNES.JO@seznam.cz">KUNES.JO@seznam.cz</a>	13. 6. 1963	modrý, černý, divoce zbarvený, žlutý, havanovitý
27.	Liska Vladimír	Křečhoř 67 280 02	d. 321713916	13. 11. 1951	havanovitý
28.	Maršík Luboš	Ke křížku 216 277 15 Tišice - Chrást	m. 737546066	12. 8. 1981	černý, modrý
29.	Němec Michal	Neznašov 140 373 02 Všemyslice	m. 721833507 m. 721974569	7. 12. 1981	žlutý
30.	Nykl Stanislav	Oldřiš 95 569 82 Borová u Poličky	d. 461747218	10. 3. 1947	havanovitý
31.	Ort Karel	Kamenný Most 34 273 26 Olovnice	d. 312583612	21. 4. 1937	
32.	Pecka Josef	Zadní Chlum 17 Krásná Hora n. Vlt. 262 56	m. 737232116 z. 318552985 <a href="mailto:tkkr@zvz.cz">tkkr@zvz.cz</a> <a href="mailto:josef.pecka@zvz.cz">josef.pecka@zvz.cz</a>	13. 11. 1970	havanovitý, žlutý
33.	MUDr. Rácz Gabriel	Októbrová 31, 929 01 Dunajská Streda	d. 0315516042 SR +421910954684 <a href="mailto:gabracz@mail.real-net.sk">gabracz@mail.real-net.sk</a>	26. 6. 1959	černý, železitý, divoce zbarvený
34.	Říhák Pavel	Vážany nad Litavou 258 684 01 Slavkov u Brna	d. 544241017	15. 7. 1948	
35.	Sadílek Jan	Ondřejov 121 251 65	d. 323649281	23. 11. 1937	
36.	Salač Jaroslav	Olovnice 76 273 26	d. 315784048 m. 602830320	26. 12. 1953	modrý, perlový, divoce zbarvený
37.	Schuster Antonín	Židovice 81 411 83 Hrobce	m. 602643779 m. 733502143 <a href="mailto:ant.schuster@seznam.cz">ant.schuster@seznam.cz</a>	21. 3. 1941	černý
38.	Sirotek Petr	Strojírenská 948 264 01 Sedlčany	z. 318875513 m. 723958290 <a href="mailto:p.sirotek@seznam.cz">p.sirotek@seznam.cz</a>	29. 7. 1963	černý, činčilový
39.	Ing. Šeba Ludvík	Doksany 43 411 82	d. 416861316 m. 606273185 <a href="mailto:ludvik.seba@seznam.cz">ludvik.seba@seznam.cz</a>	9. 5. 1943	černý, japanovitý
40.	Štěpánková Alena	K Měchurce 13 158 00 Praha 5	d. 251563390 m. 604341090	12. 8. 1953	černý, divoký, železitý
41.	Štoček Jiří	B. Němcové 846 362 51 Jáchymov	d. 353811072 m. 777304085	14. 11. 1941	bez chovu
42.	Šula Jan	Na kopci 190, 686 01 Uh. Hradiště – Sady	m. 775426239 <a href="mailto:honza.j.sula@seznam.cz">honza.j.sula@seznam.cz</a>		
43.	Tikal Pavel	Věžní 699 432 01 Kadaň	m. 606380928	10. 7. 1950	černý
44.	Trešl Pavel	Myslkovice 133 391 16	m. 728405668	15. 11. 1979	černý, činčilový, divoce zbarvený, železitý

45.	Trnka Bohuslav	Na Vysoké Mezi 8 289 22 Lysá n. Labem	d. 325561030	14. 1. 1936	modrý, madagaskarový
46.	Vácha Roman	Sepekov 219 398 51	m. 736689254	15. 9. 1972	marburský, rys, modrý
47.	Valeš Bohuslav	Chvalšiny 235 38208	d. 380739354	23. 10. 1935	černý
48.	Verner Jaroslav	Pod Lesem 165 439 09 Slavětín	d. 415677124 m. 733157525	13. 11. 1936	černý
49.	Věntus Karel	Staňkova 14 747 06 Opava 6	m. 602 286 165	24. 10. 1948	černý
50.	Vízek Oldřich	Zbožská 187/7 290 01 Poděbrady	d. 325630336 z. 325630008 m. 728761930 m. zam. 731118927 <a href="mailto:vizeko@seznam.cz">vizeko@seznam.cz</a>	2. 9. 1947	žlutý, japanovitý
51.	Vohanka Martin	Měcholupy u Žatce 54 439 31	d. 415722836 m. 737858843	9. 6. 1975	havanovitý, marburský
52.	Vyšín Miloslav	Chlumín 164 277 43	m. 728604696	16. 2. 1944	černý, železitý
53.	Zuvač Vilém	Kostelní Lhota 172 289 12 Sadská	m. 737320518 <a href="mailto:vilda.snapdog@centrum.cz">vilda.snapdog@centrum.cz</a>	23. 12. 1975	modrý

**Ke dni vydání Zpravodaje (29. září 2009) nemají zaplacený členské příspěvky tyto členové:**

Biskupič Boris (i rok 2008), Boháček Josef, Tikal Pavel, Šula Jan



**[www.holandsky-kralik.wz.cz](http://www.holandsky-kralik.wz.cz)**



**KLUB CHOVATELŮ HOLANDSKÉHO KRÁLÍKA POŘÁDÁ**

pro širokou chovatelskou veřejnost

**V. SETKÁNÍ**  
**PŘÍZNIVCŮ HOLANDSKÉHO KRÁLÍKA**  
**— SPOJENÉ S PŘEHLÍDKOU ZVÍŘAT —**



**Nové Město nad Metují**  
**28. listopadu 2009**

sobota od 9.00 hod.

**PROGRAM:**

Ocenění zvířat stolním bodováním s přístupem veřejnosti

Beseda a diskuse k problematice holandského králíka

Vyhodnocení přehlídky zvířat

Večerní volná zábava s chovatelskou tematikou

Nedělní zakončení akce s odjezdem



Nahlášení zvířat na přehlídku do 10.11.

a požadavky na ubytování do 31.10.

na adresu Josef Pecka, Zadní Chlum 17, 262 56 Krásná Hora,

tel.: 737 232 116, e-mail: josef.pecka@zvz.cz

**Na tuto přehlídku mohou přihlásit zvířata i nečlenové klubu!**